

VIITASAARI

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2024**

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	4
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	7
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	8
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	9
1.1.6 Ympäristöasiat	10
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	11
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	14
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	16
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	17
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	17
1.3.2 Toiminnan rahoitus	19
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	21
1.5 Kokonaistulot ja -menot	24
1.6 Konsernin toiminta ja talous	25
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	25
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	26
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	27
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	29
1.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	30
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	31
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	35
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	35
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	36
2 Talousarvion toteutuminen	37
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	37
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	38
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	38
2.2.1.1 Yleishallinto	39
2.2.1.2 Hallintopalvelujen palvelualue	44
2.2.1.3 Elinvoimapalvelujen palvelualue.....	49
2.2.1.4 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	58
2.2.1.5 Elinympäristön ja asumisen palvelualue	75

2.2.1.4 Ympäristöpalvelujen palvelualue	89
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	102
2.2.3 Investointien toteutuminen	105
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	111
2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	112
3 Tilinpäätöslaskelmat.....	113
3.1 Tuloslaskelma	113
3.2 Rahoituslaskelma.....	114
3.3 Tase.....	115
3.4 Konsernilaskelmat	117
4 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	121
4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	121
4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	121
4.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	122
4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	123
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	124
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	127
4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	127
4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	130
4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	132
4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	133
5 Allekirjoitukset ja merkinnät	134
6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	135

1 Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Pitelet kädessäsi uunituoretta Viitasaaren kaupungin tilinpäätöstä vuodelta 2024. Vuosi 2024 oli ensimmäinen vuosi Wiitaunionin purkauduttua - toimimme siis ensimmäistä kertaa pitkään aikoihin pelkkänä kaupunkio-
ganisaationa, uudistuen monella tapaa. Moni toimintatapa muuttui, samoin järjestelmä. Uuden opettelua riitti
meillä kaikilla, mutta nyt näyttää siltä, että siitäkin selvittiin. Kaupunkio-
ganisaatiossamme on ahkera ja asian-
tunteva joukko tekemässä töitä kaupunkilaisten arjen eteen.

Väkilukumme vuonna 2024 oli laskeva, siitäkin huolimatta, että uusia viitasaarelaisia syntyi peräti 34. Vuoden
2024 lopussa kaupungissamme oli 5.763 asukasta.

Vuoden 2024 tuloslaskelmassa tuloksemme on hiukan yli 6.000 euroa ylijäämäinen. Luku johtuu siitä, että
vahvasta yli miljoonan euron ylijäämäisestä tuloksesta teimme investointivaroja tulevia vuosia varten. In-
vestointivaroilla turvaamme kaupungin kykyä tehdä tulevia kehittämisinvestointeja. Lisäksi tulokseen vai-
kuttivat myös alaskirjaukset, joita teimme tytäryhteisöjen osalta, kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukai-
sesti.

Kuntaliitto julkaisi alkuvuodesta uuden version teoksesta ”Kuntatalous, monen muuttujan summa”. Siinä to-
detaan, että kuntatalouden pysyvänä muuttujana on rahoituksen riittävyyden varmistaminen ja jatkuvien so-
peutustoimien etsiminen, siten, että palvelut ja elinvoima turvataan kohtuullisella vero- ja maksurasituksella.
Tämä edellyttää älykästä sopeutumista ja kasvun edistämistä – siihen on myös meidän Viitasaarella pyrittävä.

Älykästä sopeutumista toteutimme jo viime vuonna. Teimme keväällä koko organisaation läpileikkaavan ta-
louden tasapainotusohjelman ja sen vaikutukset purivat jo vuoden 2024 käyttötalouteen. On järkevää varau-
tua tulevaisuuteen ja mahdollisesti äkillisiin muutoksiin kuntataloudessa. Vakaalla taloudella pystymme myös
vastaamaan kasvun edistämiseen - on se sitten palveluiden parantamista, hankkeiden omahoitoa, inves-
tointeja tai konserniyhtiöiden tukemista elinvoiman kehittämisen investoinneissa. Kuntataloutta vahvistetaan
pitkällä aikajänteellä siten, että tehdään toimia talouden kasvuun, työllisyyteen sekä verotulojen kertymiseen
tärkeillä toimilla.

Vuosi 2024 oli vahva toiminnan vuosi. Keski-Suomen ELY-keskus ja Leader Viisari ry myönsivät maaseudun
yritysrahoitusta sekä yrityksen kehittämisavustusta viitasaarelaisille yrityksille vuonna 2024 yhteensä lähes
1,28 miljoonaa euroa. Rohkeiden yritysten ja investointien lisäksi kärkihankkeemme Logistiikkakeskus Wiilo ja
vesistömatkailuhanke edistyivät, Haukirinteen alueen kaava valmistui, teimme paljon rekrytointeja ja panos-
timme viestintään. Valmistauduimme TE25-uudistukseen ja huolehdimme edunvalvonnasta, muun muassa
hyvinvointialueen palveluverkkomuutosten osalta.

Tulevaisuuteen suuntaavaa kehittämistyötä kaupunkimme eteen ei tehdä yksin, vaan sitä tehdään yhdessä.
Valtava kiitos onnistuneesta vuodesta koko henkilöstöllemme sekä jokaiselle luottamushenkilölle, joiden
kanssa yhteistyö on ollut mutkatonta ja tehdyt päätökset rohkeita ja eteenpäin katsovia. Kiitos myös konser-
niyhtiöidemme henkilöstölle hienosta työstä.

Viitasaarella 25.3.2025

Helena Vuopionperä-Kovanen, kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Viitasaaren kaupungin ja Pihtiputaan kunnan välisen yhteistyösopimuksen mukainen kuntien yhteistoiminta eli Wiitaunionin kuntapariyhteistyö päättyi vuoden 2023 lopussa. Yhteisten viranhaltijoiden ja henkilöstön siirtyminen peruskuntiin tapahtui liikkeenluovutusperiaatteiden mukaisesti 1.1.2024. Kaupungin tarvitsemat talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut ulkoistettiin vuoden 2024 alusta uusille sopimuskumppaneille Monetra Keski-Suomi Oy:lle ja Kuntien Tiera Oy:lle.

Kaupunginvaltuuston 11.9.2023 päättämä organisaatorakenne astui voimaan 1.1.2024. Uudessa organisaatorakenteessa korostettiin kaupungin roolia palveluorganisaationa. Toimialat muuttuivat palvelualueiksi, joiden vastuita päivitettiin vastaamaan entistä paremmin sote-uudistuksen jälkeisen kaupungin tehtäviä ja tulevaisuuden elinvoimatarpeita. Vuoden 2023 aikana ohjaavina toimieliminä toimineet sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä elinympäristön ja asumisen suunnittelulautakunnat muuttuivat vuoden 2024 alusta varsinaisiksi lautakunniksi.

Viitasaaren kaupunki toimii kahdeksan kunnan ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana. Yhteistoiminta laajeni Karstulan kunnan rakennusvalvonnan osalta.

Viitasaaren johtoryhmä kokoontuu viikoittain ja johtavien viranhaltijoiden lisäksi siihen osallistuvat konserniyhtiöiden toimitusjohtajat sekä viestintäsuunnittelija. Kuntapariyhteistyön purkamiseen liittyneet johtavien viranhaltijoiden rekrytoinnit toteutettiin jo vuoden 2023 aikana. Toimialajohtajat muuttuivat 1.1.2024 alkaen palvelualuejohtajiksi. Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa aloitti maaliskuussa 2024 edellisen viranhaltijan Juho Tenhusen siirryttyä kaupungin konserniyhtiön toimitusjohtajaksi. Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtajan virkaa hoiti helmikuusta 2024 alkaen viransijaisena Nina Pimiä. Kaupunginsihteeri Tiina Honkasen siirtyessä eläkkeelle hallintopalvelujen palvelualuejohtajan virkaan yhdistettiin henkilöstöjohtajan tehtävät ja samalla määräaikainen henkilöstöjohtajan virka päättyi. Uusi viranhaltija Anni Riihimäki aloitti elokuussa 2024.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto vuonna 2024

Puheenjohtaja	Sisko Linna (SDP)
I varapuheenjohtaja	Elina Mäkinen (KESK)
II varapuheenjohtaja	Hannu Suni (KD)

Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2024

Tehtävä	Varajäsen
Puheenjohtaja: Pirjo Grönholm-Paananen (KESK)	Anu Paananen (KESK)
Varapuheenjohtaja: Hilma Vepsäläinen (SDP)	Leena Niskanen (SDP)
Jäsen: Jussi Kananen (KESK)	Leila Haiko (KESK)
Jäsen: Seppo Kauppinen (KESK)	Jorma Kekkonen (KESK)
Jäsen: Risto Rossi (SDP)	Mauno Niskanen (SDP)
Jäsen: Outi Vornanen (SDP)	Veikko Lindlöf (SDP)
Jäsen: Teuvo Ruuhi (KOK)	Mervi Rihto (KOK)
Jäsen: Ilpo Manninen (PS)	Mika Heinonen (PS)
Jäsen: Tuija Tuikkanen (KESK)	Seppo Pietiläinen (KESK)

Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat vuonna 2024

Kaupunginhallitus, esittelijä: kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, esittelijä: palvelualuejohtaja Jouni Häkkinen (8.1.2024 alkaen).

Elinympäristön ja asumisen lautakunta, esittelijä: palvelualuejohtaja Juho Tenhunen (31.1.2024 saakka), vs. palvelualuejohtaja Oskari Talvitie (1.2.-17.3.2024) palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa (18.3.2024 alkaen).

Ympäristölautakunta (yhteislautakunta), esittelijä: palvelualuejohtaja Sari Flyktman (18.2.2024 saakka), vs. palvelualuejohtaja Nina Pimiä (19.2.2024 alkaen).

Muut tilivelvolliset viranhaltijat: hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Tiina Honkanen (4.8.2024 saakka), hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki (5.8.2024 alkaen), talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni, henkilöstöjohtaja Katri Lehti (15.7.2024 saakka).

Kaupungin organisaatio 1.1.2024 alkaen

Kaupungin organisaatiokuvassa konserniyhtiöt sijoittuvat elinoimapaalveluihin, tosin niitä ohjaa jokaista oma hallitus ja oma toimitusjohtaja.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön taloudellisessa katsauksessa talvella 2024 arvioidaan, että Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus vähenee. Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja tuntuvasti vielä tänä vuonna. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,5 prosenttia ja vuonna 2029 2,0 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 82 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 87 prosentin vuonna 2029. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuosille 2025–2028 on laadittu syksyllä 2024 vuoden 2025 talousarvioesityksen yhteydessä. Kuntaliitto on arvioissaan todennut, että valtion talousarvioesitys vuodelle 2025 sisältää useita kymmeniä kuntatalouteen vaikuttavia uusia linjauksia ja toimenpiteitä, jotka kuntatalousohjelman mukaan vahvistaisivat kuntataloutta noin 270 miljoonaa euroa. Kuntaliiton mielestä hallituksen toimien yhteisvaikutus ei kuitenkaan nouse niin vahvaksi, koska kuntien tuloihin kohdistetaan useita rahoitusleikkauksia ja kuntataloutta vähintään lievästi heikentäviä linjauksia, jotka eivät yllä henkilöstökustannusten noustessa hallituksen väittämään neutraaliin yhteisvaikutukseen. Kuntien rahoitusta leikataan vuonna 2025 myös sote-siirtolaskelman tarkentumiseen liittyvän jälkikäteisperinnän vuoksi. Valtionosuuksia peritään takaisin 167 miljoonaa euroa vuoden 2023 osalta ja 64 miljoonaa euroa vuoden 2024 osalta.

Kunnallisverotuksen efektiivisyyttä lisätään poistamalla ansiotulovähennys ja kasvattamalla ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Muutos on kustannusneutraali, koska kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti.

Merkittävin kuntataloutta vuonna 2025 vahvistava hallituksen toimenpide on 277 miljoonan euron valtionosuuksien sote-siirtolaskelman vaikutusten lieventämiseksi. Valtionosuuksiin kuitenkin kohdistetaan 25 miljoonan euron suuruinen indeksileikkaus ja 23 miljoonan euron leikkaus, koska kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsimisen toimenpidekokonaisuus jää keväällä 2024 hallituksen linjaamasta tavoitteesta.

Kuntien saamiin valtionavustuksiin kohdistetaan iso leikkaus, kun laskennallisia kotoutumisen korvauksia leikataan 58 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään yhteensä 120 miljoonalla eurolla, josta noin 40 miljoonaa euroa leikkaa kuntien valtionosuuksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustukset laskevat lukuisten säästöpäätösten vuoksi noin 40 miljoonalla eurolla.

Kuntaliitto arvioi, että valtaosa hallituksen kuntiin kohdistuvista yksittäisistä päätöksistä ei ole kuntien talouden kannalta odotetulla tavalla neutraaleja. Osassa toimia kuntien kustannukset tulevat lisääntymään esitetyä voimakkaammin, joissain toimenpiteissä kustannukset eivät kevene oletetulla tavalla tai palvelutoiminta jatkuu kunnan omalla kustannusvastuulla. Esimerkiksi TE-palvelu-uudistukseen liittyvää työllisyysmäärärahojen 37 miljoonan euron leikkausta on hallituksen laskelmissa käsitelty kuntien kannalta neutraalina kuntien velvoitteiden karsimisen varjolla.

Elinkeinoelämän keskusliiton tammikuussa 2025 julkaiseman suhdannebarometrin mukaan Keski-Suomen yritysten suhdannearviot olivat keskimääräistä varovaisempia. Samaa näkymää todetaan helmikuussa 2025 julkaistussa PK-yritysbarometrissa, jonka mukaan Keski-Suomen alueen yleinen suhdannenäkymä on negatiivinen ja valtakunnallisen keskiarvon alapuolella. Arviot alueen työllisyyden, liikevaihdon ja kannattavuuden kehityksen osalta alittavat myös valtakunnallisen keskiarvon.

Alueellisissa ennakointiaineistoissa ja aluetilastoissa tunnistetaan samoja väestö- ja talouskehitykseen liittyviä haasteita mutta myös myönteisiä valopilkkuja, joiden varaan maakunnan tulevaisuustyötä voidaan jatkossakin rakentaa.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin toiminnassa on eletty useamman vuoden jatkuvaa muutosta sote-uudistuksen voimaantulon ja Wiitaunionin kuntapariyhteistyön purkautumisen vuoksi. Kaupungin organisaatorakenne on muuttunut ja konsernikokonaisuus hyvin toisenlainen kuin muutama vuosi aiemmin.

Sote-uudistus muutti kaupungin tulo-rahoituksen rakenteen. Entistä suurempi osuus kaupungin toiminnasta rahoitetaan nyt verotuloilla. Sote-uudistuksen vaikutus kaupungin saamiin valtionosuuksiin on merkittävä, vaikka siirtymäajan muutosrajoitin sitä pehmentääkin. Valtionosuuksien merkittävään heikentymiseen varauduttiin jo vuoden 2024 talousarvion valmistelussa ja tilannetta seurattiin talousarviovuoden aikana aktiivisesti.

Entistä suurempi osuus kaupungin toiminnasta rahoitetaan nyt verotuloilla, joihin liittyy enemmän epävarmuustekijöitä. Vuoden lähestyessä loppuaan olikin ilahduttavaa huomata, että verotulot toteutuivat selvästi ennusteita paremmin. Verotilustusten hyvän kertymän ansiosta lyhytaikaisen rahoituksen tarve oli aiempaa vähäisempää. Rahoitukseen ja lainanhoitoon kiinnitettiin vuoden kuluessa erityistä huomiota myös viimeaikaisen korkokehityksen vuoksi. Lyhytaikaisen kuntatodistustalainan määrää saatiin edellisvuodesta vähennettyä merkittävästi ja korkokulut pysyivät kurissa.

Kaupunki oli mukana työllisyysalueuudistuksen valmistelussa. Pohjoisen Keski-Suomen 13 kuntaa perustivat oman työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki. Kaikille kunnille myönnettiin vuodelle 2024 muutosrahaa valmisteluun ja kuntien yhteisestä sopimuksesta pääosa muutosrahasta kohdistettiin isäntäkunta Äänekosken valmisteluun. TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025 alkaen.

Yhtiöittämisistä tai yhtiöiden purkuja ei toteutettu vuoden 2024 aikana. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä alettiin valmistella.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö

Viitaunionin kuntapariyhteistyön purkamiseen liittyvä yhteisten viranhaltijoiden ja henkilöstön liikkeenluovutus peruskuntiin tapahtui 1.1.2024. Viitasaaren kaupungin palvelukseen siirtyi 3 henkilöä hallinnon tukipalveluihin.

Viitasaaren kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2024 oli 284 henkilöä, edellisvuonna vastaava luku oli 283. Viitaunionin aikaan osa kaupungin palvelutuotannossa tarvittavasta työpanoksesta toteutui ulkoisena palveluostona Pihtiputaan kunnalta.

Henkilöstökulut olivat 7,1 % edellisvuotta suuremmat. Kunta-alan yleiset sopimuskorotukset nostivat palkkauskustannuksia, mutta iso osa henkilöstökulujen kasvusta johtui lomapalkkavelan jaksotuksen muutoksesta ja edellisvuotta pienemmistä Kelan sairauspäiväraha- ym. korvauksista. Vuoden 2024 talousarvioon verrattuna henkilöstökulut kuitenkin toteutuivat 3,1 % suunniteltua pienempinä.

Eläkekuluihin sisältyy kaupungin osuus Kevan tasausmaksusta. Tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Tasausmaksun kokonaismäärä jakautuu kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Kuntien osuus tasausmaksusta jaetaan kuntien kesken samassa suhteessa kuin ne saavat verorahoitusta (verotuloja ja valtionosuuksia).

Vuonna 2024 sairauspoissaolopäiviä henkilöä kohden oli 3,6 pv/hlö (edellisvuonna 3,2 pv/hlö). 76 % henkilöstöstä ei ollut vuonna 2024 sairauden vuoksi pois töistä lainkaan.

Kaupungin henkilöstöä koskevat muut tiedot esitetään erillisenä henkilöstökertomuksena, joka saatetaan valtuuston käsiteltäväksi samanaikaisesti tilinpäätöksen kanssa.

Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Henkilöstökulut	-13 708 929	-14 959 943	0	-14 959 943	-14 484 415	96,8 %	475 528
Palkat ja palkkiot	-10 967 412	-12 157 257	0	-12 157 257	-11 841 973	97,4 %	315 284
Henkilösivukulut	-2 741 518	-2 802 686	0	-2 802 686	-2 642 441	94,3 %	160 245
Eläkekulut	-2 354 831	-2 462 356	0	-2 462 356	-2 441 888	99,2 %	20 468
Muut henkilösivukulut	-386 687	-340 330	0	-340 330	-200 553	58,9 %	139 777

1.1.6 Ympäristöasiat

Viitasaari liittyi Hinku-kunnaksi kaupunginvaltuuston päätöksellä lokakuussa 2022. Hinku on hiilineutraaliutta tavoittelevien kuntien yhteistyöverkosto, joka tarjoaa jäsenilleen tietoa ja tukea ilmastotyöhön. Hinku-kunnilla on yhteinen tavoite, joka on 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Hinku-verkostoon liittyttäessä kaupunki sitoutui täyttämään vuoden kuluessa liittymisestä seuraavat Hinku-kriteerit:

1. Kunta ottaa kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan.
2. Kunta liittyy työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton väliseen sopimukseen, jossa ne sitoutuvat Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyvät kunnat liittävät ensisijaisesti asuinrakennuskantansa asuinkiinteistöjä koskevaan toimenpideohjelmaan.
3. Kunnanjohtaja tai hänen nimeämänsä muu kunnan työntekijä toimii Hinku-verkoston johtoryhmän jäsenenä.
4. Kunta nimeää yhteyshenkilön, joka toimii tiedonvälittäjänä kunnan ja SYKE:n välillä. Viitasaaren yhteyshenkilö on viestintäsuunnittelija Markus Kauppinen.
5. Kunta perustaa Hinku-työryhmän, jossa on edustettuna tärkeimmät hallinnonalat. Työryhmä pyrkii aktiivisesti vähentämään eri hallinnonalojen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä. Viitasaarella Hinku-työryhmä on kaupungin kestävä kehityksen toimikunta.
6. Työryhmä ja yhteyshenkilö vastaavat seuraavista tehtävistä:
 - Kunnalle laaditaan vuosittain suunnitelma päästöjä vähentävistä investoinneista. Investoinnit hyväksytään seuraavan vuoden talousarviossa.
 - Kunnalle laaditaan vuosittain hillintätoimien suunnitelma, joka osoittaa, millä toimenpiteillä ja investoinneilla kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään koko kunnan alueella. Suunnitelma sisältää suunnitellut investoinnit sekä keinoja asukkaiden ja paikallisten yritysten aktivoimiseen.
 - Kunnan alueella toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet kootaan vuosittain ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Viitasaarella on käytössä Viitasaaren ilmastovahti -palvelu. Tieto tehdyistä toimita toimitetaan myös SYKE:lle.
 - Kunnan henkilöstölle ja kunnanvaltuustolle tiedotetaan vuosittain hankkeen saavutuksista.
 - Alueen asukkaille, yrityksille sekä maa- ja metsätalousyrittäjille viestitään ilmastomuutoksen hillinnän mahdollisuuksista.

Viitasaaren kaupunki on saanut vuosille 2023-2025 Ympäristöministeriöstä sataprosenttisen rahoituksen kahdeksan kunnan ilmastosuunnitelmien laadintaan. Hanketta ohjaa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut.

Viitasaaren kaupunginhallitus on 24.10.2022 hyväksynyt ohjeet tuulivoimahankkeiden ennakkoesittelyille tuulivoimakäyttöön käynnistämisen mahdollisuuksien arvioimiseksi. Kaupungin ohjeet varmistavat, että kaikilla toimijoilla on käytettävissä yhdenmukaiset tiedot hankesuunnittelun aikana ja toimintatapa on ennakoon määritelty. Hankekehittely ei edellytä kunnan tai muun viranomaisen lupaa. Hanketoimijat tutkivat omatoimisesti potentiaalisia tuulivoima-alueita eri puolella Suomea ja laativat maanvuokrasopimuksia maanomistajien kanssa pääsääntöisesti ennen kuin kaavoitusaloitetta on jätetty kunnille käsittelyyn. Tuulivoimapuistohanke tuodaan yleensä kuntiin esiteltäväksi viimeistään siinä vaiheessa, kun perustietojen pohjalta hankkealue on hanketoimijan tulkinnan mukaisesti soveltuva tuulivoimatuotantoon, alueelta on saatu sovituksi maanvuokrasopimuksia ja yleiskaavoitus olisi tarpeen käynnistää kunnan päätöksellä. Kaupungin alueella on tällä hetkellä vireillä Karhukorven ja Haukilan tuulivoimapuistohankkeet.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptio on vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi. Sitä voi ilmetä monin tavoin kuten epäeettisenä etujen antamisena ja vastaanottamisena, eturistiriitoina ja suosintana tai epäeettisenä päätöksentekona muodollisten päätöksentekorakenteiden ulkopuolella.

Kaupungissa on annettu ohjeet edustamisesta ja vieraanvaraisuudesta eturistiriitojen välttämiseksi. Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa tiedot valtuustolle vuosittain. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta.

Kaupungin palvelussuhteessa olevalla henkilöstöllä on käytössään kanava, jolla voidaan ilmoittaa työn yhteydessä havaituista poikkeamista, epäkohdista ja väärinkäytöksistä.

Viranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus säännöllisesti arvioida toimintansa yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa.

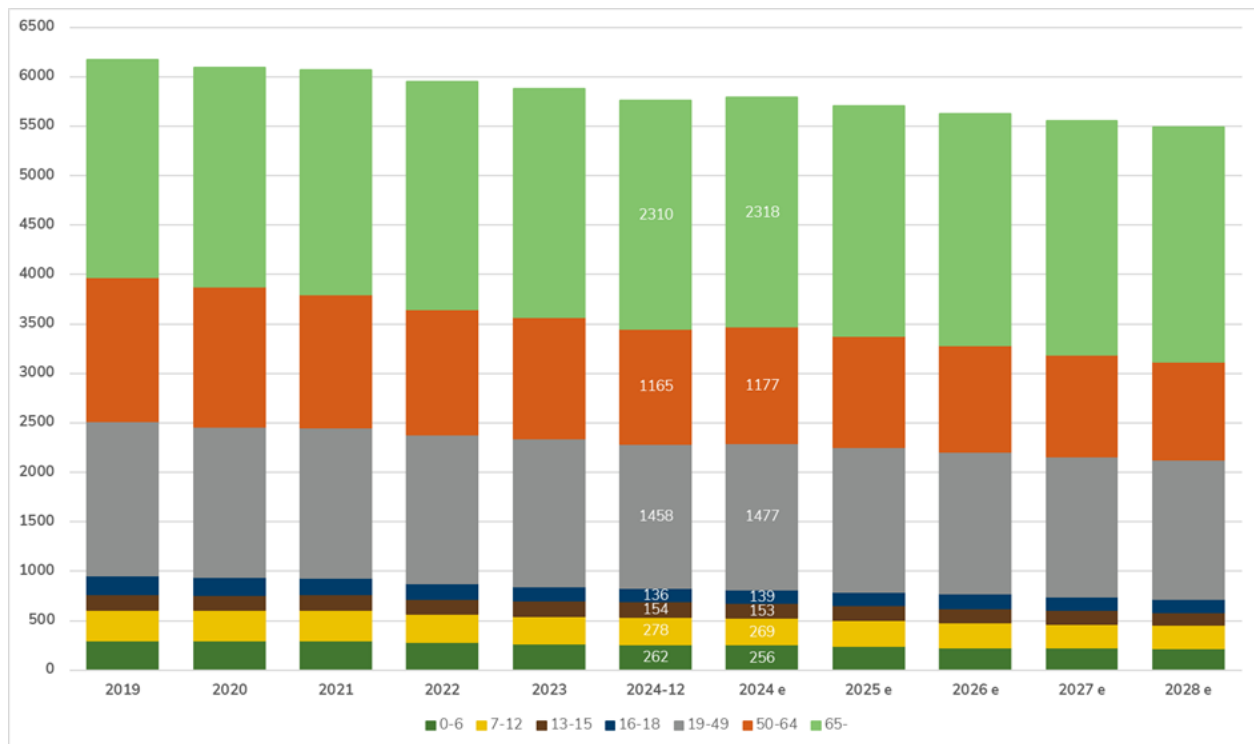
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Viitasaaren kaupungin vuoden 2023 ja 2024 tilinpäätökset ovat päättyneet odotettua parempiin tuloksiin. Hyvistä tuloksista on päästy tekemään investointivaroja, joiden avulla voidaan varautua tulevana vuosina tehtäviin kuntatalouden kannalta merkittäviin investointeihin. Myös tulevien vuosien taloussuunnitelma on ylijäämäinen. Kaupungin talouden hyvästä perusvireestä huolimatta suunnittelun yhteydessä on tunnistettu monenlaisia kuntatalouden muutospaineita lähivuosille. Erityisen haastavana pidettiin valtionosuustulojen kehitysnäkymää. Kaupunginhallituksen 20.11.2023 tekemän linjauksen mukaisesti vuoden 2024 alussa käynnistettiin talouden tasapainotustyö, jolla reagoidaan heikentyvään tulorahoitukseen. Valtuuston 17.6.2024 hyväksymässä talouden tasapainotusohjelmassa on arvioitu palvelutarpeen kehitystä tulevana vuosina ja pohdittu palvelujen tuottamisen prosesseja, vaihtoehtoisia järjestämisen tapoja, digitalisaatiota ja vaikutusarviointeja. Ohjelma on huomioitu vuosien 2025–2027 talouden suunnittelussa.

Hyvinvointialueuudistus toi merkittäviä muutoksia valtionosuusjärjestelmään, johon lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuva muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Viitasaari on ollut siirtymäajalla voimassa olevassa valtionosuusjärjestelmässä monia muita kuntia onnekkaampi, mutta valtionosuuksien kautta kanavoituvan verorahoituksen todettiin vähentyneen jo vuosien 2023 ja 2024 talousarvioiden välillä merkittävästi ja saman kehityksen ulottuvan myös suunnitelmavuosiin. Käynnissä olevan kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamistyön lähtökohtana oli, että uusi rahoitusjärjestelmä tulisi voimaan 1.1.2026. Valtiovarainministeriö tiedotti 22.10.2024 uudistuksen siirtyvän vuodelle eteenpäin eräiden lisäselvitystarpeiden vuoksi, joten sen voimaantulo on aikaisintaan 1.1.2027. Epätietoisuus valtionosuusrahoituksen tasosta lähivuosina jatkuu edelleen.

Aiempaa suurempi osuus kaupungin toiminnan rahoituksesta saadaan verotuloista. Kaupungin omat toimet elinvoiman ja työllisyyden edistämiseksi korostuvat jatkossa entisestään. Aktiivinen ja laaja-alainen kehittämistyö hyvässä yhteishengessä jatkuu aiempaan tapaan. Toisaalta verorahoituksen kurtumiseen vaikuttavat monenlaiset yleiseen taloudelliseen tilanteeseen liittyvät tekijät ja olosuhteet, joihin kaupunki ei omilla toimillaan voi paljoa vaikuttaa. Tulorahoitukseen siis liittyy tällä hetkellä epävarmuutta verorahoituksen molemmissa palasissa, sekä verotuloissa että valtionosuuksissa.

Viitasaaren kaupungin asukasmäärä vähenee hiljalleen, viimeisten viiden vuoden keskiarvona muutos on ollut -1,3 % vuodessa. Väestötilastojen valossa suuntaus jatkuu, tosin lokakuussa 2024 julkaistussa uudessa väestöennusteessa väestökehitys näyttää hieman aiempaa syksyn 2021 ennustetta myönteisemmältä.

(Lähde: Tilastokeskus. Väestörakenne 2023, väestön ennakkotilasto joulukuu 2024, väestöennuste 2024.)

TE-uudistus astui voimaan 1.1.2025 ja julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille. Myös työttömyysetuuksien rahoitus sekä palkkatukea ja työllistämisvelvoitteita koskeva lainsäädäntö muuttuivat. Viitasaari liittyi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki. Viitasaarella työllisyystilanne on tällä hetkellä parempi kuin maakunnassa ja seudulla keskimäärin mutta silti haasteellinen. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli lokakuun tilastoissa 10,4 %. Työllisyyskehitykseen vaikuttavat myös talouden epävarma tilanne ja sen vaikutus yrityksiin.

Viitasaaren kaupunginhallitus käynnisti 20.11.2023 pidetyssä kokouksessaan Karhukorven tuulivoimaosayleiskaavan kaavoituksen, joka toteutuessaan toisi 20 tuulimyllyn puiston Viitasaaren Viitakankaalle. Suunnitellun investoinnin arvo on noin 205 miljoonaa euroa. Hanke tuo kiinteistöverotuloja ja laskutavasta riippuen yksi mylly voi tuottaa jopa 35.000 euroa vuodessa. Karhukorvessa kiinteistöverotuotto voi siis olla jopa 475.000–700.000 euroa / vuosi. Lisäksi se tuo yhteisöverotuottoja sekä työllistävän vaikutuksen.

Kaupunginhallitus käynnisti 2.9.2024 pidetyssä kokouksessaan Haukilan tuulivoimaosayleiskaavan kaavoituksen, joka toteutuessaan toisi alueelle 7–10 voimalaa eli jopa 245.000–350.000 euroa kiinteistöverotuottoa vuodessa. Toki on muistettava, että veron tuotto riippuu voimalainvestoinnin suuruudesta ja suuret voimalat voivat tuottaa vuositasolla jopa 45.000 euron tuoton (yksi voimala). Veron tuotto luonnollisesti laskee vuosittain voimalan arvon myötä, mutta voimaloihin tehtävät korjaukset ja parannukset voivat nostaa verotuottoa. Tuulivoimalla on merkitys kuntien tulonlähteenä.

Rakentamislaki ja siihen liittyvät lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2025. Rakentamislain muutos tuo digitalisaatiomuutoksia kaavoitukseen, rakennusluvanvaraisuuteen sekä siirtää rakennusvalvontaviranomaisen roolia jatkuvan valvonnan suuntaan.

Wiitaunionin kuntapariyhteistyö purkautui 1.1.2024 alkaen. Kaupungin toiminnan uusi rakenne on vakiintunut vuoden 2024 aikana. Toimintojen kehittäminen talouden tasapainottamisohjelman hengessä jatkuu. Uusille sopimuskumppaneille ulkoistettujen tukipalvelujen käyttöönottoprojekteista siirryttiin jatkuvan palvelun vaiheeseen vuoden 2024 aikana, mutta muutoksiin liittyvä kehittämistyö on ottanut odotettua enemmän aikaa ja jatkuu edelleen.

Sote-voimaannapolaissa edellytetään kunnan hyvinvointialueelle vuokraamien kiinteistöjen yhtiöittämistä kuntalain 126 §:n mukaisesti kolmen vuoden siirtymäkauden jälkeen 1.1.2026 alkaen. Muutoksia kaupungin konsernirakenteeseen valmistellaan vuoden 2025 aikana ja samalla täsmentyvät niiden vaikutukset kaupunkiemion talouteen esim. omaisuuserien arvostukseen.

Kiinteistöverotuksen uudistusta on valmisteltu useiden vuosien ajan. Tavoitteena on, että kiinteistöjen verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Mahdollisesti uudistus tulee voimaan suunnittelukauden aikana.

Hankintalain uudistuksen tavoitteena on lisätä tehokkuutta julkisissa hankinnoissa sekä lisätä yritysten edellytyksiä osallistua julkisen sektorin tarjouskilpailuihin. Valmistelussa on ollut esillä rajata julkisen sektorin mahdollisuuksia tuottaa in house -yksiköissä sellaisia tukipalveluita, joissa on olemassa toimiva markkina, kuten siivous-, taloushallinto-, ruoka- ja ICT-palveluissa. Kuntaliiton näkemyksenä on, että hankintalain tiukennukset vaikeuttaisivat kuntien mahdollisuuksia järjestää palveluita ja kehittää toimintaansa tehokkuuden ja paikallisten tarpeiden näkökulmasta. Samalla muutuskustannukset olisivat varsin suuret. Hallituksen esitys hankintalain uudistamiseksi on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2025.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muistan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Viitasaaren kaupungin toiminnassa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Yksi keskeisimmistä strategisista riskeistä on kaupunkistrategiaan asetetun 10.000 asukkaan ja kausiasukkaan yhteismäärän toteutuminen vuoteen 2035 mennessä. Viitasaaren väkiluku on viime aikoina vähentynyt keskimäärin -1,4 % vuodessa ja oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 5.763 henkilöä. Vapaa-ajan asukkaiden määrä on noin 3.000 henkilöä. Kaupungilla on paljon tehtävää, jotta strategiaan asetettu tavoite saadaan seuraavan vuosikymmenen aikana toteutumaan. Tavoitteen saavuttamiseen sisältyy paljon epävarmuustekijöitä. Palvelutarpeiden väheneminen ja kaupungin heikentävä rahoituspohja haastavat kaupungin palveluiden järjestämistä.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia. Toiminnallisia riskejä on pyritty vähentämään siirtymällä esimerkiksi ulkoisten palveluntarjoajien tuottamiin tukipalveluihin talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinnon palveluiden osalta. Tämä muutos pienentää henkilöriskiä, sillä suuremmilla toimijoilla on paremmat varahenkilöjärjestelmät kuin pienillä kunnilla ja kaupungeilla. Samalla varmistetaan myös tukipalvelujen laatua ja ajanmukaisuutta. Nykyinen toimintamalli on osoittautunut hyväksi, mutta vireillä olevassa hankintalakiuudistuksessa valmistellaan muutoksia, jotka voisivat pakottaa järjestelemään hallinnon tukipalvelujen tuottamisen kokonaan uudelta pohjalta.

Toiminnallisten riskien näkökulmasta keskeistä on myös tiedonhallinta, tietoturva ja tietosuoja sekä niiden ajantasaisuus ja kouluttaminen myös organisaation sisällä. Tietoturvallisia rakenteita ja toimintatapoja kehitetään yhteistyössä tietohallinnon ja tietoliikenteen palveluntuottajien kanssa.

Osaavan työvoiman saatavuus on jatkuva toiminnallinen haaste kaupunkiorganisaatiolle. Hyvän työnantaja-maineen ylläpitäminen ja rekrytointiyhteistyö ovat keskeisiä riskien lieventäjiä. Toiminnallinen riski heijastuu myös palveluihin ja niiden saatavuuden turvaamiseen.

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulo-rahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Tulevina vuosina kuntien taloustilanteeseen vaikuttaa neljä merkittävää tekijää: työllisyysalueuudistuksen onnistuminen, valtionosuusjärjestelmän uudistaminen vastaamaan kuntien nykyisiä tehtäviä, verotulojen suotuisa kehitys ja oman talouden tasapainotustöön onnistuminen.

Käynnissä olevan kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen vaikutus on vielä avoin, mutta todennäköisesti kaupungin valtionosuudet tulevat sote-siirtymäajan jälkeen heikkenemään. Verotulojen osuus kaupungin toiminnan rahoituksesta on aiempaa suurempi, joten kaupungin elinvoimaisuutta ja työllisyyttä lisäävien toimien merkitys korostuu entisestään. Sekä verotuloihin että valtionosuuksiin liittyvä epävarmuus korostaa talouden tasapainotustoimien tärkeyttä, jotta käytettävissä olevat tulot riittävät välttämättömiin menoihin.

Taloudellista riskiä liittyy toiminnan ja investointien lainarahoitukseen. Kaupungin tämänhetkinen lainakanta on kohtuullisen pieni, jolloin korkojen mahdollisesta noususta aiheutuva korkoriski pysyy siedettävällä tasolla. Kassanhallinta, maksuvalmiuden turvaaminen ja taloussuunnitelman mukaisten investointien rahoituksen huolellinen suunnittelu pienentävät riskiä.

Kaupungin taloudellista tilannetta arvioidaan aiempaa enemmän konsernikokonaisuuden näkökulmasta, jolloin myös taloudelliset riskit ovat konsernin yhteisiä. Omistajaohjauksella on aktiivisesti seurattava konserni-yhtiöiden taloudellista tilaa ja asettavat tavoitteet siten, että tuotanto pystytään ylläpitämään taloudellisen tilanteen ja kysynnän heiketessä sekä poikkeustilanteessa. Tytäryhtiöiden omat riskianalyytit riskien ennalta

ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi on pidettävä ajan tasalla ja yhtiöiden on raportoitava konsernijohtolle muutuneesta tilanteesta matalalla kynnyksellä.

Sote-kiinteistöt ja niiden yhtiöittämisvelvoite voidaan katsoa sekä toiminnalliseksi että taloudelliseksi riskiksi. Suuri kiinteistömässä ylläpitokuluineen ja korjaustarpeineen on organisoitumisen muodosta riippumatta riski, mikäli hyvinvointialueen vuokraama tilatarve lähivuosina uusien palveluverkkopäätösten myötä vähenee.

Taloudellisia riskejä liittyy myös kaupungin pääomituksiin ja takauksiin konserniyhtiöille. Kunnalla on mahdollisuus antaa takaus kilpailutilanteessa markkinoilla olevan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta, mikäli yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Kaikissa tilanteissa, riippumatta takauksen saajayhteisön omistussuhteista ja siitä toimiiko saaja kilpailutilanteessa markkinoilla vai ei, kunnan tulee ottaa huomioon, ettei kunnan myöntämä takaus saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos takaukseen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien näkökulmasta riittävän osan. Kaikissa tilanteissa kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset.

Oikeudellista riskiä liittyy keskeneräisiin oikeudenkäynteihin ja muihin mahdollisiin viranomaisen toimenpiteisiin. Tällä hetkellä on käynnissä kaksi keskeneräistä riita-asiaa, molemmat Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Viitasaaren kaupunki päätti 3.7.2023 § 157 yhdessä Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Konneveden, Kyyjärven, Laukaan, Luhangan, Multian, Muuramen, Petäjäveden, Pihtiputaan ja Uuraisten kuntien sekä Keuruun, Saarijärven ja Äänekosken kaupunkien kanssa yhtyä Hankasalmen kunnan jättämään valitukseen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuuston päätöksestä 13.06.2023 § 50 ”Keski-Suomen sairaan hoitopiirin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022”. Valituksessa kunnat esittivät hallinto-oikeudelle ko. hyvinvointialueen päätöksen kumoamista. Valitus tehtiin, koska hyvinvointialueen valtuusto sairaanhoitopiirin tilinpäätöstä käsitellessään päätti olla laittamatta täytäntöön kuntayhtymävaltuuston 17.6.2022 tekemän päätöksen peruspääoman alentamisesta. Kyseinen sairaanhoitopiirin päätös on lainvoimainen. Valituksesta on annettu vastine Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, eikä siitä ole vielä saatu ratkaisua. Kolmas alijäämäärä, johon valitus liittyy, on Viitasaaren kaupungin osalta reilu 602.000 euroa.

Toinen keskeneräinen riita-asia liittyy varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja kustannuksiin lastensuojelun sijoitustilanteissa. Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi kunnilla ja hyvinvointialueella on eriävät näkemykset vuoden 2023 osalta siitä, vastaako lastensuojelulain nojalla sijoitetun lapsen varhaiskasvatuksen kustannuksista lapsen kotikunta vai lapsen kunnan alueella olevaan sijaishuoltopaikkaan sijoittanut hyvinvointialue. Lainsäädäntöä on 1.1.2024 alkaen selkiytetty siten, että varhaiskasvatuksen järjestäminen ja rahoitus kuuluu myös sijoitettujen lasten osalta kotikunnalle. Lakia ei kuitenkaan voida soveltaa takautuvasti vuoden 2023 kustannuksiin.

Lakimuutoksen valmisteluaineistossa Kuntaliitto ja Hyvil Oy ovat ilmaisseet kantansa vuonna 2023 voimassa olleen sääntelyn osalta niin, että kunnat ovat oikeutettuja laskuttamaan sijoittajahyvinvointialueita ennen muuta lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentin ja sen viimeisen virkkeen nojalla. Järjestöjen arvion mukaan hallintoriidat varhaiskasvatuksen kustannusten suhteen ovat mahdollisia epäselvän tilanteen vuoksi. Viitasaaren kaupungin osalta kyse on noin 33.000 euron saatavasta joko hyvinvointialueelta tai kotikunnalta.

Vahinkoriskien varalta huolehditaan aktiivisesti kaupungin vakuutusturvan ajanmukaisuudesta. Työturvallisuusriskien arvioinnissa ja hallinnassa käytetään Työturvallisuustutkaa.

1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lakien säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuus ja voimavarat turvataan. Lisäksi sisäisen valvonnan tavoitteena on vahvistaa hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Sisäinen valvonta on osa organisaation jokapäiväistä toimintaa.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamista ja hallintaa, joilla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja niitä uhkaavia riskejä. Sisäiseen valvontaan kuuluu sisäinen tarkastus, jonka tehtävänä on varmentaa sisäisen valvonnan toimivuus.

Toimielinten, viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävät ja vastuut sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on määritelty hallintosäännössä (§ 98-101). Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Hallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä, selvityksen konsernivalvonnasta sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat hallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kaupunginjohtaja ja palvelualuejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta, toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta palvelualueellaan sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Palveluuyksiköiden esihenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäiset tarkastajat raportoivat kaupunginhallitukselle sekä asianomaisille lautakunnille loppuvuodesta 2024.

Palvelualueiden ja vastuualueiden antamat selvitykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta sisältyvät toimintakertomukseen. Ne antavat kohtuullisen varmuuden siitä, että kaupungin toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännön mukaisen viranhaltijan ja toimielimen toimesta. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunnat ja kaupunginhallitus ovat seuranneet talouskehitystä kuukausittain sekä talouden ja toiminnan kehitystä osavuositarkastuksissa. Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidossa on noudatettu hallintosääntöä. Sopi-mukset on tallennettu kaupungin asianhallintajärjestelmään.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksettujen tulojen riittävyys jaksettuihin menoihin osoitetaan **tuloslaskelman** välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$. Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$. Kun vuosikatteen ja poistojen vertailussa tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Tilinpäätöksen liitetiedossa 11 annetaan selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten poistonalaisten investointien vastaavuudesta.

Vuosikate euroa/asukas on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on toimintakertomuksen kohdassa 1.7.

TULOSLASKELMA	2024	2023
ulkoinen	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7 968	8 349
Myyntituotot	2 942	2 925
Maksutuotot	476	448
Tuet ja avustukset	878	1 102
Muut toimintatuotot	3 673	3 874
Toimintakulut	-24 681	-24 269
Henkilöstökulut	-14 484	-13 709
Palvelujen ostot	-6 388	-6 241
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 377	-2 487
Avustukset	-667	-732
Muut toimintakulut	-764	-1 099
Toimintakate	-16 713	-15 920
Verotulot	13 504	12 793
Valtionosuudet	8 029	9 734
Rahoitustuotot ja -kulut	-90	-299
Korkotuotot	118	126
Muut rahoitustuotot	111	59
Korkokulut	-314	-418
Muut rahoituskulut	-6	-66
Vuosikate	4 730	6 308
Poistot ja arvonalentumiset	-3 579	-2 819
Satunnaiset erät	-14	-775
Tilikauden tulos	1 137	2 715
Vapaaehtoiset varaukset -/+	-1 130	-2 713
Tilikauden yli-/ alijäämä	7	2

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot / toimintamenot, %	32,29%	34,40%
Vuosikate / Poistot, %	132,15%	223,76%
Vuosikate, €/asukas	821	1 073
Asukasmäärä	5 763	5 879

Toimintatuotoilla saadaan katettua noin kolmasosa toimintakuluista. Verotulojen osuus toiminnan rahoituksesta korostuu valtionosuuksien vähentyessä. Vuosikate riitti edelleen hyvin kattamaan poistot ja kertaluonteiset arvonalentumiset.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan **rahoituslaskelman** ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulos, jonka positiivinen (yli jäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Välituloksen **tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän** avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus = $100 \cdot \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$. Tunnusluku kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan tilikauden tuloslaskelman toimintakuluista, korko- ja rahoituskuluista sekä rahoituslaskelman investointimenoista, antolainauksesta ja lainanlyhennyksistä.

RAHOITUSLASKELMA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta	4 640	5 368
Vuosikate	4 730	6 308
Satunnaiset erät	-14	-775
Tulorahoituksen korjauserät	-75	-166
Investointien rahavirta	-1 189	-2 330
Investointimenot	-1 851	-2 707
Rahoitusosuudet investointimenoihin	580	100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	83	277
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 452	3 038
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	-5 613	-1 617
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-615	-617
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 999	-1 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-202	-1 927
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-4	-356
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	-451	4 250
Korottomien velkojen muutos	252	-5 822
Rahoituksen rahavirta	-5 815	-3 544
Rahavarojen muutos	-2 364	-507
Rahavarat 31.12.	9 936	12 300
Rahavarat 1.1.	-12 300	-12 806
Rahavarojen muutos	-2 364	-507
Tavoitteet ja tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	5 692 361	1 723 695
Investointien tulorahoitus, %	372%	241,94%
Laskennallinen lainanhoitokate	13,86	6,43
Kassan riittävyys, pv	132	160
Asukasmäärä	5 763	5 879

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä oli selvästi positiivinen. Tulorahoitus riitti hyvin kattamaan investoinnit. Lainanhoitokyky oli varsin hyvä, samoin kassan riittävyys.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan **taseen** ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä. Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu kertynyt yli- tai alijäämä tilinpäätös-vuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat). Kunnan lainakan-nalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennet-tyinä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimin-takertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mu-kaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravas-tuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilin-päätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset. Lainasaami-silla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen inves-tointien rahoittamiseen.

TASE		2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTAAVAA			
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	50 405	52 720
I	Aineettomat hyödykkeet	27	12
	Aineettomat oikeudet	27	12
II	Aineelliset hyödykkeet	40 880	42 589
	Maa- ja vesialueet	5 226	5 225
	Rakennukset	28 396	29 921
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 371	6 575
	Koneet ja kalusto	639	714
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	248	155
III	Sijoitukset	9 498	10 118
	Osakkeet ja osuudet	7 498	8 118
	Muut lainasaamiset	2 000	2 000
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6	5
	Lahjoitusrahastojen varat	6	5
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 195	14 108
I	Vaihto-omaisuus		
	Aineet ja tarvikkeet		
II	Saamiset	2 259	1 809
	Pitkäaikaiset saamiset	430	504
	Myyntisaamiset	430	504
	Lyhytaikaiset saamiset	1 829	1 304
	Myyntisaamiset	729	580
	Lainasaamiset	46	125
	Siirtosaamiset	1 053	599
III	Rahoitusarvopaperit	9 910	9 753
	Osakkeet ja osuudet	9 910	9 753
IV	Rahat ja pankkisaamiset	26	2 546
VASTAAVAA		62 606	66 834

TASE		2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTATTAVAA			
A	OMA PÄÄOMA	48 703	48 697
I	Peruspääoma	22 057	22 057
II	Arvonkorotusrahasto	266	266
III	Muut omat rahastot	33	33
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä	26 341	26 339
V	Tilikauden yli-/alijäämä	7	2
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 843	2 713
	Vapaaehtoiset varaukset	3 843	2 713
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	156	159
	Valtion toimeksiannot	14	14
	Lahjoitusrahastojen pääomat	131	130
	Muut toimeksiantojen pääomat	12	15
E	VIERAS PÄÄOMA	9 904	15 265
I	Pitkäaikainen	3 839	4 453
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 350	3 950
	Lainat julkisyhteisöiltä	94	109
	Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	395	395
II	Lyhytaikainen	6 065	10 811
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 600	6 600
	Lainat julkisyhteisöiltä	14	13
	Saadut ennakot	6	15
	Ostovelat	1 995	2 017
	Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	267	756
	Siirtovelat	2 182	1 410
VASTATTAVAA		62 606	66 834

Tavoitteet ja tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	83,94%	76,94%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,55%	49,39%
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	26 348	26 341
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	4 572	4 481
Lainakanta 31.12., 1000 €	5 058	10 671
Lainakanta 31.12., €/asukas	878	1 815
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	5 105	10 718
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	886	1 823
Lainasaamiset, 1000 €	2 000	2 000
Asukasmäärä	5 763	5 879

Kaupungin omavaraisuusaste on hyvällä tasolla. Myös suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa hyvää kykyä selviytyä lainojen takaisinmaksusta tulorahoituksella. Lainakanta pieneni edellisvuodesta huomattavasti. Taaseeseen kertynyt ylijäämä antaa edelleen hyvän taloudellisen liikkumavaran tuleville vuosille, samoin investointeja varten tehdyt vapaaehtoiset varaukset.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT		2024 1 000 €
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot		7 968
Verotulot		13 504
Valtionosuudet		8 029
Korkotuotot		118
Muut rahoitustuotot		111
Satunnaiset tuotot		0
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		-75
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		580
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		83
Kokonaistulot yhteensä		30 318
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut		-24 681
Korkokulut		-314
Muut rahoituskulut		-6
Satunnaiset kulut		-14
Investoinnit		
Investointimenot		-1 851
Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-615
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		-4 999
Kokonaismenot yhteensä		-32 479
Täsmäytys:		
Kokonaistulot - kokonaismenot		-2 161
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset		-2 161

Toiminnan ja investointien tulot riittivät hyvin kattamaan toiminnan, investointien ja rahoitustoiminnan menot ilman uutta lainarahoitusta.

1.6 Konsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Viitasaaren kaupunkikonserni koostuu kaupungin omasta palvelutuotannosta, tytäryhteisöistä ja muista yhteisöistä. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Osakkuusyhteisössä kunnalla on huomattava vaikutusvalta eli mahdollisuus vaikuttaa toisen yhteisön taloudellisten ja operatiivisten päätösten tekemiseen, mutta ei kuitenkaan konsernisuhteelle ominaista määräysvaltaa. Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista.

Konsernitilinpäätöksessä siihen yhdisteltäviä yhteisöjä pyritään kuvaamaan siten kuin ne muodostaisivat yhden kirjanpitovelvollisen. Kaupunki on omistajana tai jäsenenä seuraavissa tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen:

Tytäryhteisöt

Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy	100 %
Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy	100 %
Witas Oy	100 %
Keskitien Kauppakiinteistö Oy	100 %
Viitasaaren Koulutuskiinteistö	100 %

Kuntayhtymät

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	12,37 %
Keski-Suomen liitto kuntayhtymä	2,14 %

Lisäksi kaupunki on omistajana seuraavissa osakkuusyhteisöissä tai muissa yhteisöissä, joita ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen:

Osakkuusyhteisöt

Viitasaaren Liikennekiinteistö Oy	27,65 %
As Oy Pihkurinsuu	21,69 %
Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy	20,00 %
Sammakkokangas Oy	11,49 %

Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevat yhtiöt

Työterveys Aalto Oy	0,3333 %
Tiera Oy	0,2284 %
Kuntarahoitus Oyj	0,0656 %
Monetra Oulu Oy	0,0583 %
Monetra Keski-Suomi Oy	0,0121 %
Joki ICT Oy	0,0006 %

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Kaupungin konserniohjauksen periaatteet on määritelty omistajapolitiikassa, konserniohjeessa (Kvalt 13.6.2022 § 50) sekä hallintosäännössä. Tytäryhtiöille asetetaan vuosittain toiminnalliset tavoitteet.

Konserniyhtiöiden tehtävä on soveltuvien osin seurata ja noudattaa kaupungin hyväksymää kaupunkistrategiaa. Sen lisäksi tytäryhteisöille kaupunki asettaa erikseen nimettävät kaupunkistrategian toteutumista varmistavat tavoitteet, joita seurataan. Perustavoitteena on mahdollistaa kuntalaisille ja yrityksille paremmat palvelut yhdessä konserniyhtiöiden kanssa. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteuttamista ja tuotava kaupungille lisäarvoa toiminnallaan, edistää kaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

Kaupungin konsernijohto seuraa konsernitavoitteiden toteutumista sekä yhtiöiden omien strategioiden toteutumista vuosittain konsernipalavereissa sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin omistajapolitiikan vuonna 2018 ja konserniohjeen vuonna 2022.

Viitasaaren omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään periaatteet sille, millaisissa tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana, miksi kaupunki toimii omistajana ja millaisia omistukselle asetettavia tuotto- ja muita kehitystavoitteita asetetaan.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Valtuusto määrittelee kaupunkikonsernin strategiat, tavoitteet ja omistajapoliittiset keskeiset linjaukset. Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia, vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä ja seuraa sekä ohjaa tytäryhteisöjä ja omistajapolitiikkaa. Kaupunginjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvonnasta. Kaupunginjohtajan johtamistyö tapahtuu linjaorganisaatiossa palvelualuejohtajien kanssa yhteistyössä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy:n yhtiöjärjestyksen mukainen toimiala on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa, myydä ja vuokrata alueita, rakennuksia, huoneistoja ja osakkeita, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä harjoittaa kiinteistöjen ja vuokratonteilla olevien rakennusten isännöinti- ja huoltotoimintaa.

Vuonna 2024 yhtiön liikevaihto oli 2,117 milj. euroa, muutos edellisvuodesta -7,9 %. Yhtiö teki edellisvuoden tapaan nollatuloksen. Kaupungin takausvastuu yhtiön lainoista oli 31.12.2024 yhteensä 7.192.367 euroa, muutos edellisvuodesta -456.465 euroa.

Kaupunki on antanut yhtiölle oman pääoman luonteisen 2.000.000 euron pääomalainan (kvalt 13.6.2022 § 42, kvalt 18.12.2023 § 105). Järjestelyn tarkoitus on ollut yhtiön oman pääoman vahvistaminen. Yhtiön omavaraisuusaste on edellisvuodesta hieman noussut, mutta on edelleen huomattavasti alempi kuin suositusten mukainen tavoite >40 %.

Tilinpäätöksestä lasketut tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Kannattavuus: käyttökateprosentti	14,6 %	14,9 %
Vakavaraisuus: omavaraisuusaste %	23,5 %	21,7 %
Maksuvalmius: quick ratio	0,3	0,5

Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy:n yhtiöjärjestyksen mukainen toimiala on harjoittaa yritysten kehittämistoimintaa, kehittää ja välittää tuoteideoita, tuotantomenetelmiä, markkinointiyhteyksiä, liikkeenjohdollista tai muita taitoja, sijoittaa riskipääomaa ja antaa takauksia toimiville ja perustettaville yrityksille sekä harjoittaa näihin aloihin liittyvää toimintaa myös projektitoiminnan avulla. Yhtiö voi myös rakentaa niille teollisuus- ja palvelutiloja yrittäjien käyttöön luovutettavaksi vuokraoikeuden tai myynnin kautta sekä omistaa kiinteistöyhtiöiden osakkeita. Yhtiö voi omistaa ja hallita arvopapereita.

Yhtiön uutena toimitusjohtajana aloitti helmikuussa 2024 Juho Tenhunen.

Vuonna 2024 yhtiön liikevaihto oli 0,836 milj. euroa, muutos edellisvuodesta -0,9 %. Tilikauden tulos jäi hieman tappiolliseksi. Kaupungin takausvastuu yhtiön lainoista oli 31.12.2024 yhteensä 2.186.000 euroa, muutos edellisvuodesta -158.000 euroa.

Tilinpäätöksestä lasketut tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Kannattavuus: käyttökateprosentti	44,9 %	46,0 %
Vakavaraisuus: omavaraisuusaste %	66,8 %	65,4 %
Maksuvalmius: quick ratio	0,7	0,6

Witas Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toiminnan tarkoituksena on Viitasaaren elinkeinoelämän edistäminen ja kehittäminen ja sen tuotanto- ja toimialarakenteen monipuolistaminen. Tarkoituksperiensä toteuttamiseksi yhtiö voi toimia yhteistyössä myös Viitasaaren ulkopuolella toimivien yritysten ja yhteisöjen kanssa. Yhtiön toimialana on harjoittaa yritysten kehittämistoimintaa, kehittää ja välittää tuoteideoita, tuotantomenetelmiä, markkinointiyhteyksiä, liikkeenjohdollisia tai muita taitoja, sijoittaa riskipääomaa ja antaa takauksia toimiville ja perustettaville yrityksille sekä harjoittaa näihin aloihin liittyvä toimintaa myös projektitoiminnan avulla. Yhtiö voi omistaa ja hallita arvopapereita.

Yhtiö siirtyi osakkuusyhteisöstä kaupungin täysin omistamaksi tytäryhtiöksi Kinnulan, Kivijärven ja Pihtiputaan kuntien irtauduttua yhtiön omistuksesta vuonna 2023. Uutena toimitusjohtajana aloitti joulukuussa 2024 Juha Jääskelä.

Vuonna 2024 yhtiön liikevaihto oli 1,033 milj. euroa, muutos edellisvuodesta +38,5 %. Tilikauden tulos oli positiivinen.

Tilinpäätöksestä lasketut tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Kannattavuus: käyttökateprosentti	-0,8 %	-11,0 %
Vakavaraisuus: omavaraisuusaste %	63,4 %	64,6 %
Maksuvalmius: quick ratio	2,7	2,7

Keskitien Kauppakiinteistö Oy:n yhtiöjärjestyksen mukainen toimiala on omistaa ja hallita Viitasaaren kaupungin Haapaniemen kylässä kortteliin n:o 67 ja rakennuspaikalle n:o 2 rakennettavaa liiketaloa sekä kauppa-kirjalla 13.3.1986 Harhala Rn:o 5:49 nimisestä tilasta ostettua noin 700 m² suuruista määräalaa ja kahden 16.7.1985 tehdyn vuokrasopimuksen siirron mukaista tonttia samassa korttelissa.

Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtaja Juho Tenhunen toimii myös Keskitien Kauppakiinteistö Oy:n toimitusjohtajana.

Vuonna 2024 yhtiön liikevaihto oli 0,079 milj. euroa, muutos edellisvuodesta +12,2 %. Tilikauden tulos oli positiivinen. Kaupungin takausvastuu yhtiön lainoista oli 31.12.2024 yhteensä 26.670 euroa, muutos edellisvuodesta -6.666 euroa.

Tilinpäätöksestä lasketut tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Kannattavuus: käyttökateprosentti	44,9 %	46,0 %
Vakavaraisuus: omavaraisuusaste %	66,8 %	65,4 %
Maksuvalmius: quick ratio	0,7	0,6

Viitasaaren Koulutuskiinteistö Oy:n yhtiöjärjestyksen mukainen toimiala on omistaa ja hallita Viitasaaren kaupungin omistamasta Viitapelto Rn:o 1:439 nimisestä tilasta erotetulla rakennuskaavan tontin mukaisella määrälalla (1,57 ha) olevaa koulutus- ja opetustarkoitukseen rakennettua rakennusta.

Yhtiö siirtyi kaupungin täysin omistamaksi tytäryhtiöksi, kun se osti vuoden 2023 lopulla Gradian osuuden kiinteistöstä. Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtaja Juho Tenhunen toimii myös Viitasaaren Koulutuskiinteistö Oy:n toimitusjohtajana.

Vuonna 2024 yhtiön liikevaihto oli 0,154 milj. euroa, muutos edellisvuodesta -17,6 %. Tilikauden tulos oli selvästi negatiivinen.

Tilinpäätöksestä lasketut tunnusluvut	TP 2024	TP 2023
Kannattavuus: käyttökateprosentti	11,6 %	30,3 %
Vakavaraisuus: omavaraisuusaste %	95,6 %	94,6 %
Maksuvalmius: quick ratio	22,5	16,4

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin konsernirakenteeseen valmistellaan vuonna 2025 sote-lainsäädännöstä johtuvia muutoksia. Sotevoimaanpanolain mukaisesti kunnalla on siirtymäkauden jälkeen mahdollisuus vuokrata omistamia tiloja edelleen hyvinvointialueelle, kunhan se huomioi kuntalain 126 §:n mukaisen yhtiöittämisvelvoitteen. Velvoite perustuu vaatimukseen liiketoiminnan kilpailuneutraliteetista: kunnan tulee toimia markkinoilla samalla tavoin kuin yksityinen toimija.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen yhteydessä valmistellaan kaupungin kiinteistöhallinnan rakenteellista päivitystä, joka voi myös tuoda muutoksia nykyiseen konsernirakenteeseen. Rakenne tulee päätöksentekoon vuoden 2025 aikana. Valmistelussa on tarkasteltava kriittisesti myös kiinteistöomaisuuden arvoa ja mahdollisia omistuksen alaskirjauksia sekä huomioitava niiden vaikutus emon talouteen.

Kaupungin omistajapolitiikassa vuodelta 2019 linjataan, että omistaminen ei ole kaupungille itsetarkoitus vaan sillä pitää olla toiminnalliset tai liiketaloudelliset perusteet. Lisäksi omistaminen on arvioitava nykyhetkeen ja tulevaisuuden toimintaympäristöön perustuen. Tavoitteena on päivittää omistajapolitiikka vastaamaan tämänhetkistä toimintaympäristöä vuoden 2025 aikana. Omistajapolitiikkaan tulee sisällyttää selkeät, kuntastrategiasta johdetut, omistajuutta linjaavat, pitkän aikavälin tavoitteet yhtiökohtaisesti. Sijoittamispalvelukonseptin hiominen ja kehittäminen vaativat vielä työskentelyä.

Voimassa olevan konserniohjeen mukaisena tavoitetilana on tuottaa konsernin tukipalvelut keskitetysti soveltuvin osin, jotta hyödynnetään erilaisten tukipalvelujen hankinta- ja volyymiedut sekä ammatti- ja erityisosaaminen. Kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2024 hyväksymässä talouden tasapainotusohjelmassa on linjattu, että konsernin taloushallinnon kokonaisuuden keskittämistä selvitetään. Samalla on mahdollisuus selvittää konsernin yhteishankintoihin, riskienhallintaan sekä rahoitukseen liittyviä yhteistyömuotoja. Toiminnoilla tavoitellaan kustannussäästöjen lisäksi toimintojen kehittämistä. Lisäksi on tarkoituksenmukaista kehittää toimiva malli sijoitusrahoitukseen tilanteissa, joissa kaupungin kokonaan omistamat tytäryhtiöt tarvitsevat rahoitustukea asunto- ja toimitilainvestointeihin.

Kaupungilla ei ole suunnitelmassa hankkia määräämisvaltaa konsernin ulkopuolisissa yhtiöissä tulevan talousarviovuoden aikana eikä ole tiedossa, että nykyisiin osakkuusyhteisöihin liittyisi merkittäviä muutoksia. Huo-

mioitavaa kuitenkin on, että Wiilo-hankkeen eteneminen kiinteistöinvestointivaiheisiin voi tulla osittain päätöksentekoon myös Viitaseudun Yrittäjäpalvelut Oy:n kautta, mikä mahdollisesti voi edellyttää keskustelua annettavista takauksista.

Mahdollisesti realisoituvia takausvastuita ei ole tilinpäätöstä laadittaessa näköpiirissä. Vuokra-asuntotilannetta ja nykystandardien mukaisen asuntotarpeen tarjoamisesta käydään keskustelua emon ja tytäryhtiön välillä, mikä voi myös tuoda mukanaan kaupunginhallituksen erikseen päättämiä takausvastuita, mikäli asuntotuotannon kehittämistä päätetään edistää ja se on taloudellisesta näkökulmasta järkevää.

Leasing-vastuiden osalta kaupunki tulee vuonna 2025 käymään keskustelua varhaiskasvatuksen tilaratkaisusta, joiden yhteydessä selvitetään myös leasing-vuokrauksen mahdollisuudet. Kaupunginvaltuusto tekee kuitenkin näihin kokonaisuuksiin liittyvät päätökset erikseen.

Tytäryhteisöjen toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloustilanteeseen, joka voi aiheuttaa kasvaneita korkokuluja. Rakennuskantaan liittyvät peruskorjaustarpeet jne. ovat myös huomioitavia seikkoja vuoden 2025 aikana.

Valmistelussa olevalla hankintalain uudistuksella voi olla vaikutuksia myös kuntakonsernin näkökulmasta. Mikäli sidosyksikköjen vähimmäisomistus määrätään lakiluonnoksessa esitetyllä tavalla 10 prosenttiin eikä siihen sallita poikkeuksia esim. kuntakoon tai maantieteellisen sijainnin suhteen, myös Viitasaaren kaupungin osakkuusyhteisöjen toimintaa ja niiden palveluntuotantoa tulisi järjestellä uudelleen. Osakkuusyhteisöistä Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy ja Sammakkokangas Oy ovat useiden kuntien yhdessä omistamia yhtiöitä, joissa kaikkien osakkaiden omistusosuus ei täytä 10 prosentin vähimmäisvaatimusta. Uudelleenorganisointi, toimintojen uudelleenjärjestely ja mahdolliset uudet kilpailutukset aiheuttaisivat sekä yhtiöissä että omistajakunnissa runsaasti työtä ja ylimääräisiä kustannuksia.

1.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konserniohjeella luodaan raamit Viitasaari-konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Kaupunginhallitus on lisäksi hyväksynyt 30.6.2014 § 186 Hyvän hallinto ja johtamistapa -ohjeet (Corporate Governance), jota kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan. Konserniohje ja Corporate Governance -ohje ovat omistajan työkaluja omistustensa ohjaamiseen. Ohjeiden tarkoituksena on osaltaan varmistaa, että kaupungin omaisuutta hoidetaan tuottavasti ja luotettavasti. Ohjeiden tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla.

Konserniohjausta ja konsernin yhteistyötä on tiivistetty siten, että konserniyhtiöiden toimitusjohtajat ovat mukana kaupungin johtoryhmän työskentelyssä.

Vuoden 2024 aikana konserniyhtiöitä on kuultu kaupunginhallituksessa eri teemojen mukaan. Lisäksi konserniyhtiöt ovat antaneet ovat lausuntonsa osavuositarkastusten yhteydessä sekä kaupunginhallitukselle että valtuustolle.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toimintatuotot	11 678	11 655
Toimintakulut	-29 696	-28 902
Toimintakate	-18 018	-17 247
Verotulot	13 433	12 727
Valtionosuudet	10 405	11 997
Rahoitustuotot ja -kulut	-441	-487
Korkotuotot	164	187
Muut rahoitustuotot	124	73
Korkokulut	-712	-679
Muut rahoituskulut	-17	-67
Vuosikate	5 379	6 990
Poistot ja arvonalentumiset	-3 968	-3 834
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 968	-3 834
Satunnaiset erät	-15	-775
Tilikauden tulos	1 396	2 381
Tilinpäätössiirrot	-1 129	-2 714
Tilikauden yli-/ alijäämä	267	-332

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot / toimintamenot, %	39,33%	40,32%
Vuosikate / Poistot, %	135,58%	182,31%
Vuosikate, €/asukas	933	1 189
Asukasmäärä	5 763	5 879

Toimintatuottojen osuus toimintakulujen rahoituksesta asettui edellisvuoden tasolle. Vuosikatteella arvioituna tulorahoitus riitti hyvin kattamaan poistot.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	5 133	6 050
Vuosikate	5 379	6 990
Satunnaiset erät	-15	-775
Tulorahoituksen korjauserät	-231	-166
Investointien rahavirta	-1 510	-2 609
Investointimenot	-2 244	-3 149
Rahoitusosuudet investointimenoihin	656	100
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	79	440
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 623	3 441
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	-6 059	-2 238
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 241	-1 238
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 817	-1 000
Oman pääoman muutokset	-9	-435
Muut maksuvalmiuden muutokset	-728	-1 414
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-124	-187
Vaihto-omaisuuden muutos	-24	46
Saamisten muutos	-755	4 606
Korottomien velkojen muutos	175	-5 879
Rahoituksen rahavirta	-6 795	-4 086
Rahavarojen muutos	-3 172	-645
Rahavarat 31.12.	12 540	15 709
Rahavarat 1.1.	-15 709	-16 355
Rahavarojen muutos	-3 172	-645

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-	-
Investointien tulorahoitus, %	338,56%	229,25%
Laskennallinen lainanhoitokate	4,26	3,31
Kassan riittävyys, pv	140	175

Toiminnan ja investointien rahavirta oli edellisvuotta parempi. Konsernirakenteen muutoksen vuoksi vertailukelpoista rahavirran kertymää viideltä vuodelta ei voida esittää. Tulorahoitus riitti hyvin kattamaan investoinnit. Lainanhoitokyky parani edellisvuodesta.

KONSERNITASE (lyhennetty)		2024	2023
		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	54 721	57 116
I	Aineettomat hyödykkeet	252	228
	Aineettomat oikeudet	243	209
	Muut pitkävaikutteiset menot	9	19
II	Aineelliset hyödykkeet	53 410	55 656
	Maa- ja vesialueet	6 128	6 111
	Rakennukset	39 373	41 464
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 417	6 628
	Koneet ja kalusto	874	981
	Muut aineelliset hyödykkeet	233	253
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	384	220
III	Sijoitukset	1 059	1 232
	Osakkuusyhteisöosuudet	0	509
	Osakkeet ja osuudet	1 048	711
	Muut saamiset	11	11
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	103	156
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 571	17 964
I	Vaihto-omaisuus	65	41
II	Saamiset	2 967	2 212
	Pitkäaikaiset saamiset	445	520
	Lyhytaikaiset saamiset	2 522	1 692
III	Rahoitusarvopaperit	11 041	10 807
IV	Rahat ja pankkisaamiset	1 499	4 905
VASTAAVAA		70 394	75 236
VASTATTAVAA			
A	OMA PÄÄOMA	49 714	48 172
I	Peruspääoma	22 057	22 057
III	Arvonkorotusrahasto	586	586
IV	Muut omat rahastot	365	356
V	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	25 309	22 793
VI	Tilikauden yli-/alijäämä	1 397	2 381
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	147
C	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	340	518
E	VIERAS PÄÄOMA	20 340	26 399
	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	11 239	12 474
	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	397	403
	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 225	8 223
	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	5 480	5 299
VASTATTAVAA		70 394	75 236

Tavoitteet ja tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	70,62%	64,22%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,27%	72,57%
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	26 706	25 174
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	4 634	4 282
Lainakanta 31.12., 1000 €	14 463	20 698
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 510	3 521
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	14 510	20 745
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	2 518	3 529
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	5 763	5 879

Konsernin omavaraisuusaste parani edellisvuodesta, samoin suhteellinen velkaantuneisuus. Konsernin lainakanta pieneni edelleen.

Konsernitilinpäätöksen laadinnasta annetun yleisohjeen mukaisesti kaupungin taseessa oleva vapaaehtoinen varaus sisältyy konsernitaseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämänä. Konsernitaseeseen kertynyt ylijäämä vahvistui ja antaa edelleen hyvän taloudellisen liikkumavaran tuleville vuosille.

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TILIKAUDEN TULOS	2 714 549	22 575	42 820	65 395	1 136 780	1 738,3 %	1 071 385
POISTOERON LIS./VÄH.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VARAUSTEN LIS./VÄH.	-2 713 000	0	0	0	-1 130 000	0,0 %	-1 130 000
RAHASTOJEN LIS./VÄH.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	1 549	22 575	42 820	65 395	6 780	10,4 %	-58 615

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä -tilille. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tilikauden tuloksen osoittaman ylijäämän verran.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston yleisohjeissa todetaan, että vapaaehtoisista varauksista tulee kunnassa kysymykseen lähinnä investointivaraus, joka saadaan tehdä tulevien tilikausien poistonalaisten pysyvien vastaavien hankintamenoa varten. Investointivarauksen avulla kunta voi varautua tulevana vuosina tehtävään kuntatalouden kannalta merkittävään investointiin keräämällä sitä varten tuloja etukäteen. Investointivaraus voidaan muodostaa vain kunnan taloussuunnitelmassa yksilöityyn kohteeseen eikä investointivarausta voi kartuttaa tai purkaa tilikauden tuloksen tasaamiseksi ilman, että siirtojen perustana on suunnitellut investointihankkeet tai niiden toteutuminen. Investointivaraus tuloutetaan viimeistään tilikaudella, jona hyödyke hankitaan tai jolloin hyödykkeestä aletaan tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 1.136.780,10 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tehdään investointivaraukset varhaiskasvatuksen tilaratkaisuihin 500.000 euroa ja uimahallin peruskorjaukseen 630.000 euroa eli siirretään yhteensä 1.130.000 euroa taseen vapaaehtoisin varauksiin. Kyseiset hankkeet sisältyvät taloussuunnitelman 2025–2027 investointiosaan.
2. Siirretään tilikauden ylijäämä 6.780,10 euroa taseeseen tilikauden ylijäämä -tilille.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Viitasaaren kaupungin taloudellinen asema on vakaa ja taseessa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää 26,348 milj. euroa. Talouden tunnusluvuissa ei toteudu yksikään kuntalain 118 §:n erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteereistä. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos vähintään toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1. Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.
2. Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:
 - kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
 - asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
 - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Arviointimenettelyn edellytykset	Raja-arvo 2023	Viitasaari TP 2023	Raja-arvo 2022	Viitasaari TP 2022
Kunnan taseessa on määräajassa kattamatonta alijäämää	< 0 €	+26,3 M€	< 0 €	+26,3 M€
Konsernin taseessa on kahtena peräkkäisenä vuonna alijäämää, €/asukas	-1 000	+4 282	-1 000	+3 803
Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde	< 80 %	182,3 %	< 80 %	102,1 %
Kunnan tuloveroprosentti	> 9,37	8,40	> 22,0	21,0
Konsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä, €/asukas	> 12 099	3 529	> 14 085	7 285
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	< 0,8	3,3	< 0,8	1,0

Vuosille 2024–2026 laadittu taloussuunnitelma oli ylijäämäinen, mutta sen valmistelun yhteydessä todettiin monenlaisia kuntatalouden muutospaineita lähivuosille. Erityisen haastavana pidettiin valtionosuustulojen kehitysnäkymää. Vuoden 2024 alussa käynnistettiin talouden tasapainotustyö, jolla reagoidaan heikentyvään tulorahoitukseen. Valtuuston 17.6.2024 hyväksymässä talouden tasapainotusohjelmassa on arvioitu palvelutarpeen kehitystä tulevana vuosina ja pohdittu palvelujen tuottamisen prosesseja, vaihtoehtoisia järjestämisen tapoja, digitalisaatiota ja vaikutusarviointeja. Ohjelma on huomioitu vuosien 2025–2027 talouden suunnittelussa, ja vuoden 2024 tilinpäätöksen perusteella voi todeta, että palvelualueiden toiminnassa on onnistuttu toteuttamaan monia suunniteltuja tasapainotustoimenpiteitä jo vuoden 2024 aikana.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kuntalain 37 §:n mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategia on otettava huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa.

Viitasaaren kaupunkistrategia on laadittu vuosille 2022–2026 ja se on hyväksytty 12.9.2022.

VIITASAARI *Pikkasen parempi periferia*

Vahvasti viitasaarelainen

VISIO 2035

Vuonna 2035 Viitasaari on 10 000 asukkaan ja kausiasukkaan elinvoimainen, luonnon voimavaroja kestävästi hyödyntävä, kasvava seutukeskus.

Toiminta-ajatus:
Edistämme asukkaidemme hyvinvointia, sivistystä ja alueemme elinvoimaa laajassa yhteistyössä.

Arvomme:
Vastuullisesti, rohkeasti ja avoimesti.

Päämäärät

1. Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.
2. Viihtyisää asumista keskustasta kyliin.
3. Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen.
4. Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari.

Vuoden 2024 talousarviossa asetettujen kaupunkistrategian ja toimialojen strategisten tavoitteiden sekä kaupunkikonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen esitetään jäljempänä palvelualueiden toimintakatsauksissa.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen. Valtuustoon nähden käyttötalousosassa sitovia eriä ovat palvelualueiden toiminnalliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Käyttötalouden yhteenveto palvelualueittain

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
YLEISHALLINTO							
TOIMINTATUOTOT	42 905	36 300	0	36 300	52 977	145,9 %	16 677
TOIMINTAKULUT	-1 832 302	-1 285 367	418 480	-866 887	-1 143 252	131,9 %	-276 365
TOIMINTAKATE	-1 789 398	-1 249 067	418 480	-830 587	-1 090 275	131,3 %	-259 688
HALLINTOPALVELUJEN PALVELUALUE							
TOIMINTATUOTOT	498 397	1 519 996	0	1 519 996	1 638 480	107,8 %	118 484
TOIMINTAKULUT	-611 799	-1 523 439	-418 480	-1 941 919	-1 778 852	91,6 %	163 067
TOIMINTAKATE	-113 402	-3 443	-418 480	-421 923	-140 371	33,3 %	281 552
ELINVOIMAPALVELU- JEN PALVELUALUE							
TOIMINTATUOTOT	1 140 967	485 690	0	485 690	559 153	115,1 %	73 463
TOIMINTAKULUT	-2 488 124	-2 343 595	-10 000	-2 353 595	-2 179 819	92,6 %	173 776
TOIMINTAKATE	-1 347 158	-1 857 905	-10 000	-1 867 905	-1 620 666	86,8 %	247 239
SIVISTYKSEN JA HY- VINVOINNIN PALVE- LUALUE							
TOIMINTATUOTOT	1 155 899	747 606	0	747 606	1 229 407	164,4 %	481 801
TOIMINTAKULUT	-14 836 639	-16 194 307	-52 774	-16 247 081	-16 002 569	98,5 %	244 512
TOIMINTAKATE	-13 680 740	-15 446 701	-52 774	-15 499 475	-14 773 162	95,3 %	726 313
ELINYMPÄRISTÖN JA ASUMISEN PALVELU- ALUE							
TOIMINTATUOTOT	8 465 932	8 416 477	-165 000	8 251 477	8 469 027	102,6 %	217 550
TOIMINTAKULUT	-7 063 872	-7 420 639	0	-7 420 639	-7 069 375	95,3 %	351 264
TOIMINTAKATE	1 402 061	995 838	-165 000	830 838	1 399 653	168,5 %	568 815
YMPÄRISTÖPALVELU- JEN PALVELUALUE							
TOIMINTATUOTOT	1 874 062	2 076 058	0	2 076 058	2 150 720	103,6 %	74 662
TOIMINTAKULUT	-2 269 414	-2 461 198	0	-2 461 198	-2 556 426	103,9 %	-95 228
TOIMINTAKATE	-395 351	-385 140	0	-385 140	-405 706	105,3 %	-20 566

2.2.1.1 Yleishallinto

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen

Palvelualue sisältää: Yleishallinnon kokonaisuuteen sisältyy kaupungin lakisääteiset toimielimet kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta ja vaikuttamistoimielimet. Yleishallinto vastaa myös kaupungin luottamushenkilötoiminnan ja luottamuselinten työskentelyedellytysten yhteensovittamisesta.

Palvelualueen kuvaus:

Kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää kaupunkilaisten valitsema kaupunginvaltuusto, jossa on 27 valtuutettua. Nykyinen valtuustokausi päättyy 31.5.2025.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuusvalvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa, ohjaa ja koordinoi kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta, valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti.

Talousarviossa varataan omille kustannuspaikoilleen määrärahat em. toimielinten toimintaan kuten kokouskustannuksiin, koulutuksiin ja seminaareihin sekä tarvittaviin sisäisiin palveluihin. Tilintarkastuksen määräraha sisältää myös tilintarkastusyhteisöltä hankittavien tilintarkastuspalvelujen kustannukset.

Vaalilaissa säädetään kunnille kuuluvista tehtävistä vaalien järjestämisessä, joihin varataan määräraha omille kustannuspaikoilleen.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	42 905	36 300	0	36 300	52 977	145,9 %	16 677
Myyntituotot	19 997	0	0	0	36 019	0,0 %	36 019
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	17 622	36 300	0	36 300	0	0,0 %	-36 300
Muut toimintatuotot	5 286	0	0	0	16 958	0,0 %	16 958
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-1 832 302	-1 285 367	418 480	-866 887	-1 143 252	131,9 %	-276 365
Henkilöstökulut	-963 544	-702 930	418 480	-284 450	-568 875	200,0 %	-284 425
Palvelujen ostot	-659 443	-441 607	0	-441 607	-441 341	99,9 %	267
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-37 401	-19 500	0	-19 500	-8 443	43,3 %	11 057
Avustukset	-5 094	-8 000	0	-8 000	-10 143	126,8 %	-2 143
Muut toimintakulut	-166 820	-113 330	0	-113 330	-114 451	101,0 %	-1 121
TOIMINTAKATE	-1 789 398	-1 249 067	418 480	-830 587	-1 090 275	131,3 %	-259 688
POISTOT JA ARVONALENT.	-13 715	-1 191	0	-1 191	-5 666	475,8 %	-4 475
SATUNAISET ERÄT	-819 367	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 622 461	-1 250 258	418 480	-831 778	-1 096 513	131,8 %	-264 735

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	42 475	36 300	0	36 300	52 929	145,8 %	16 629
TOIMINTAKULUT	-1 694 030	-953 930	418 480	-535 450	-964 653	180,2 %	-429 203
TOIMINTAKATE	-1 651 555	-917 630	418 480	-499 150	-911 724	182,7 %	-412 574
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	430	0	0	0	47	0,0 %	47
TOIMINTAKULUT	-138 273	-331 437	0	-331 437	-178 599	53,9 %	152 838
TOIMINTAKATE	-137 843	-331 437	0	-331 437	-178 551	53,9 %	152 886

Toimintakatsaus 1–12/2024

Wiitaunionin kuntapariyhteistyö purkautui 31.12.2023 ja syksyn 2023 aikana valmisteltu kaupungin organisatiomuutos astui voimaan niin luottamushenkilö- kuin henkilöstöorganisaationkin osalta.

Kaupunki osallistui Kuntaliiton ja FCG:n Uudistuvien kuntien johtaminen USO7 -verkoston toimintaan organisaation muutosprosessien hallitun läpiviennin turvaamiseksi sekä uuden kuntaorganisaation toimivan organisaatorakenteen sekä toimintatapojen kehittämiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2024 Haukirinteen asemakaava-alueen kaavan sekä Ilmolahden ampumarata-alueen osayleiskaavan. Haukirinteen asemakaava-alueen tonttihinnat määriteltiin kevään aikana ja niitä markkinoitiin aktiivisesti. Alueella sijaitsee sekä vapaa-ajan asuntojen tontteja että vakituiseen asumiin kaavoitettuja tontteja.

Kaupunginvaltuusto nimesi oman ehdokkaansa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen yhteislautakuntaan siten, että toimikausi päättyy toukokuussa 2025. Työllisyyslautakuntaa koulutettiin vuoden 2024 aikana ja ensimmäisiä kokouksia järjestettiin alkuvuonna 2025, TE25-uudistuksen tullessa voimaan. Kaupunginvaltuusto ryhtyi vuonna 2024 valtuustoaloitteen pohjalta järjestämään valtuuston kokousten päätteeksi lyhyitä katsauksia aluevaltuutetuilta hyvinvointialueen asioihin liittyen. Järjestelyllä pyrittiin kehittämään tiedonkulkua.

Kaupunginvaltuusto käsitteli vuoden 2024 aikana merkittävän määrän valtuustoaloitteita. Keskeisimpiä asioita vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla oli myös talouden tasapainotusohjelman hyväksyminen.

Syyskuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi puolivuosi- ja osavuosikatsausten lisäksi kaavoituskatsauksen, asuntopoliittisen ohjelman, hyvinvointisuunnitelman sekä teki päätöksen kuntapaikoista.

Asuntopoliittinen ohjelma antaa kokonaiskuvan asumisen kehittämisestä Viitasaarella. Ohjelmassa ehdotetaan keinoja, joilla saavutetaan kaupunkistrategian mukainen 10.000 asukkaan ja kausiasukkaan tavoite saavutetaan. Asuntopoliittinen ohjelma tarkistetaan valtuustokausittain ja ohjelman hyväksyy valtuusto. Asuntopoliittinen ohjelma on nyt laadittu samalla ajalla, kuin nykyinen kaupunkistrategia eli vuosille 2022–2026. Asuntopoliittisen ohjelman työstämisessä kuultiin laaja määrä sidosryhmiä.

Ohjelman toteutumista seurataan valtuustossa ja tarvittavat resurssit toteutukseen tarkistetaan talousarvion ja suunnitelman laatimisen yhteydessä. Ohjelmassa linjattujen toteutusten osalta tehdään erilliset päätökset.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2025 osalta pitää tulovero- ja kiinteistöveroprosentit samalla tasolla, kuin aikaisemmin. Valtuuston lukumäärä päätettiin myös edelleen pitää 27 valtuutetussa, joka on minimimäärä yli 5.000 asukkaan kunnille.

Vuoden 2024 aikana valtuusto kokoontui 9 kertaa ja käsitteli 88 pykälää. Lisäksi valtuusto on pitänyt tarpeen mukaan seminaareja, iltakouluja sekä muita yhteistapaamisia.

Kaupunginhallitus käsitteli vuoden aikana 270 pykälää. Keväällä kaupunginhallitus käsitteli useita oikaisuvaatimuksia liittyen Karhukorven tuulivoimayleiskaavan käynnistämissopimukseen ja sen täydentämiseen. Käynnistämissopimusta ei ole vielä allekirjoitettu, koska se ei ole saanut lainvoimaa. Kaupunginhallitus teki yhteistyösopimuksen Kelan kanssa Kelan palveluiden tarjoamisesta kaupungin asiointipisteessä sekä päätti muun muassa paikallisista sopimuksista ja TVA-järjestelmästä. Kaupunginhallitus teki myös useita rekrytointeja, kuten elinympäristön- ja asumisen palvelualuejohtajan sekä hallintopalveluiden palvelualuejohtajan virkavalinnat.

Syksyllä kaupunginhallitus päätti käynnistää Haukilan tuulivoimaosayleiskaavan valmistelun ja hyväksyi käynnistämissopimuksen. Käynnistämissopimuksesta on valitettu, eikä se ole vielä saanut lainvoimaa.

Kaupunginhallitus huolehti vuoden aikana edunvalvonnasta antaen lausuntoja muun muassa hyvinvointialueen palveluverkkoesitykseen, valtatie 4:n toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmaan sekä eri lakiluonnoksiin. Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa keskeneräisenä oleva valitusprosessi on edelleen kesken.

Kaupunginhallitus linjasi 20.11.2023 pidetyssä kokouksessaan kaupungin talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta vuonna 2024 ja työ käynnistettiin heti vuoden 2024 alussa kaupunginjohtajan johdolla. Talouden tasapainottamisprosessille nimettiin oma toimikunta, joka ohjasi talouden tasapainotusohjelman laadintaa. Kaupunginhallitus nimesi toimikuntaan tammikuussa 2024 kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajat, lautakuntien puheenjohtajat, palvelualuejohtajat sekä kaupunginhallituksen edustajiksi Risto Rossin, Teuvo Ruuhin sekä Seppo Kauppisen. Taloustoimikunta kokoontui kevään aikana kuuteen valmistelukokoukseen, joiden pohjalta laadittiin talouden tasapainotusohjelma, joka hyväksyttiin kesäkuussa 2024 kaupunginvaltuustossa. Yhtenä keskeisimmistä syistä tasapainotusohjelman laadintaan oli varautuminen tulevaisuuteen ja valmisteltavan valtionosuusuudistuksen mahdollisesti mukanaan tuomiin tulorahoituksen heikennyksiin. Tasapainotustyön keskeisenä tavoitteena myös oli, että vaativia henkilöstöratkaisuja, kuten lomautuksia tai irtisanomisia, ei ohjelmassa tehdä.

Kaupunginhallitukselle annetaan lähes jokaisen kokouksen yhteydessä myös kaupunginjohtajan katsaus, jossa kaupunginjohtaja selostaa valmistelussa olevista asioista sekä tiedottaa kaupunginhallitusta muista ajankohtaisista asioista.

Perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa.

Vaalit

Palvelualue: Yleishallinto

Vastuuhenkilö: Kaupunginsihteeri Tiina Honkanen 4.8.2024 saakka, hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki 5.8.2024 alkaen.

Toiminnan luonne: Vaalilaissa säädetään kunnille kuuluvista tehtävistä vaalien järjestämisessä.

Toiminnan kuvaus: Ajankohtaisten vaalien ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, ääntenlaskenta ja muut vaalien järjestämiseen liittyvät kunnan keskusvaalilautakunnalle kuuluvat tehtävät.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	12 122	36 300	0	36 300	35 911	98,9 %	-389
TOIMINTAKULUT	-20 837	-57 272	0	-57 272	-62 856	109,8 %	-5 584
TOIMINTAKATE	-8 714	-20 972	0	-20 972	-26 945	128,5 %	-5 973
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-8 714	-20 972	0	-20 972	-26 945	128,5 %	-5 973

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuonna 2024 järjestettiin tasavallan presidentin 1. ja 2. vaali sekä europarlamenttivaalit.

Perustelut poikkeamille

-

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Äänestysaktiivisuus tasavallan presidentin 1. vaalissa (%)				68
Äänestysaktiivisuus tasavallan presidentin 2. vaalissa (%)				61,8
Äänestysaktiivisuus europarlamenttivaaleissa (%)				34,2

Yleishallinnon toimielimet

Palvelualue: Yleishallinto

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen

Toiminnan luonne: Kuntalain säännösten mukaisesti kaupungissa on valtuusto, kaupunginhallitus ja tarkastuslautakunta sekä vaikuttamistoimielimet nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Toiminnan kuvaus: Kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää kaupunkilaisten valitsema kaupunginvaltuusto, jossa on 27 valtuutettua. Nykyinen valtuustokausi päättyy 31.5.2025.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuusvalvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa, ohjaa ja koordinoi kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta, valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti.

Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä. Kaupunginhallituksen toimikaudelle asetettuja muita toimikuntia ovat olleet Kestävän kehityksen toimikunta, Veteraanitoimikunta ja Talouden tasapainottamistyöryhmä.

Talousarviossa on varattu omille kustannuspaikoilleen määrärahat em. toimielinten toimintaan kuten kouskustannuksiin, koulutuksiin ja seminaareihin sekä tarvittaviin sisäisiin palveluihin.

Tilintarkastuksen määräraha sisältää tarkastuslautakunnan toiminnan lisäksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:ltä hankittavien tilintarkastuspalvelujen kustannukset.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	30 782	0	0	0	17 065	0,0 %	17 065
TOIMINTAKULUT	-1 811 466	-1 228 095	418 480	-809 615	-1 080 396	133,4 %	-270 781
TOIMINTAKATE	-1 780 683	-1 228 095	418 480	-809 615	-1 063 330	131,3 %	-253 715
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-13 715	-1 191	0	-1 191	-5 666	475,8 %	-4 475
SATUNAISET ERÄT	-819 367	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 613 746	-1 229 286	418 480	-810 806	-1 069 568	131,9 %	-258 762

Toimintakatsaus 1–12/2024

Esitetty palvelualueen kohdalla.

Perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapaalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa.

Osa hallinnon tukipalveluihin suunnitelluista palkkakustannuksista kirjautui virheellisesti kaupunginhallituksen kustannuspaikalle.

Wiitaunionin muutuskustannuksia varten oli vuoden 2023 talousarvioon perustettu erillinen kustannuspaikka 012105, jolle oli vuoden 2023 talousarvioon varattu 500.000 euron määräraha. Vuoden 2023 aikana muutuskustannuksista toteutui 307.987,40 euroa ja vuoden 2024 aikana 204.936,76 euroa.

2.2.1.2 Hallintopalvelujen palvelualue

Vastuuhenkilö: Kaupunginsihteeri Tiina Honkanen 4.8.2024 saakka, hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki 5.8.2024 alkaen.

Palvelualue sisältää: Hallinnon tukipalvelut

Palvelualueen kuvaus: Palvelualueen tehtävänä on tuottaa kaupunkiorganisaation tarvitsemat päätöksenteon tukipalvelut ja henkilöstöpalvelut sekä kaupunkikonsernin organisaatioiden tarvitsemat talous- ja tietohallintopalvelut.

Toiminta on jaettu kahteen vastuualueeseen: päätöksenteon tuen ja henkilöstöhallinnon vastuuhenkilönä toimii hallintopalveluiden palvelualuejohtaja, taloushallinnon ja tietohallinnon vastuuhenkilönä toimii talous- ja tietohallintojohtaja. Palkkahallinto on ulkoistettu Monetra Keski-Suomi Oy:lle.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	498 397	1 519 996	0	1 519 996	1 638 480	107,8 %	118 484
Myyntituotot	391 415	1 480 996	0	1 480 996	1 527 457	103,1 %	46 461
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	103 066	33 000	0	33 000	111 004	336,4 %	78 004
Muut toimintatuotot	3 916	6 000	0	6 000	19	0,3 %	-5 981
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-611 799	-1 523 439	-418 480	-1 941 919	-1 778 852	91,6 %	163 067
Henkilöstökulut	-223 306	-369 093	-418 480	-787 573	-601 133	76,3 %	186 440
Palvelujen ostot	-179 800	-1 139 387	0	-1 139 387	-1 062 694	93,3 %	76 693
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-16 507	-6 700	0	-6 700	-13 615	203,2 %	-6 915
Avustukset	-74 555	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut toimintakulut	-117 631	-8 259	0	-8 259	-101 410	1 227,9 %	-93 151
TOIMINTAKATE	-113 402	-3 443	-418 480	-421 923	-140 371	33,3 %	281 552
POISTOT JA ARVONALENT.	-8 241	-1 089	0	-1 089	-1 089	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-121 642	-4 532	-418 480	-423 012	-141 531	33,5 %	281 481

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	152 440	41 500	0	41 500	135 225	325,8 %	93 725
TOIMINTAKULUT	-605 371	-1 510 293	-418 480	-1 928 773	-1 755 084	91,0 %	173 689
TOIMINTAKATE	-452 931	-1 468 793	-418 480	-1 887 273	-1 619 859	85,8 %	267 414
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	345 957	1 478 496	0	1 478 496	1 503 255	101,7 %	24 759
TOIMINTAKULUT	-6 428	-13 146	0	-13 146	-23 768	180,8 %	-10 622
TOIMINTAKATE	339 530	1 465 350	0	1 465 350	1 479 487	101,0 %	14 137

Toimintakatsaus 1–12/2024

Wiitaunionin kuntapariyhteistyön päättyessä 1.1.2024 talous- ja palkkahallinnon palvelut sekä tietohallinnon palvelut ulkoistettiin ja kaupungin tukipalveluja hoitaneet henkilöt siirtyivät liikkeenluovutuksella Pihtiputaan kunnalta takaisin Viitasaaren kaupungin palvelukseen. Henkilöstön tehtäväkuvauksiin päivitettiin toimintaympäristön muutosten mukaisia tarkennuksia. Kaupunkiorganisaation ohjeita ja sääntöjä päivitettiin. Hallinnon tukipalvelujen kustannusten sisäiselle jaolle laadittiin uudet kohdistumisperusteet.

Palvelualueen johtaminen organisoitiin vuoden 2024 aikana uudelleen. Alkuvuoden ajan palvelualueen johtajana toimi kaupunginsihteeri ja henkilöstöhallinnon vastuviranhaltijana toimi määräaikainen henkilöstöjohtaja. Tehtävät yhdistettiin 1.8.2024 alkaen hallintopalvelujen palvelualuejohtajan virkaan.

Kotouttamisen ja osallisuusohjelman toteuttamisen koordinointi sekä vaikuttamistoimielimien työskentelyn tukeminen siirtyivät keskushallinnosta sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palvelualueelle.

Palvelualueen toiminnan painopistealueena oli talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinnon ulkoistusten toteutumisen varmistaminen, sujuvien hallinto- ja toimintaprosessien kehittäminen sekä digitaalisten palvelujen, sähköisen asianhallinnan ja arkistoinnin kehittäminen.

Perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	1) Järjestetään osallisuuskoulutusta henkilöstölle ja päättäjille (2024)			
	2) Kehitetään hallitus- ja valtuustotyötä (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
2) Itsearviointin tulokset (1-5)		0	5	
2) Asukasillat 2 / vuosi (kpl)		0	2	
1) Koulutettujen määrä (kpl)		0		
1) Koulutus palaute (kpl)		0		
Arvio	Päättäjät ovat osallistuneet aktiivisesti kokouksiin ja järjestettyihin iltakouluihin. Lisäksi päättäjillä on ollut mahdollisuus osallistua aktiivisesti koulutuksiin mm. Kuntamarkkinoille 2024 ja USO-verkoston järjestämiin koulutuksiin.			

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Päivitettyjen ohjeiden ja sääntöjen määrä			
Päättäjien osallistumisaktiivisuus kokouksiin ja iltakouluihin			
Sähköisten aloitteiden, hakemusten ja palautteiden määrä			128

Kaikille yhteystiedot jättäneille palautteiden antajille on vastattu. Palautteista 59 % koski katuja, liikennettä ja yleisiä alueita sekä 19 % liikuntapaikkoja ja virkistysalueita.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännön mukaisen viranhaltijan ja toimielimen toimesta. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Kaupunginhallitus on seurannut talouden ja toiminnan kehitystä osavuositarkastuksissa. Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidossa on noudatettu hallintosääntöä. Sopimukset on tallennettu kaupungin asianhallintajärjestelmään.

Hallinnon tukipalvelut

Palvelualue: Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: Kaupunginsihteeri Tiina Honkanen 4.8.2024 saakka, hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki 5.8.2024 alkaen, talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni.

Toiminnan luonne: Tehtävänä on tuottaa kaupunkiorganisaation tarvitsemat päätöksenteon tukipalvelut ja henkilöstöpalvelut sekä kaupunkikonsernin organisaatioiden tarvitsemat talous- ja tietohallintopalvelut.

Toiminnan kuvaus:

Päätöksenteon tuki huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan päätösasioiden valmistelu-, sihteeri- ja toimeenpanotehtävistä, vaalien järjestämiseen liittyvistä tehtävistä, asiakirjahallinnosta, kirjaamo- ja arkistotoimen tehtävistä sekä tietosuojasta. Keskittetyt neuvonta-, asiointi- ja puhelinpalvelut hoidetaan kaupungintalon neuvonnassa ja asiointipisteessä.

Henkilöstöhallinto vastaa kaupungin henkilöstötyön johtamisesta ja kehittämisestä, palkkaus- ja palvelussuhteasioista, työhyvinvoinnin, työturvallisuuden ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä, esihenkilötyön ja henkilöstöhallinnon palvelujen ohjauksesta, ohjeiden ja sääntöjen valmistelusta. Ulkoistetuista palkkahallinnon palveluista vastaa Monetra Keski-Suomi Oy. Henkilöstöhallinto linjaa ja ohjeistaa hr- ja palkkahallintoon kuuluvia kaupungin prosesseja. Henkilöstöhallinnon määrärahavarauxiin sisältyy pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen toiminta, työterveyshuollon palvelut kaupungin henkilöstölle, yhteistyötoimikunta ja työhyvinvoinnin kehittäminen. Henkilöstölle tarjotaan työhyvinvointia tukeva 100 euron Epassi-henkilöstöetu.

Taloushallinnon tehtäviä ovat talousarvioiden laadinta ja taloussuunnittelu, tilinpäätöksen laadinta, talouden ohjaus, seuranta ja raportointi, laskennan kehittäminen, rahoituksen hallinta, hankintojen ohjaus ja neuvonta, hankintaprosessien kehittäminen, yhteishankinnat. Ulkoistetuista taloushallinnon palveluista vastaa Monetra Keski-Suomi Oy. Taloushallinto linjaa ja ohjeistaa taloushallintoon, laskutukseen ja hankintoihin kuuluvia kaupungin prosesseja.

Tietohallinto tuottaa kaupunkikonsernille tietojärjestelmä- ja telepalvelujen kehittämis-, ylläpito- ja tukipalveluita. Ulkoistetusta tietohallinnon palvelutuotannosta vastaa Tiera Oy. Tietoliikennepalvelut hankitaan Joki ICT Oy:ltä, Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:ltä ja muilta sopimuskumppaneilta. Tietohallinto linjaa ja ohjeistaa tietohallintoon, tietojärjestelmiin ja tiedonhallintaan kuuluvia kaupungin prosesseja.

Hallinnon tukipalvelujen sisäisen kustannusjaon perusteet:

- Henkilöstöhallinto jaetaan ulkoisten henkilöstömenojen suhteessa.
- Taloushallinto jaetaan ulkoisten toimintamenojen suhteessa.
- Tietohallinto jaetaan lisenssilajeihin ja -määriin perustuvan painotetun laskennan perusteella.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	498 397	1 519 996	0	1 519 996	1 638 480	107,8 %	118 484
TOIMINTAKULUT	-611 799	-1 523 439	-418 480	-1 941 919	-1 778 852	91,6 %	163 067
TOIMINTAKATE	-113 402	-3 443	-418 480	-421 923	-140 371	33,3 %	281 552
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-8 241	-1 089	0	-1 089	-1 089	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-121 642	-4 532	-418 480	-423 012	-141 531	33,5 %	281 481

Toimintakatsaus 1–12/2024

Päätöksenteon tuki vastasi presidentin 1. ja 2. vaalien ja europarlamenttivaalien käytännön järjestelyistä. Palvelualueiden yhteinen toimistotiimi kokoontui säännöllisesti Dynasty asianhallintajärjestelmän käytön ja muiden hallintoprosessien kehittämiseksi. Asianhallintajärjestelmään tehtiin laaja versiopäivitys. Huhtikuussa 2024 alkoi kutsupohjainen palveluliikenne, jolla kaupunki tarjoaa kaikille vakituksille ja kausiasukkaille edullisen mahdollisuuden käydä keskustajaamassa asioimassa kerran viikossa. Kyläyhdistysten kehittämisavustukset ja kylätalojen lämmitysavustukset jaettiin kevään 2024 aikana. Kela-asiointipiste avautui yhteispalvelujen yhteyteen syksyllä 2024.

Henkilöstöhallinnossa palvelujen ulkoistus Monetra Keski-Suomi Oy:lle toteutui suunnitellusti. Palkkahallinnon jatkuva palvelu on käynnissä ja palkanmaksut ovat toteutuneet aikataulussa ja oikeellisinä. Henkilöstön työkokemuslaskennassa oli viivettä, mikä johtui viivästyksestä tarvittavan ohjelmiston käyttöönsaamisessa. Organisaatiomuutoksesta johtuen päivitettiin joitakin paikallisia sopimuksia. Lisäksi neuvoteltiin kunta-alan sopimukseen liittyvistä paikallisista järjestelyistä ja TVA-palkkausjärjestelmästä. Työterveyshuoltosopimuksen sisältöä ja palveluita laajennettiin. Esihenkilöille järjestettiin tiimitreffit kuukausittain ja henkilöstöinfo pidettiin joka kuukausi. Työvuorosuunnittelujärjestelmä Titanian tilalle otettiin käyttöön Vesseli/Daisy työvuorosuunnittelu. Työajanseurantajärjestelmän käyttöönottoa muillekin henkilöstöryhmille selvitetään.

Taloushallinnossa palvelujen ulkoistus Monetra Keski-Suomi Oy:lle toteutui suunnitellusti. Taloushallinnon jatkuva palvelu ja viranomaisraportointi on käynnissä. Vuoden 2023 tilinpäätöksestä ja raportoinnista vastasi vielä Pihtiputaan kunta. Taloussuunnittelun ja -seurannan työkalu Opiferus otettiin käyttöön talousarvion 2024 laadinnassa. Valtuuston 13.6.2024 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma huomioitiin talousarviovalmistelussa. Taloushallinnon työprosessien ja työkalujen kehittämistyötä tehdään edelleen suunnitelmallisesti.

Tietohallinnon palvelujen ulkoistus Kuntien Tiera Oy:lle toteutui hieman suunniteltua verkkaisemmin. Uuden toimintaympäristön rakentaminen jatkuu edelleen. Työasemien vaihdot ja keskitetyt hankinnat toteutuivat pääsääntöisesti leasing-mallilla. Langattomat verkot uusittiin ja otettiin Joki ICT Oy:n palveluhallintaan. Laajaa kehitystyötä tehtiin mm. asianhallintajärjestelmän siirtymisessä pilviympäristöön ja varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän sekä aloitettiin tiedonhallintaan ja tietosuojaan tarvittavien järjestelmien ja työkalujen käyttöönotot (edudata.io, digiturvamalli).

Perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapaalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa. Osa hallinnon tukipalveluihin suunnitelluista palkkakustannuksista kirjautui virheellisesti kaupunginhallituksen kustannuspaikalle.

2.2.1.3 Elinvoimapalvelujen palvelualue

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen

Palvelualue sisältää: Työllisyyden hoito, Elinvoima

Palvelualueen kuvaus: Elinvoimapalveluiden alaisuuteen kuuluvat johtaminen, strategia ja edunvalvontatyö, kuntademokratian ja osallisuuden edistäminen, valmius ja varautuminen, konserniyhtiöt, viestintä, markkinointi ja matkailu, työllisyyspalvelut sekä saavutettavuus. Lisäksi hankerahoituksella perustetut etätyötila Lennätin sekä Digikeskus sijoittuvat kaupunkiorganisaatiossa elinvoimapalveluiden alle.

Elinvoimapalveluihin kytkeytyvät suurimmat konserniyhtiöt, Kehittämissyhtiö Witas Oy, Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy sekä Wiitaseudun Yrityspalvelut Oy, toimivat omien hallitustensa ja toimitusjohtajiensa johdolla, mutta tekevät tiivistä yhteistyötä elinvoimapalveluiden kanssa.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 140 967	485 690	0	485 690	559 153	115,1 %	73 463
Myyntituotot	386 877	150 690	0	150 690	161 419	107,1 %	10 729
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	691 218	270 000	0	270 000	300 970	111,5 %	30 970
Muut toimintatuotot	62 872	65 000	0	65 000	96 764	148,9 %	31 764
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 488 124	-2 343 595	-10 000	-2 353 595	-2 179 819	92,6 %	173 776
Henkilöstökulut	-797 728	-865 044	0	-865 044	-707 305	81,8 %	157 739
Palvelujen ostot	-1 073 536	-1 069 705	0	-1 069 705	-1 034 607	96,7 %	35 098
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-49 012	-16 750	0	-16 750	-25 551	152,5 %	-8 801
Avustukset	-246 610	-246 000	-10 000	-256 000	-271 174	105,9 %	-15 174
Muut toimintakulut	-321 238	-146 096	0	-146 096	-141 182	96,6 %	4 914
TOIMINTAKATE	-1 347 158	-1 857 905	-10 000	-1 867 905	-1 620 666	86,8 %	247 239
POISTOT JA ARVONALENT.	-8 112	-7 301	0	-7 301	-7 301	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 355 270	-1 865 206	-10 000	-1 875 206	-1 627 971	86,8 %	247 235

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	1 124 797	485 690	0	485 690	540 217	111,2 %	54 527
TOIMINTAKULUT	-2 404 342	-2 199 764	-10 000	-2 209 764	-2 067 941	93,6 %	141 823
TOIMINTAKATE	-1 279 544	-1 714 074	-10 000	-1 724 074	-1 527 724	88,6 %	196 350
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	16 169	0	0	0	18 936	0,0 %	18 936
TOIMINTAKULUT	-83 783	-143 831	0	-143 831	-111 878	77,8 %	31 953
TOIMINTAKATE	-67 614	-143 831	0	-143 831	-92 942	64,6 %	50 889

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuoden 2024 alkupuoliskoa leimasivat suuret muutokset: Wiitaunionin purkautuminen näkyi käytännössä koko organisaatiossa ja uusia toimintamalleja rakennettiin. Kirjanpidon, henkilöstöhallinnon ja IT-palveluiden siirtyminen ulkoisten kumppaneiden järjestämisvastuulle näkyivät kaikilla palvelualueilla, myös elinvoimapalveluissa. Käyttöönottoprojekteja työstettiin vielä vuoden 2024 aikana.

Edunvalvontatyön painotus oli vuoden 2024 alkupuoliskon aikana vahvasti kaupungin ja hyvinvointialueen välisessä yhteistyössä. Kaupunginvaltuustolle jätettiin muun muassa valtuustoaloitte vuoropuhelun kehittämistä hyvinvointialueen kanssa. Tästä tehtiin vakiintunut käytäntö; noin joka toisessa kaupunginvaltuuston kokouksessa kuullaan muiden asioiden yhteydessä aluevaltuutettujen terveisiä hyvinvointialueelta. Kaupunginhallitus otti tiukasti kantaa hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmaan, jotka aluevaltuusto hyväksyi keväällä 2024. Hyvinvointialueen kanssa on pyritty rakentamaan hyvää ja toimivaa yhteistyötä myös esimerkiksi avoimen päivätoiminnan järjestämisessä sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella. Vuoden 2024 jälkipuoliskolla edunvalvonta- ja yhteistyön painotus keskittyi myös tulevan työllisyysalueen rakentumiseen sekä siihen liittyviin päätöksiin, kuten hallintosääntömääräysten hyväksymiseen.

Karhukorven tuulivoimaosayleiskaava eteni osallisuus- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamiseen. Käynnistämissopimuksesta on jätetty valitus hallinto-oikeuteen, joten käynnistämissopimusta ei ole vielä allekirjoitettu. Täytäntöönpanokieltoa kaavoitusprosessin edistämiseksi ei kuitenkaan ole.

Viitasaaren kaupunki ja Karelnet Oy solmivat yhteistyösopimuksen valokuituverkon rakentamisesta Viitasaaren alueelle. Karelnet Oy sai ulkopuolista rahoitusta ELY-keskukselta valokuituverkon viestintähankkeeseen, jolla arvioidaan potentiaalisten liittyjien määrää. Maaliskuussa 2025 hankkeessa on yli 300 tilaajaa ja 400 taloyhtiöhuoneistoa. Tilauksia on erityisesti Ilmolahden, Kymönkosken ja Keitelelohjan alueilta.

Viitasaaren kaupungin asuntopoliittinen ohjelma hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2025. Kaupungin asuntopoliittikka on kokonaisvaltainen suunnitelma ja joukko toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vaikuttaa asuminen olosuhteisiin, asuntojen tarjontaan ja saatavuuteen sekä niiden kohtuuhintaisuuteen. Ohjelman avulla pyritään luomaan toimivaa ja oikeudenmukaista asumisympäristöä sekä vastaamaan ihmisten erilaisiin asumistarpeisiin laadukkaasti pitkällä aikatahtimella. Asuntopoliittinen ohjelma on olennainen osa kunnan ja kunnan väestökehityksen ja hyvinvoinnin edistämistä. Viitasaaren kaupunkistrategiassa vuosille 2022–2026 on asetettu kunnianhimoinen visio, jonka mukaan vuonna 2035 Viitasaari on 10.000 asukkaan ja kausiasukkaan elinvoimainen, luonnon voimavaroja kestävästi hyödyntävä, kasvava seutukeskus. Kaupunkistrategia korostaa viihtyisää asumista keskustasta kyliin. Asuntopoliittikka on osa kaupunkistrategian toimeenpanoa.

Viestintää ja markkinointia tehdään aktiivisesti ja johdonmukaisesti. Johtoryhmä käy viikoittain läpi myös akuutit viestinnän kohteet, jotta turvataan esim. päätösviestinnän ajantasaisuus kaupunkilaisille.

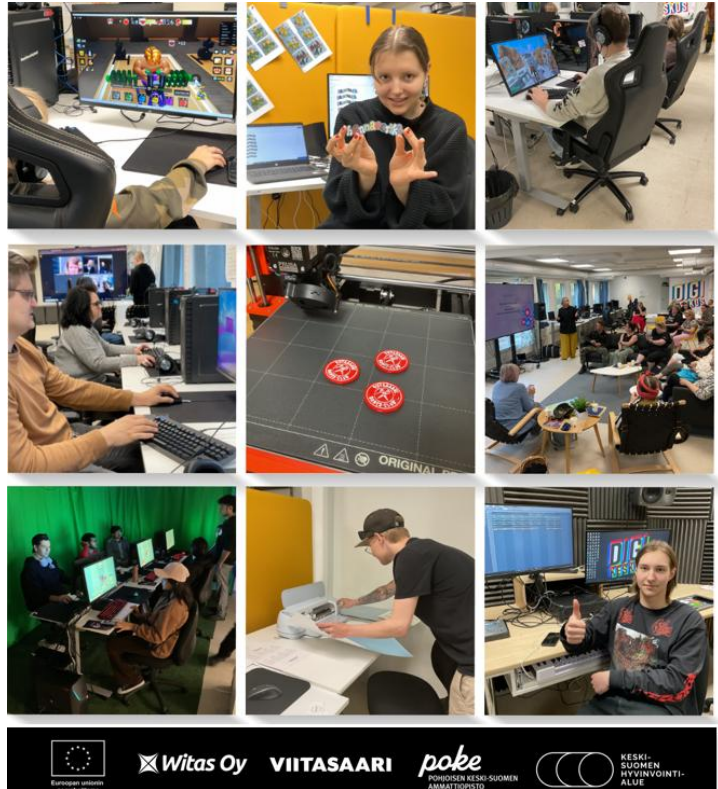
Markkinoinnin näkökulmasta kaupunki kehitti uuden Haukirinteen asuinalueen markkinointia, muun muassa tienvarsimainonnalla, video- ja kuvatuotannolla, verkkosivuilla sekä osallistumalla Jyväskylän Rakennusmessuille. Vapaa-ajan asunnoille suunnattuja tontteja on jo varattu. Alueelle suunniteltu rivitalohanke ei ole edennyt toiveiden mukaisessa jatkoaikataulussa kaavaillun toimijan kanssa, mutta asian valmistelu jatkuu myös vuonna 2025.

Ketterien kokeilujen elinvoimahautomo -hankkeessa tehdään vuosien 2024–2025 aikana 100 ketterää kokeilua, joissa hyödynnetään digitaalisuutta. Hankkeessa hyödynnetään Digikeskuksen tiloja ja laitteistoa.

Vuoden 2024 aikana Viitasaaren maaseutuyhteisö teki yhteensä 52 kokeilua. Kokeiluna tehtiin esimerkiksi Viitasaaren alueen tieverkoston kuvaus GoPro360-kameralla ajantasaisen karttatiedon saamiseksi, yhdistysten kesäsomettajat –kokeilu, nuorten tekemä virtuaalimaailma Roblox Studiolla tapahtuma-alustaksi Toisinnäkemisen festivaaliin, virtuaalisia taidegallerioita, Hackathon-tapahtuma kansainvälisille opiskelijoille sekä somekokeiluja yritysten kanssa.

Kokeiluilla edistetään konkreettisesti maaseudun elinvoimaa ja tehdään näkyväksi, millaisia mahdollisuuksia digitalisaatio tarjoaa maaseutupaikkakunnille. Hanke tekee tiiviisti kehittämistyötä yhdessä koko ympäröivän yhteisön kanssa osallisuuden kokemusta vahvistaen.

Viitasaaren vesistömatkailun investointihankkeen tavoitteena on alueen vesistömatkailupalveluiden kysynnän ja tarjonnan kasvu. Päämääränä on, että matkailuala monipuolistuu uusien yritysten ja olemassa olevien yritysten palvelutarjonnan myötä. Tämä tukee myös muiden yritysten toimintaa ja aluetalouden monipuolistumista ja vahvistumista. Hanke koostuu viidestä toimenpidekokonaisuudesta, joista vuonna 2024 toteutettiin Haukirinteen tierakentaminen. Vuonna 2025 asfaltoidaan tiealueet ja edetään kilpailutukseen Porthanin sataman huoltorakennuksen rakentamisesta sekä Pihkurin sataman kehityshankkeista.

Wiilo

Logistiikkakeskus Wiilon infran rakentaminen saatiin käyntiin kilpailutusten jälkeen syksyllä 2024. Vähälumisen talven myötä kokonaisuus on edennyt vauhdilla ja tilinpäätöksen kirjoitushetkellä näyttää siltä, että hankeaikataulussa tullaan pysymään. Infrahanke päättyy vuoden 2025 loppuun, minkä jälkeen käynnistyvä jatkokehittäminen ja sen rahoitus tulee ratkaista vuoden 2025 aikana.

Wiilon alue on houkutellut hyvin toimijoita ja sopimusneuvottelut ovat osaltaan käynnissä useamman eri toimijan kanssa. Alueen kehittäminen on tuonut merkittävästi positiivista julkisuutta kaupungille ja lisäksi se on innostanut myös paikallisia yrityksiä kehittämään ja investoimaan omaa toimintaansa. Maanrakennustöiden määrä alueella on merkittävä ja historiallinen Viitasaaren mittakaavassa.

Viitasaari kuuluu Pihtiputaan hallinnoimaan kuuden kunnan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen toteutumisen sekä yhteistoiminta-alueen talouden ja toiminnan seurantaan varten on perustettu yhteistoimintaryhmä, johon sopimuskunnat ovat nimenneet valtuustokaudelle kukin yhden jäsenen ja hänelle varajäsenen. Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädetty tehtävät ja palvelut, joista keskeisimpiä ovat maatalouden tukijärjestelmiin, riistavahinkoihin, peruslohkorekisteriin ja eläintenpitäjärekisteriin liittyvät tehtävät, hukkakauralakiin perustuvat tehtävät sekä valmiussuunnitelmat (VAP–viljelijät). Toiminta järjestetään hajautetusti, jokaisessa sopimuskunnassa on toimipiste. Viitasaaren toimipiste on ollut avoinna pääsääntöisesti viisi päivää viikossa.

Maaseutuhallinnon kustannukset on jaettu sopimuskuntien kesken toimintavuotta edeltävän vuoden peltalojen suhteessa. Toimitilat sopimuskunnat antoivat maaseutuhallinnolle korvauksetta. Vuonna 2023 Viitasaaren maksuosuuden perusteena oli 5991,32 peltotehtaaria ja maksuosuus oli 23,66 %. Kunnan maksuosuus oli 60 963,31 euroa ja maksettuja ennakkoita 77 562,00 euroa, jolloin palautettavaa jää 16 598,69 euroa.

Lomituspalvelut tuottaa Keuruun kaupunki. Viitasaaren kaupunki on tukenut maksullista lomittaja-apua viitasaarelaisten maatalousyrittäjien työssäjaksamisen ja maatalouslomittajien työllistymisen edistämiseksi. Tukea on maksettu de minimis -tuen 3 euroa/tunti, enintään 60 tuntia/vuosi/yrittäjä. Tukea myönnettiin 14 yrittäjälle yhteensä 2.199,66 euroa.

Perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotouttamispalveluihin.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet	Elinvoimahautomon perustaminen Digikeskuksen jatkohankkeen myötä sekä yhteistyöhön lisääminen toisen asteen koulutuksen osalta. Hanketta hallinnoi Kehittämisyhtiö Witas, jonka kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä tavoitteen eteen (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ketterien kokeilujen määrä		0		52
Arvio	Elinvoimahautomon perustaminen eli Digikeskuksen Ketterien kokeilujen elinvoimahautomo -hanke jatkuu edelleen.			
Tavoite: Kehitetään kunnan päätöksenteon ja toiminnan yrittäjälähtöisyyttä ottamalla käyttöön yritysvaikutusten ennakkoarviointi kunnan päätöksenteossa ja paikallista yrittäjyyttä tukevalla hankintapolitiikalla.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet	Yritysvaikutusten ennakkoarviointilomakkeiden päivittäminen ja käyttöönotto. (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yritysvaikutuslomakkeen käyttö kpl/vuonna 2024		0		
Arvio	Yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto ja käytön tehostaminen aloitettu - työtä tehdään yhtenä pilottikuntana Keski-Suomen Yrittäjien kanssa.			
Tavoite: Työllisyysyksikön toiminnan ja laadun varmistaminen vuonna 2025 ja siitä eteenpäin.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet	Hankkeen avulla prosessin työstäminen. (2024, 2025)			
Arvio	Työllisyysyksikön toimintaa on kehitetty vastaamaan paremmin TE-uudistuksen tavoitteita. Työtä on jatkettu vuoden 2025 puolella.			
Tavoite: Kylien elinvoima turvataan tietoliikenne- ja tieyhteyksistä huolehtimalla sekä kylien kehittämiss-hankkeiden rahoitukseen osallistumalla.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet	Jatketaan vuonna 2023 käynnistettyä yhteistyötä operaattorin kanssa kyläverkostohankkeiden edistämiseksi vii-tasaarella. (2024)			
Arvio	Kyläverkkohankkeen markkinointi on käynnistetty yhteistyössä Siikaverkot Oy:n kanssa.			
Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin				
Tavoite: Edistetään monipuolista ja eri tarpeita vastaavia asumisvaihtoehtoja.			Toteutunut	
Toimenpiteet	Kehitetään tonttimarkkinoita ja osallistutaan Rakennusmessuille 2024 Jyväskylän Paviljongissa. (2024)			
Arvio	Tonttimarkkinointia on kehitetty. Kaupunki on osallistunut Jyväskylän Rakennusmessuille, Haukirinteen alueen konseptointi toteutettiin ja sen pohjalta on myyty / varattu kolme tonttia.			
Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Hyvinvointialueen ja työllisyysyksikön yhteistyörajapinnan toimivuus.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet	Säännöllisten palaverien muodostuminen ja toteutuminen. (2024)			
Arvio	Tavoitteena oli kehittää hyvinvointialueen ja kaupungin oman työllisyysyksikön rajapinnan toimivuutta ja tavoitteeseen päästiin osittain. TYP-työssä myös hyvinvointialue oli mukana.			

Tavoite: Pitkäaikaistyöttömien hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen			Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palkkatyötuki, työkokeilu, työharjoittelu (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Työmarkkinatuen maksuosuus enintään 250 000 €	0	250 000	209 802
Työttömyysaste alle 10%	0	10	10,7
Tuunaripajalla työskentelee tai on työkokeilussa vuositason 30 henkilöä	0	30	25
Arvio	Pitkäaikaistyöttömien hyvinvointia ja osallisuutta pyrittiin lisäämään palkkatukityön, työkokeilujen ja työharjoitteluiden avulla.		

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Asukasmäärä (2035 tavoite 10 000 vakituista ja kausiasukasta)		5 879	6 000	5 763

Elinvoima

Palvelualue: Elinvoimapalvelut

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen

Toiminnan luonne:

Toiminnan kuvaus: Aiemmin keskushallinnon nimellä määritelty toimiala jakautui vuoden 2024 alusta kahden palvelualueeseen; hallintopalveluihin ja elinvoimapalveluihin. Muutos liittyy kaupunkiorganisaation päivittämiseen osana Wiitaunionin purkautumista. Elinvoimapalvelujen palvelualuejohtajana toimii kaupunginjohtaja. Elinvoimapalveluiden alaisuuteen kuuluvat johtaminen, strategia ja edunvalvontatyö, kuntademonkration ja osallisuuden edistäminen, valmius ja varautuminen, konserniyhtiöt, viestintä, markkinointi ja matkailu, työllisyyspalvelut sekä saavutettavuus. Lisäksi hankerahoituksella perustetut etätyötila Lennätin sekä Digikeskus sijoittuvat kaupunkiorganisaatiossa elinvoimapalveluiden alle.

Elinvoimapalveluihin kytkeytyvät suurimmat konserniyhtiöt, Kehittämissyhtiö Witas Oy, Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy sekä Wiitaseudun Yrityspalvelut Oy, toimivat omien hallitustensa ja toimitusjohtajiensa johdolla, mutta tekevät tiivistä yhteistyötä elinvoimapalveluiden kanssa.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	829 061	174 890	0	174 890	242 865	138,9 %	67 975
TOIMINTAKULUT	-1 497 047	-1 198 178	-10 000	-1 208 178	-1 155 122	95,6 %	53 056
TOIMINTAKATE	-667 985	-1 023 288	-10 000	-1 033 288	-912 257	88,3 %	121 031
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-8 112	-7 301	0	-7 301	-7 301	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-676 097	-1 030 589	-10 000	-1 040 589	-919 563	88,4 %	121 026

Toimintakatsaus 1–12/2024

Esitetty palvelualueen kohdalla.

Perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa. Osa elinvoimapalveluihin suunnitelluista palkkakustannuksista kirjautui virheellisesti muille kustannuspaikoille. Toimintatuotot toteutuivat odotettua paremmin, johtuen metsänmyyntituloista ja avustustuloista.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Kaupunginhallituksen nimeämät sisäiset tarkastajat toimivat objektiivisesti ja riippumattomasti kaupunginhallituksen alaisuudessa. Sisäinen tarkastus tukee kaupunginjohtoa sisäisen valvonnan toteuttamisessa arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokkuutta, toimivuutta ja riittävyyttä. Sisäisten tarkastajien tarkastelussa vuonna 2024 olivat kaupunkiorganisaation tilien käyttöoikeudet. Sisäisen tarkastuksen raportti on käsitelty kaupunginhallituksessa 10.2.2025.

Työllisyyden hoito

Palvelualue: Elinvoimapalvelut

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen

Toiminnan luonne:

Toiminnan kuvaus: Viitasaaren kaupungin työllisyysyksikkö vastaa Viitasaaren kaupunkistrategian strategisiin päämääriin osaltaan pitkäaikaistyöttömien osaamisen kehittämällä esimerkiksi Paikko-osaamistodistuksilla, joita voidaan kirjoittaa Tuunaripajalla ja Savivuoren näkötorilla työskenteleville. Paikko-osaamistodistukset ovat koulutuksiin tai työpaikkoihin haettaessa todistuksia osaamisesta. Työllisyysyksikkö pyrkii parantamaan tiedonkulkua ja yhteistyötä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Työllisyysyksikkö järjestää työtä ja työkokeilua viitasaarelaisille pitkäaikaistyöttömille Tuunaripajalla ja muissa kaupungin yksiköissä keskimäärin 30 henkilölle vuodessa, tosin vuodesta 2025 alkaen luku voi olla hiukan laskeva, johtuen palkkatukeen tulleistä muutoksista. Yhtenä tavoitteena on työllisyysyksikön asiakkaiden (työntekijöiden) sekä taloudellisen että sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntyminen. Tuunaripaja toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	311 905	310 800	0	310 800	316 288	101,8 %	5 488
TOIMINTAKULUT	-991 078	-1 145 417	0	-1 145 417	-1 024 697	89,5 %	120 720
TOIMINTAKATE	-679 172	-834 617	0	-834 617	-708 409	84,9 %	126 208
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-679 172	-834 617	0	-834 617	-708 409	84,9 %	126 208

Toimintakatsaus 1–12/2024

Viitasaaren kaupungin työllisyysyksikkö on vastannut vuonna 2024 kaupungin pitkäaikaistyöttömien työllistämistoimista ja työkokeilujen järjestämisestä, työllisyysmäärärahojen käytöstä, kuntien maksamasta työmarkkinatuen maksuosuudesta, sekä hallinnoinut Pohjoisen Keski-Suomen TYP-toimintaa. Yksikkö on toiminnallaan pyrkinyt toiminnallaan myötä vaikuttamaan asiakkaidensa taloudellisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymiseen. Yhteistyötä on tehty eri tahojen kanssa ja valmistauduttu TE-25 uudistukseen yhteistyössä muiden uuden työllisyysalueen kuntien kanssa.

Työllistettyjä on ollut palkkatuella kuukausittain keskimäärin 23 henkilöä. Yhteensä palvelujen piirissä on ollut 57 henkilöä. Työllistetyt ovat työllistyneet elinympäristön ja asumisen palvelualueelle, 20 henkilöä (kiinteistöhuolto, yhdyskuntateknikka, ruoka- ja puhtauspalvelut), sivistys- ja hyvinvointipalveluihin <5, sekä Tuunaripajalle/ Savivuoren näkötorille 25. Oppisopimuksia oli alle viisi, valmistui 50 %. Osa oppisopimuksesta jatkuu keväälle 2025. Työllisyysyksikkö on järjestänyt työkokeiluja 8, joista osa on jatkunut palkkatuetulla työllä. Paikko-osaamistodistuksia on kirjoitettu 11. Osaamistodistuksien kirjoittamista on laajennettu puhtauspalveluihin sekä hyvinvointipalvelujen palvelualueille.

Tuunaripaja on toiminut kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti tuunaten vanhaa niin tilaustyönä kuin omana tuotantona, sekä järjestänyt kaupungintalon kahvitukset ja erikseen sovittujen kaupungin kohteiden siivouksia.

Pohjoisen Keski-Suomen Typ-verkosto toiminta on jatkunut ennallaan vuoden 2024 loppuun saakka. Viitasaarella asiakasmäärät ovat vaihdelleet 58 - 37 välillä ja annettuja asiakaspalveluja lokakuun loppuun mennessä 1491. Vuonna 2025 toimintaa hoitaa työllisyysalue Typ-lain muuttuessa Tym-laisiksi.

Keski-Suomen liiton katsauksen mukaan työpaikkamäärä on vähentynyt 6 % vuodesta 2018 vuoteen 2023. Julkisella sektorilla muutos on ollut samalla aikavälillä -1 % ja yksityisellä -9 %. Viitasaarella työpaikka oma-

varaisuus vuonna 2023 on ollut 103 %. Vuoden 2024 Viitasaaren työttömyysaste on ka. 10,7 %, joka on pienempi kuin kokoa maan ka.10,8 % ja Keski-Suomen ka. 12.9 %. Keski-Suomessa pitkäaikaistyöttömiä oli kaikista työttömistä työnhakijoista 33,7 %, 813 henkilöä enemmän kuin edellisellä vuonna. Viitasaarella pitkäaikaistyöttömiä työttömistä työnhakijoista oli 27 %. Yli 50 –vuotiaita kaikista työttömistä oli 44 %.

Viitasaaren kaupungin työmarkkinatukimaksut kasvoivat vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023 15 %, yht. 209.802 €. Työmarkkinatuen maksuosuutta maksettiin vähän alle 40 €/asukas, mikä oli Keski-Suomen kunnista toiseksi pienin.

Perustelut poikkeamille

Työllistämisen, työmarkkinatuen, typ-toiminnan ja Tuunaripajan yhteenlasketuksi toimintatuotoksi vuonna 2024 arvioitiin saatavan 310.800 €. Toteutumaksi muodostui 316.288 €. Toimintatuottoja saatiin 5.488 € enemmän kuin oli arvioitu. Ylitys koostui pääosin Savivuoren kioskin ja kahvitusten tuotoista. Toimintakuluja arvioitiin menevän - 1.145,4175 €. Toteutuma oli -1.022,884 €, joten toimintakuluja meni 122.532 € vähemmän kuin arvioitiin. Alitus johtui henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista. Toimintakatteeksi muodostui 84,7 prosenttia.

2.2.1.4 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue

Vastuuhenkilö: Jouni Häkkinen, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Palvelualueen hallinto, Varhaiskasvatus, Esi- ja perusopetus, Aamu- ja iltapäivätoiminta, Viitasaaren lukio, Viitasaaren alueen musiikkiopisto, Vapaa-aikapalvelut, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Palvelualueen kuvaus: Palvelualueen toiminnan kehittämisestä, organisoinnista ja arvioinnista vastaa sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Palveluallueta johtaa sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 155 899	747 606	0	747 606	1 229 407	164,4 %	481 801
Myyntituotot	610 755	203 639	0	203 639	738 972	362,9 %	535 333
Maksutuotot	168 123	146 050	0	146 050	162 963	111,6 %	16 913
Tuet ja avustukset	198 251	196 817	0	196 817	238 211	121,0 %	41 394
Muut toimintatuotot	178 769	201 100	0	201 100	89 262	44,4 %	-111 838
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-14 836 639	-16 194 307	-52 774	-16 247 081	-16 002 569	98,5 %	244 512
Henkilöstökulut	-7 654 379	-8 361 601	0	-8 361 601	-7 996 453	95,6 %	365 148
Palvelujen ostot	-4 140 514	-4 788 188	-52 774	-4 840 962	-5 000 612	103,3 %	-159 650
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-531 234	-513 662	0	-513 662	-553 877	107,8 %	-40 215
Avustukset	-266 608	-309 150	0	-309 150	-234 603	75,9 %	74 547
Muut toimintakulut	-2 243 904	-2 221 706	0	-2 221 706	-2 217 025	99,8 %	4 681
TOIMINTAKATE	-13 680 740	-15 446 701	-52 774	-15 499 475	-14 773 162	95,3 %	726 313
POISTOT JA ARVONALENT.	-122 952	-132 972	0	-132 972	-106 666	80,2 %	26 306
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-13 803 989	-15 579 673	-52 774	-15 632 447	-14 880 106	95,2 %	752 341

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	1 146 397	747 606	0	747 606	1 212 550	162,2 %	464 944
TOIMINTAKULUT	-11 233 120	-12 088 243	-52 774	-12 141 017	-11 402 129	93,9 %	738 888
TOIMINTAKATE	-10 086 723	-11 340 637	-52 774	-11 393 411	-10 189 579	89,4 %	1 203 832
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	9 501	0	0	0	16 857	0,0 %	16 857
TOIMINTAKULUT	-3 603 519	-4 106 064	0	-4 106 064	-4 600 440	112,0 %	-494 376
TOIMINTAKATE	-3 594 018	-4 106 064	0	-4 106 064	-4 583 583	111,6 %	-477 519

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuoteen 2023 saakka toimineen Wiitaunionin sivistyspalveluiden vastuukuntana oli Pihtiputaan kunta. Vuodesta 2024 Viitasaaren kaupunki on järjestänyt kaikki sivistys- ja hyvinvointipalvelut, lukuun ottamatta ostopalveluina tuotettavia kansalaisopisto- ja kirjastopalveluja.

Organisaatiomuutosta valmistellut Viitasaaren sivistys- ja hyvinvointilautakunta aloitti toimintansa syksyllä 2023 ja jatkoi toiminnasta vastaavana, monijäsenenisenä päätöksentekotoimielimenä vuoden 2024 alusta.

Vuoden 2024 alkupuolella aloittivat työnsä sivistys- ja hyvinvointijohtaja, hyvinvointikoordinaattori sekä palvelualueen hallinnon toimistosihteeri.

Perustelut poikkeamille

Arvioitua suurempia tuloja vuoden 2024 aikana kertyi muun muassa uimahallimaksuista, kotikuntakorvauksista ja kohdennetuista hankerahoituksista.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin				Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä (kpl)		0	1	24
Ilman tutkintoa olevien 20-24 -vuotiaiden osuus (%)		0		23
Arvio	Yhteistyö POKE:n ja korkeakoulujen kanssa toteutunut.			

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: uudistetaan palveluja vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä (2024) Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. (2024, 2025, 2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategia (0=Ei toteutettu, 1=Toteutettu)		0	1	0
HYTE- kerroin		62		65
Arvio	Uutta palvelustrategia kehitetty vuoden aikana. Kiinteistöstrategian tekeminen aloitettu.			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännön mukaisen viranhaltijan ja toimielimen toimesta. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunnat ja kaupunginhallitus ovat seuranneet talouskehitystä sekä talouden ja toiminnan kehitystä osavuosisikatsauksissa. Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidossa on noudatettu hallintosääntöä. Sopimukset on tallennettu kaupungin asianhallintajärjestelmään. Vuonna 2024 sivistys- ja hyvinvointilautakunta ei tehnyt päätöstä sisäisistä tarkastajista.

SIHY palvelualueen hallinto

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Jouni Häkkinen sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Toiminnan luonne: Sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen taloussuunnittelun, hallinto-, ja yleispalvelujen lisäksi tuotetaan mahdollisimman laadukasta ja kustannustehokasta palvelua kuntalaisille.

Toiminnan kuvaus: Sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen hallinnossa työskentelevät sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja toimistosihteri. Hyvinvointikoordinaattori on sijoitettu organisaatiokaaviossa hallinnon alle, vaikka palkkakustannukset on kohdennettu hyte-työn sekä kotouttamisen kustannuspaikoille. Hallinnon ku-
luiksi lasketaan myös 30 % lukion toimistosihterin työpanoksesta.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	21	0,0 %	21
TOIMINTAKULUT	-776 038	-857 743	-52 774	-910 517	-838 103	92,0 %	72 414
TOIMINTAKATE	-776 038	-857 743	-52 774	-910 517	-838 083	92,0 %	72 434
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-776 038	-857 743	-52 774	-910 517	-838 083	92,0 %	72 434

Toimintakatsaus 1–12/2024

Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen:

Vuoden 2024 aikana on yhteistyössä asumisen ja elinympäristön palvelualueen kanssa jatkettu kiinteistö ja tilatarveselvitystä varhaiskasvatuksen vastuualueella.

Hyvinvointipalveluiden uudelleenorganisointi:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön sisältyvät uudet kustannuspaikat ovat

- Hyte-työ
- Ennaltaehkäisevä työ
- Kotouttaminen
- Ikäihmisten hyvinvointi

Koulutusyhteistöiden kehittäminen:

Viitasaaren kaupunki sai Keski-Suomen Kulttuurirahaston kärkihankeapurahan Aikamme Musiikki -keskuksen toiminnan konseptointiin ja käynnistämiseen. Vuoden 2024 aikana rekrytoitiin hankevetäjä koordinoimaan ja kehittämään hanketta.

Vuoden 2024 aikana kaupunki on yhteistyössä Jyväskylän yliopiston, Savonia AMK:n, Diak:n ja POKE:n kanssa mahdollistanut henkilökunnan täydennys- ja jatkokouluttautumista.

Perustelut poikkeamille

-

Varhaiskasvatus

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Maria Kilpeläinen varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan luonne: Varhaiskasvatus on lakisääteinen palvelu alle kouluikäisille lapsille. Toiminta on yhdistelmä suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää: tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita eri toimintamuodoissaan. Varhaiskasvatuslain (2018/540) mukaista, jokaiselle lapselle tarjottavaa varhaiskasvatusta toteutetaan arkipäivisin klo 6.30–17.00 välillä eri yksiköissä. Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus. Viitasaarella varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotitoimintaa Marjametsässä, Tuulentuvassa, Taikataskussa ja Miekkarinteen päivähoitokeskuksessa sekä Kulmalan, Muksumäen ja Tenavataskun ryhmäperhepäivähoitoyksiköissä, perhepäivähoitajan omassa kodissa järjestettävänä perhepäivähoitona sekä avoimena varhaiskasvatuksena perhekeskuksessa.

Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia on yhteensä n. 160.

Marjametsän päiväkodissa järjestetään myös lakisääteistä vuorohoitoa, joka mahdollistaa huoltajien työssäkäynnin muuna aikana kuin arkisin klo 6.30-17.00. Oikeus vuorohoitoon ei ole subjektiivinen.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	238 384	87 100	0	87 100	145 326	166,8 %	58 226
TOIMINTAKULUT	-3 328 506	-3 565 250	0	-3 565 250	-3 489 511	97,9 %	75 739
TOIMINTAKATE	-3 090 122	-3 478 150	0	-3 478 150	-3 344 185	96,1 %	133 965
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-4 999	-13 665	0	-13 665	-6 587	48,2 %	7 078
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 095 121	-3 491 815	0	-3 491 815	-3 350 771	96,0 %	141 044

Toimintakatsaus 1–12/2024

Varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatuspalvelua on toteutettu päiväkotitoimintaa Marjametsässä, Tuulentuvassa, Taikataskussa ja Miekkarinteen päivähoitokeskuksessa sekä Kulmalan, Muksumäen ja Tenavataskun ryhmäperhepäivähoitoyksiköissä, neljän perhepäivähoitajan kodissa sekä avoimessa varhaiskasvatuksessa perhekeskuksessa Perhetuvalla.

Lisääntynyt vuorohoidon tarve erityisesti alle 3-vuotiaille vaikuttaa vahvasti toimintaan. Se tarkoittaa painetta Marjametsässä alle 3-vuotiaiden ryhmässä.

Lainmukainen kolmiportainen tuki on järjestetty, se lisää henkilöstöresursseja.

Perustelut poikkeamille

Pientä poikkeamaa henkilöstökuluissa, johtuen kolmiportaisen tuen tarpeesta sekä henkilöstön sijaistaroista sekä lisääntyneestä vuorohoidon tarpeesta.

Varhaiskasvatuspalvelujen osto ja myynti muille kunnille sekä hankerahoitukset vaikuttavat toteumaan.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.				Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä		0	1	4
Arvio	Opiskelijayhteistyö Poken, Savonia AMK:n ja Diak:n kanssa.			

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilatarpeisiin				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: varhaiskasvatusyksiköiden määrän ja palvelukokonaisuuden selkeyttäminen (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategia toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	0
Arvio	Varhaiskasvatustoimipaikkojen selkiyttäminen työn alla. Varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä perustettu.			

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Kehitetään digitaalisia sekä mobiili- ja etäpalveluja				Toteutunut
Toimenpiteet	CGI Vesan ja muiden uusiutuvien ohjelmistojen hallittu käyttöönotto (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Käyttöönotot toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	1
Arvio	CGI Vesa -toiminnanohjausjärjestelmä muuttui Tiera Vesseli (Daisy) -järjestelmään. Vesseli on otettu käyttöön 1.9.2024 alkaen. Henkilöstön työvuorosunnittelu ja -seuranta Vesselissä alkoi 1.11.2024.			

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Varhaiskasvatuksen kokonaiskäyttö %				100
Vuorohoidon käyttö %				100

Varhaiskasvatusta on järjestetty 100% jokaiselle varhaiskasvatusta hakeneelle lapselle.

Vuorohoitoa on järjestetty 100% jokaiselle vuorohoitoa tarvitsevalle lapselle.

Esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Rehtorit Kunelius Jari, Korhonen Taija-Tuuli, Kaskilahti Jaana

Toiminnan luonne: Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, ja sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa jatko-opintokelpoisuuden. Esiopetus on oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna saatavaa maksutonta opetusta. Kouluilla järjestetään myös aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toiminnan kuvaus:

Perusopetuksessa on lukuvuonna 2023–2024 480 oppilasta, joista Haapaniemen koulussa opiskelee 415, Kymönkosken koulussa 28 ja Huopanan koulussa 38. Esiopetukseen osallistuu lukuvuonna 48 oppilasta (sis. koulujen oppilasmääriin).

Viitasaaren keskustassa sijaitsevassa Haapaniemen koulussa opetetaan vuosiluokkia 0.- 9. Koulussa toimii kaksi esiopetusryhmää, 20 perusopetusryhmää, kaksi pienryhmää vaativan ja erityisen tuen oppilaille sekä JOPO-ryhmä.

Kymönkosken kylällä toimivassa Kymönkosken koulussa opetetaan vuosiluokkia 0–6 kahdessa opetusryhmässä, yhdysluokkaperiaatteella. Luokkien 0–2 ja 3–6 lisäksi koulussa toimii pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille suunnattu tähtiluokka.

Huopanan kylällä sijaitseva Huopanan koulu toimii niin ikään yhdysluokkaperiaatteella, kolmessa opetusryhmässä 0–2, 3–4 ja 5–6. Erityisopetuksen ja kielten opetuksen resurssia jaetaan kyläkoulujen kesken.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	348 002	146 889	0	146 889	373 880	254,5 %	226 991
TOIMINTAKULUT	-7 346 370	-7 950 677	0	-7 950 677	-8 096 700	101,8 %	-146 023
TOIMINTAKATE	-6 998 368	-7 803 788	0	-7 803 788	-7 722 820	99,0 %	80 968
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-35 598	-21 450	0	-21 450	-22 207	103,5 %	-757
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 033 966	-7 825 238	0	-7 825 238	-7 745 041	99,0 %	80 197

Toimintakatsaus 1–12/2024

Haapaniemen koulu

Vuosi 2024 on toteutunut koulun osalta talousarviosuunnitelman mukaisesti. Suurin muutos vuoteen 2023 verrattuna on ollut IT-ympäristön laajamittainen muutos ylläpidossa, laitteissa ja ohjelmistoissa niin opetuksessa kuin hallinnonkin puolella. Muutokseen on kulunut paljon aikaa, opetteluja ja kouluttautumista. Laaja muutosprosessi on koko koulun osalta ollut haasteellinen ja stressaava.

Perusopetuksen jälkeiseen jatko-opiskelupaikkaan siirtyi 96% oppilaista ja lukiokoulutukseen hakeneista 80% haki Viitasaaren lukioon. Aamu- ja iltapäivätoimintaan 0.-2. lk:ien oppilaista, joille toimintaa tarjotaan, osallistui n. 50 oppilasta.

Henkilöstön rekrytointi on aikaisempiin vuosiin verrattuna muuttunut haasteellisemmaksi vakituisia työntekijöitä palkattaessa ja varsinkin sijaisuuksiin työntekijöiden saamisessa.

Huopanan koulu

Huopanan koulussa on luokat 0-6. Kielten opettaja on yhteinen Kymönkosken koulun kanssa. Kevätlukukaudella erityisopettaja oli yhteinen Kymönkosken koulun kanssa, mutta hän oli meillä vain 5 vvt. Koulunjohtaja, jolla on erityisopettajan pätevyys, piti neljä erityisopetustuntia. Syksyille saatiin oma määräaikainen erityisopettaja, 22 vvt. Lisäksi koulunjohtajalla on erityis/samanaikaisopetusta 4 vvt 1-2 lk:lle (tarvetta on). Aamu- ja iltapäivätoimintaa 0-2 -luokkalaisille järjestetään maanantaista perjantaihin (3-10 osallistujaa). Meillä oli keväällä 38 oppilasta ja syksyllä 35, joista 31 on koulukuljetuksessa. Koulunkäynninohjaajia oli keväällä neljä, syksyllä kaksi. Toinen on toistaiseksi/vakinainen ja toinen määräaikainen. Koko henkilökunta on pätevää. Vanhempainyhdistys on korona-ajan jälkeen kokoontunut satunnaisesti.

Kymönkosken koulu

Kymönkosken koulussa on luokat 0-2 ja 3-6. Kieltenopettaja on yhteinen Huopanan koulun kanssa. Erityisopetusresurssi keväällä 17vvt, syksyllä 22vvt. Koulunjohtajuus erityisopettajalla OTOna. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 0-2.luokkalaisille maanantaista perjantaihin. Ilmoittautuneita 11. Koulussa oli joulukuussa 2024 28 oppilasta, joista koulukuljetusoppilaita 22. Oppilasmäärä on hieman laskussa ennusteesta.

Oppilaskuntatoiminta, Välkäritoiminta sekä kummioppilastoiminta toimivat säännöllisesti koulun arjessa. Yhteisöllisyyttä pidetään arjessa yllä yhteisillä jutuilla sekä koulukaritsamme kanssa. Vanhempainneuvosto kokoontuu tarpeen mukaan.

Kouluarkea hankaloittaa edelleen toimimattomat internet-yhteydet.

Perustelut poikkeamille

-

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.					
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.				Toteutunut	
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä			0		11
Arvio	O3 Keski-Suomi koulutusyhteistyö Jyväskylän kesäyliopiston kanssa.				

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen					
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilatarpeisiin.				Toteutunut	
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen, tilojen käyttö yhteistyökumppaneiden kanssa.				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)			0	1	1
Arvio	Tiloja hyödynnetään yhteistyökumppaneiden kanssa.				
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.				Toteutunut	
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi. Yhteisöllisen opiskelijahuollon hanke, S2-opinnot ja valtionavustus. (2024,2025,2026)				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin			0		65
Arvio	Yhteisöllisen opiskeluhuollon hanke toteutunut. S2-opetus toteutunut				

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Jatko-opintoihin sijoittuminen (%)				96
Oman lukion ohivuoto (%)				20
Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistujamäärä				50
S2 opetus toteutunut (Ei=0, Kyllä=1)				1
Yhteisöllisen opiskeluhuollon hanke toteutunut. (Ei=0, Kyllä=1)				1

Viitasaaren lukio

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Marika Vuorela, Viitasaaren lukion rehtori.

Toiminnan luonne: Lukiokoulutus Viitasaaren lukiossa on yleissivistävää koulutusta, joka antaa hyvät valmiudet jatkaa opintoja yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Syksyllä 2024 Viitasaaren lukiossa oli yhteensä 70 opiskelijaa. Näistä opiskelijoista 65 oli nuorten lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavia opiskelijoita, 2 aikuislukion oppimäärää suorittavia ja 3 kaksoistutkinnon suorittajaa.

Toiminnan kuvaus: Viitasaaren lukio on laadukas yleislukio, jossa on erikoislinjoina tarjolla pelastus- ja turvallisuuslinja sekä musiikkilinja. Lukiolla on osin yhteinen henkilökunta ja tilat Haapaniemen koulun kanssa.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	70 321	40 500	0	40 500	50 069	123,6 %	9 569
TOIMINTAKULUT	-1 109 535	-1 286 911	0	-1 286 911	-1 154 797	89,7 %	132 114
TOIMINTAKATE	-1 039 214	-1 246 411	0	-1 246 411	-1 104 728	88,6 %	141 683
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-19 881	-12 567	0	-12 567	-12 373	98,5 %	194
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 059 095	-1 258 978	0	-1 258 978	-1 117 101	88,7 %	141 877

Toimintakatsaus 1–12/2024

Lukion henkilöstöä vaihtui vuonna 2024. Keväällä 2023 virkaan valittu lukion rehtori irtisanoutui ja hänen työsuhteensa päättyi kesäkuun alussa. Kevään 2024 aikana rekrytoitiin uusi lukion rehtori. Vararehtori toimi kesän yli rehtorin sijaisena ja astui elokuussa rehtorin virkaan. Elokuun alussa Viitasaaren lukiossa aloitti 3 uutta vakituista lehtoria.

Lukion opiskelijamäärä on vähentynyt 16 opiskelijalla edeltävän syksyn opiskelijamäärään verrattuna.

Pelastus- ja turvallisuuslinja on säilyttänyt kohtalaisen suosionsa ja vetää opiskelijoita eri puolelta Suomea. Lukion ja erikoislinjojen markkinointiin on yritetty vuonna 2024 panostaa monin eri tavoin. Musiikkilinjan suosio on ollut laskussa. Lisäksi linjan pitkäaikainen vastuupettaja, Haapaniemen koulun ja Viitasaaren lukion yhteinen musiikin lehtori erosi virastaan lukuvuoden 2023–2024 päättyessä. Musiikinopettajan sijaisjärjestelyiden vuoksi syksyllä 2024 musiikin linjaopintojen ja koulukohtaisten valinnaisten opintojaksojen tarjoamisessa lukiolaisille epäonnistuttiin pahasti. Musiikkiopiston kanssa yhteistyössä organisoidut musiikkilinjaisten instrumenttiopinnot ovat toteutuneet hyvin.

Nuorten mielenterveysongelmat ja oppimisvaikeudet ovat lisääntyneet 2020-luvulla huomattavasti. Ilmeneen tarpeen vuoksi talousarviovuodelle 2024 oli lisätty erityisopetuksen resursseja. Erityisopettajan työpanos on ollut tarpeellinen. Erityisopetusta on toteutettu erityisopettajan tarjoamana yksilöohjauksena ja erityisopettajan tukipajan avulla. Lisäksi erityisopettaja on ollut mukana eri oppiaineiden oppitunneilla, esimerkiksi matematiikassa ja äidinkieliessä.

Lukiolle yhdessä perusopetuksen kanssa, on myönnetty opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta yhteisöllisen opiskelijahuollon vahvistamiseen vuodelle 2024 ja vuoden 2025 kevätlukukaudelle. Lukion osalta yhteisöllisen opiskelijahuollon vahvistamisen hankeen toteutustapojen suunnittelu pääsi kunnolla vauhtiin joulukuussa 2024 ja hanketyöntekijän työpanosta hajautetaan kevätlukukaudelle 2025. Hanketyöntekijän työpanoksen on tarkoitus vaikuttaa yleisesti kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen. Hän järjestää mm. hyvinvointitaitotunteja yhteistyössä opiskeluhoollon toimijoiden kanssa ja ryhmäytymistä edistäviä tapahtumia ja tekemistä lukion arjessa.

Loppuvuodesta 2024 perustettiin lukion kehittämistoimikunta pohtimaan lukion vetovoimatekijöitä ja valmistelevaan siihen liittyviä esityksiä sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle.

Perustelut poikkeamille

-

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä	0		24
Arvio	POKE yhteistyö: Viitasaaren lukiossa opiskelee 3 kpl kaksoistutkinto-opiskelijaa. Viitasaaren lukion 2. vuositasen opiskelijat (19 kpl) osallistuivat keväällä Keski-Suomen korkeakouluviikon etäopintoihin. Opintoja tarjosivat Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Humanistinen ammattikorkeakoulu. Jyväskylän yliopiston matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta aloitti syksyllä 2023 pilottikokeilun pohjoisen Keski-Suomen pienten lukiodien välisestä yhteisestä LUMA-linjasta. Viitasaaren lukion 3 opiskelijaa osallistui keväällä 2024 linjan kautta tarjottuihin etäopintoihin.		

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilatarpeisiin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen, tilojen käyttö yhteistyökumppaneiden kanssa.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	1
Arvio	Tilojen yhteiskäyttö Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston kanssa.		
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.			Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi. Yhteisöllisen opiskelijahuollon hanke (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin	62		65
Arvio	Yhteisöllisen opiskeluhuollon hanke toteutui.		

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Musiikkilinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)				18
Pelastus- ja turvallisuuslinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)				23

Syksyllä 2024 lukion ensimmäisellä vuositasolla opiskeli 22 opiskelijaa, heistä 5 opiskelee pelastus- ja turvallisuuslinjalla ja 4 hakeutui opiskelijaksi musiikkilinjalle.

Lukiosta keväällä 2024 valmistuneista 23 ylioppilaasta 11 sai opiskelupaikan korkeakoulusta. 8 opiskelijaa vietti välivuotta ollen armeijassa tai opiskellen kansanopistossa. 4 opiskelijan tiedetään viettävän välivuotta töissä. Osa välivuotta viettävistä osallistui uudelleen ylioppilaskirjoituksiin syksyllä 2024, korottaakseen jo valmiiksi hyviä ylioppilastutkinnon arvosanojaan.

Viitasaaren lukio sijoittui vuonna 2024 keväällä ja syksyllä STT:n lukiovertailussa Keski-Suomen parhaaksi luoksi.

Viitasaaren alueen musiikkiopisto

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Miia Kuusela, opistotoiminnasta vastaava rehtori

Toiminnan luonne: Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukainen opetus. Toiminta-alue Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula ja Keitele.

Toiminnan kuvaus: Musiikkiopisto järjestää laadukasta opetusta musiikin varhaiskasvatuksesta aina jatko-opintoihin tähtääville.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	161 224	119 915	0	119 915	209 785	174,9 %	89 870
TOIMINTAKULUT	-536 360	-583 096	0	-583 096	-594 883	102,0 %	-11 787
TOIMINTAKATE	-375 135	-463 181	0	-463 181	-385 098	83,1 %	78 083
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-375 135	-463 181	0	-463 181	-385 098	83,1 %	78 083

Toimintakatsaus 1–12/2024

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta Viitasaarella, Pihtiputaalla, Kinnulassa ja Keiteleellä. Vuonna 2024 oppilasmäärän keskiarvo oli musiikkiopiston puolella 114 oppilasta (joista viitasaarelaisia 56) ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 32 oppilasta (joista viitasaarelaisia 12). Opetustunteja annettiin 4874, joista varhaisiän musiikkikasvatuksen tunteja 237. Vuoden aikana musiikkiopisto järjesti 22 konserttia/tapahtumaa (mm. oppilaskonsertit, Loiskis-konsertit Viitasaarella ja Pihtiputaalla, Opistot soi Päkellä-konsertit). Maksuttomat tutustumistunnit järjestettiin keväällä 2024.

Sävellyspedagogiikan jatkohanke toteutui kesällä 2024 sävellyisleirin muodossa Musiikin aika-festivaalin yhteydessä. Vuonna 2024 saadulla musiikkitekniikan hankerahoituksella päivitettiin vuodelta 2014 olevaa musiikkitekniikakalustoa hankkimalla uutta ajanmukaista teknologiaa. Hankkeen tavoite on parantaa taiteen perusopetuksen oppimisympäristöä musiikkitekniikan osalta ajantasaiseksi.

Musiikkilinjayhteistyötä jatkettiin Viitasaaren lukion kanssa, ja aloitettiin syksyllä 2024 Pihtiputaan lukion kanssa.

Perustelut poikkeamille

-

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä		0		0
Arvio	Musiikkiopisto tekee koulutusyhteistyötä Viitasaaren ja Pihtiputaan lukioiden kanssa.			

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.				Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen, tilojen käyttö yhteistyökumppaneiden kanssa. (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	1
Arvio	Musiikkiopisto käyttää Haapaniemen koulun tiloja opetuksessaan.			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi: Musiikin hyvinvointivaikutusten asettaminen. Aikamme musiikki -keskus hankkeen oppilaitosyhteistyön yhdeksi tavoitteeksi (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin		62		65
Arvio	Opetussuunnitelman lopullinen päivitys Aikamme musiikki -hankkeen osalta tehdään vuoden 2025 aikana.			

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Oppilasmäärät yhteensä (keskiarvo)				146
Viitasaari				69
Pihtipudas				34,5
Kinnula				32
Keitele				10,5

Vapaa-aikapalvelut

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuhenkilö: Jorma Rihto, vapaa-aikapalveluiden johtaja

Toiminnan luonne: Viitasaaren kaupungin vapaa-aikapalvelujen piiriin kuuluvat lakisääteiset kulttuuri- (166/2019), liikunta- (390/2015) ja nuorisopalvelut (1285/2016)

Toiminnan kuvaus: Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut luovat puitteita ja edellytyksiä vapaalle kansalais-toiminnalle ja järjestävät palveluita kuntalaisille. Palveluiden tuottamisessa noudatetaan voimassa olevan kuntastrategian päämääriä ja keinoja. Palvelut voidaan tuottaa vapaa-aikapalvelujen toimesta tai yhteis-työssä kunnan muiden palvelualueiden sekä muiden toimijoiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalve-luiden talousarviokokonaisuuteen kuuluvat kulttuuri- liikunta- ja nuorisopalvelut, liikuntaneuvonta, nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö, uimahalli, Savivuoren hiihtokeskus sekä Koliman leirikeskus.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	299 837	353 202	0	353 202	354 197	100,3 %	995
TOIMINTAKULUT	-1 686 137	-1 843 729	0	-1 843 729	-1 710 184	92,8 %	133 545
TOIMINTAKATE	-1 386 300	-1 490 527	0	-1 490 527	-1 355 988	91,0 %	134 539
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-62 474	-85 290	0	-85 290	-65 499	76,8 %	19 791
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 449 070	-1 575 817	0	-1 575 817	-1 421 752	90,2 %	154 065

Toimintakatsaus 1–12/2024

Nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut pystyttiin toimintavuoden aikana järjestämään kohtuullisesti ja suunnitellusti. Nuorisopalvelujen osalta etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja palvelivat toiminnallisesti normaalin työkäytännön mukaisesti, joskin työpajan rekrytointi osoittautui haasteelliseksi. Nuorisotilat pidettiin avoi-mena ja vuonna 2023 käyttöön otetun nuorisotalo Kartanon käyttö lisääntyi ja kohde muutettiin nuorten kulttuuritaloksi syksyllä 2024 käynnistyneen hankkeen myötä. Nuorille suunnattu tapahtumatoiminta oli ak-tiivista sisältäen mm. Lani-pelitapahtuman, koulujen päättäjaisillan, Pride-päivän sekä nuorten oman itsenäi-syyspäivän vastaanoton ja juhlan.

Koliman leirikeskuksen kysyntä säilyi hyvällä tasolla ja erityisesti perhejuhlien ja sukutapaamisten osalta tar-vetta oli enemmän kuin varausaikataulu mahdollisti. Leirikeskuksen kiinteistöstä laadittiin kaupungin tilapal-velun toimesta saneeraussuunnitelma.

Viitasaaren nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti vuonna 2024 järjestäen runsaasti kokouksia sekä erilaisia ta-pahtumia yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa.

Kulttuuripalvelujen osalta tapahtumia pystyttiin järjestämään normaalisti ja kulttuuritoimi oli käytännössä mukana kaikissa paikkakunnan tapahtumissa Viitasaari Festivals-yhteistyön myötä. Kaupungin kulttuuripal-velujen mukanaolo liittyy taloudelliseen avustamiseen, markkinointiin, kaluston ja laitteiden lainaukseen sekä muuhun asiantuntija-apuun. Paikkakunnalla järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä kasvoi kerto-musvuonna ja erityisesti kyläyhteisöt olivat aktiivisia järjestäjiä. Kaupungin taloudellinen tuki kohdeavustus-ten muodossa jakautui erilaisille ja eri puolilla Viitasaarta järjestetyille tapahtumille. Kaupunki tuki tapahtu-mia myös yhteismarkkinoinnin keinoin.

Omista tapahtumista mittavin oli lokakuussa 2022 järjestetty Valon Viitasaari-tapahtuma, joka varovaisen arvion mukaan keräsi n. 5000 kävijää. Vuoden mittaan toteutettu yhteistyöhanke Jazz JKL Collectiven kanssa osoitti toimivuutensa ja kumppanuuden jatkosta on sovittu.

Viitasaaren Elokuvaviikko järjestettiin huhtikuussa yhteistyössä Keski-Suomen Elokuvakeskuksen kanssa. Vii-tasaaren kaupungin perustama elokuvapalkinto Humanismin käsi myönnettiin käsikirjoituksesta Katja Gauri-loffille ja Niillas Holmbergille.

Vuoden 2024 H.G.Porthan-kunniapalkinto myönnettiin kaupungin itsenäisyysjuhlassa valokuvaaja-kirjailija Timo-Heikki Varikselle.

Viitasaaren kaupungin toimesta vuonna toteutettu Aikamme musiikkikeskus-esiselvityshanke jalostui keväällä 2024 Suomen Kulttuurirahaston myöntämään kärkihankerahoitukseen, jonka avulla voidaan edelleen toteuttaa kaksivuotinen valmistelu pysyvän toiminnan käynnistämiseksi. Aikamme musiikkikeskus-hankkeen vastuuhenkilön rekrytointi toteutettiin syksyllä 2024, jolloin valituksi tuli Terhi Rissanen.

Liikunnan käyttäjäpalveluista vastaavana viranomaisena liikuntapalvelujen rooli toteutui suunnitellusti. Liikuntapaikkojen varausprosentti pysyi korkeana ja erityisesti Viitasaari Areenan käytön monipuolisuus johti tilanteisiin joissa kaikkiin käyttäjien vuoro-toiveisiin ei pystytty vastaamaan. Ulkoliikuntapaikat ja varsinkin Sahiksen laskettelukeskus olivat hyvälumisen talven takia erityisen suosittuja. Uutena kohteena valmistui kesällä 2024 keskusurheilukentän yhteyteen ulkokuntosali.

Uimahalli Simmarin toimintavuosi onnistui jopa odotettua paremmin kävijämäärien noustua korkeaksi. Uimahallilla otettiin käyttöön Enkora kulunvalvonta- ja tilanvarausjärjestelmä, jolla pyritään parantamaan palvelun sujuvuutta ja digitaalista ulottuvuutta. Jatkossa järjestelmää tullaan käyttämään myös liikuntapaikkojen varauksissa.

Toimintavuoden aikana jatkui syyskuussa 2021 käynnistynyt liikuntaneuvonnan kehittämishanke. Kolmivuotinen hanke on saanut tuen OKM:n liikkuva aikuinen ohjelmasta. Liikuntaneuvontaa järjestettiin yhden liikuntaneuvojan toimesta. Keväällä 2024 käynnistettiin yhteistyö Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa digitaalisen kuntosalin eli nk. älysalin perustamiseksi Viitasaarelle.

Perustelut poikkeamille

Nuorten työpajan työllistämisen osalta ei päästy asetettuun tavoitteeseen. Vaikeuksia oli rekrytoinnissa ja nuorten tavoittamisessa. Palvelumuotoilun tarpeeseen viittaavat ongelmat työllisyysviranomaisten kanssa haittasivat nuorten työllistämistä. Toisaalta hyvinvointialueiden käynnistämisen yhteydessä tulleet muutokset kuntouttavaan työtoimintaan vähensivät mahdollisten työllistettävien määrää.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarapeisiin.				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palvelumuotojen linjaaminen ja kehittäminen, tilojen käyttö palvelu- alan sisällä, järjestöjen tilatarpeiden huomioiminen. (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	0
Arvio	Tavoitetta toteutettiin monipuolisesti eri tahojen yhteistyöllä. Osallisuus ja osallistuminen toteutui matalalla kynnyksellä. Liikuntatilojen osalta tilanne on ollut hyvä ja monipuolinen. Kokoontumis- ja harrastetilojen koh- dalla oli käyttäjillä jonkin verran epätietoisuutta ja myös puutteita tiloista. Liiketoimintakäyttöön Saneerattu Vanha yhteiskoulu ei enää tarjonnut järjestötiloja. Yhdistystoimijat käyttivät jonkin verran nk. Harhalan kiinteis- töä sekä mm. Digikeskusta. Uutena tilana toimi Haapaniemen vanha päiväkot, joka kertomusvuonna muutettiin kulttuuritalo Kartanoksi. Kulttuuritalo-hankkeeseen saatiin AVI-erityisavustus alueellisista nuorisotoiminnan kehittämiseen osoitetuista harkinnanvaraisista määrärahoista.			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yh- teistyössä hyvinvointialueen kanssa.				Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin		62		65
Arvio	Hyvinvointikoordinaattori aloitti vuoden 2024 alussa. Uudelleenorganisointi edistyi hyvin vuoden 2024 aikana.			

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Uimahallin kävijämäärät	38 752	39 143		41 077
Seniorikorttien määrä	279	360		399
Voimailusalikorttien määrä				253

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuhenkilö: Pauliina Koivisto, hyvinvointikoordinaattori

Toiminnan luonne: Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvointityöllä tuetaan kaiken ikäisten asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisevästi, edistetään nuorten turvallista kasvua ja perheiden hyvinvointia sekä kehitetään liikuntapaikkoja ja niiden tunnettuutta.

Toiminnan kuvaus: Kuntalain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä velvoittaa kunnan edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	38 130	0	0	0	96 131	0,0 %	96 131
TOIMINTAKULUT	-53 694	-106 901	0	-106 901	-118 392	110,7 %	-11 491
TOIMINTAKATE	-15 564	-106 901	0	-106 901	-22 261	20,8 %	84 640
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-15 564	-106 901	0	-106 901	-22 261	20,8 %	84 640

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuoden 2024 aikana uudelleenorganisointiin kuntastrategian mukainen, lakisääteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ.

Ikäihmisten avoimen päivätoiminnan kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa aloitettiin syksyllä 2023. Toimintaa laajennettiin ja kehitettiin edelleen vuoden 2024 aikana.

Kotouttamispalveluita tarjottiin kaikille maahanmuuttajille. Aiemmin toiminta keskittyi ukrainalaisten kotoutumisen tukemiseen.

Perustelut poikkeamille

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintakuluihin vaikutti vuonna 2024 Wiitaunionin purkautuminen. Aiemmin Viitasaarella toimi hyvinvointikoordinaattori 20 %:n työajalla, mutta tammikuusta 2024 alkaen Viitasaarella on toiminut oma hyvinvointikoordinaattori 100 %:n työajalla.

Vuoden 2024 aikana kehitettiin aktiivisesti ikäihmisten avointa päivätoimintaa, jonka osalta mm. lehti-ilmoitusten kustannukset olivat arvioitua suuremmat. Lisäksi elokuusta 2024 lähtien avoimen päivätoiminnan päiväkahvit ohjelmaan osallistuneille sekä päivätoiminnan ohjaajan palkkakustannukset 2 kuukauden (helmikuun ja joulukuun) ajalta lisäsivät toimintakuluja.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintakuluihin sisältyi vuonna 2024 paljon erilaisten tapahtumien (mm. Seniorimessut, Vanhusten viikko, Päihteetön nuoruus) kustannuksia sekä palaverien (mm. vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kokousten) kustannuksia. Lisäksi hyvinvointityön tueksi ostettiin Kuntamaisemalta palvelu hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön tueksi.

Toimintatuottoihin kuuluu maahanmuuttajien laskennalliset korvaukset, joita maksetaan mm. tilapäisen suojelun asiakkaista, joilla on kotikuntamerkintä. Kotoutumisen kulut muodostuivat mm. tulkkauksista, puhelinkuluista ja erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisestä. Vuonna 2024 Viitasaarelle ei tullut uusia tilapäisen suojelun asiakkaita. Kotoutumisen palvelut keskittyivät ohjeukseen ja neuvontaan (mm. Kela, TE-toimisto, hyvinvointialueen palvelut, asuntoasiat) sekä uuden kotoutumislain valmisteluun.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilatarpeisiin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen ja kehittäminen (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	1
Arvio	Vuoden 2024 aikana kehitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintakulttuuria, tehtiin päiväkeskuk- sen toimintasuunnitelma ja päivitettiin Viitasaaren kaupungin hyvinvointisuunnitelma.		
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yh- teistyössä hyvinvointialueen kanssa.			Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi: kokonaisuuden hallinta (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin	0		65
Arvio	Hyvinvointipalveluiden uudelleenorganisointi toteutettiin vuoden 2024 aikana.		

2.2.1.5 Elinympäristön ja asumisen palvelualue

Vastuuhenkilö: Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja, Jukka Tuohimaa

Palvelualue sisältää: Palvelualueen hallinto, Kunnossapito (kuntatekniikka ja infra), Tilapalvelu, Ruoka- ja puhtauspalvelu, Maankäyttö

Palvelualueen kuvaus: Elinympäristön ja asumisen palvelualue on vuonna 2024 pitänyt sisällään seuraavat tehtäväalueet: Tilapalvelut, Kunnossapito, Maankäyttö, Ruokapalvelut, Puhtauspalvelut sekä hallinto. Palveluita tuotettiin vielä vuoden 2023 ajan kahteen kuntaan: Viitasaarelle ja Pihtiputaalle. Kuntaparin aikaan palvelualueen nimitys oli Wiitaunionin tekninen toimi. Elinympäristön ja asumisen palvelualueen nimitys otettiin käyttöön 1.1.2024. Vuosi 2024 on siis myös elinympäristön ja asumisen lautakunnan ensimmäinen varsinaisen toimintavuosi.

Vuoteen 2024 liittyy paljon erityisesti virkahenkilöstön henkilöstömuutoksia. Kuntaparin purkautumisen yhteydessä yhteisvirat lakkautettiin, ja kuntien kesken ei enää myyty virkatyötä toiselle kuntaparille. Lisäksi palvelualueella oli maanmittausteknikon eläköityminen, sekä uuden palvelualuejohtajan rekrytointi, jolloin palvelualueen yksi suurimmista muutoksista virkojen henkilöstömuutokset. Käytännössä entisiä Wiitaunionin kuntaparin aikaisia virkahenkilöitä oli vuoden 2024 alun jälkeen vain kiinteistöpäällikkö.

Elinkustannusindeksin mukainen kustannusten nousu ei ole ollut yhtä voimakasta kuin aiempina vuosina, mutta kustannusten nousu vaikuttaa erityisesti palvelualueella, koska palvelualue käyttää paljon ostopalveluita.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	8 465 932	8 416 477	-165 000	8 251 477	8 469 027	102,6 %	217 550
Myyntituotot	2 450 837	2 502 395	0	2 502 395	2 686 309	107,3 %	183 914
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	14 512	0	0	0	20 984	0,0 %	20 984
Muut toimintatuotot	6 000 584	5 914 082	-165 000	5 749 082	5 761 734	100,2 %	12 652
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-7 063 872	-7 420 639	0	-7 420 639	-7 069 375	95,3 %	351 264
Henkilöstökulut	-2 250 844	-2 762 972	0	-2 762 972	-2 471 456	89,4 %	291 517
Palvelujen ostot	-2 339 613	-2 436 124	0	-2 436 124	-2 277 797	93,5 %	158 327
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 845 961	-1 874 174	0	-1 874 174	-1 806 257	96,4 %	67 917
Avustukset	-119 827	-140 000	0	-140 000	-139 977	100,0 %	23
Muut toimintakulut	-507 627	-207 369	0	-207 369	-373 889	180,3 %	-166 520
TOIMINTAKATE	1 402 061	995 838	-165 000	830 838	1 399 653	168,5 %	568 815
POISTOT JA ARVONALENT.	-2 638 625	-2 642 852	0	-2 642 852	-2 815 872	106,5 %	-173 020
SATUNAISET ERÄT	14 300	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 222 330	-1 647 014	-165 000	-1 812 014	-1 416 586	78,2 %	395 428

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
TOIMINTATUOTOT	4 014 564	3 889 468	-165 000	3 724 468	3 776 426	101,4 %	51 958
TOIMINTAKULUT	-6 130 583	-6 221 184	0	-6 221 184	-5 971 974	96,0 %	249 210
TOIMINTAKATE	-2 116 019	-2 331 716	-165 000	-2 496 716	-2 195 547	87,9 %	301 169
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	4 451 368	4 527 009	0	4 527 009	4 692 601	103,7 %	165 592
TOIMINTAKULUT	-933 289	-1 199 455	0	-1 199 455	-1 097 401	91,5 %	102 054
TOIMINTAKATE	3 518 080	3 327 554	0	3 327 554	3 595 200	108,0 %	267 646

Toimintakatsaus 1–12/2024

Kokonaisuutena palvelualueen tilinpäätös on viimeiseen muutettuun talousarvioon nähden 354 894€ ylijäämäinen, jota voidaan pitää kokonaisuutena hyvänä tuloksena. Toimintatuotot alittuivat 1,6 %, mutta kustannuksina alitusta on yhteensä 130 064€. Vuokratuotot jäivät arvioitua alemmas, mutta suurin poikkeama on sisäisissä vuokrissa (92,25 %), joka on kaupunkikonsernin osalta kustannusneutraali poikkeama. Ulkoisten vuokrien suhteen tuotot toteutuivat 99,56 %, eli tulot joilla on tosiasiallisia tasevaikutuksia, pysyivät käytännössä talousarviossa.

Toimintakulujen osalta henkilöstökulut alittuivat 343 142€.

Toimintakulujen alittuessa kokonaisuudessaan 165 690€, on palvelualueen toimintakate yhteensä 354 894 € parempi kuin hyväksytyssä viimeisessä muutetussa talousarviossa. Ainut valtuustotason muutos talousarvioon oli korjaus vuokratuottoihin. Paloaseman vuokratuotto korjattiin vastaamaan hyvinvointialueen kanssa tehtyä vuokrasopimusta, jonka vaikutus käyttötalouteen oli yhteensä 165 000€.

Perustelut poikkeamille

Henkilöstökulujen alitus johtuu suurelta osin täyttämistä viroista sekä ruoka- ja siivousyksikön rekrytointihaasteista. Tilanne ei ole ollut tarkoituksenmukainen, sillä henkilöstövaje on vaikuttanut kielteisesti työyksiköiden toimintaan. Henkilöstökulua on edelleen tarkennettu vuoteen 2025, koska myös palvelualueen henkilöstömitoitusta on suunniteltu uudelleen, joka selittää osin myös 2024 poikkeamaa.

Elokuusta 2024 lähtien toimihenkilötasolla virat täytettynä, ja viimeisen vuosineljänneksen aikana myös ruoka- ja siivousyksikössä on onnistuneiden rekrytointien kautta tilanne parantunut.

Yhteensä palvelujen ostot alittuivat 255 930 € (89,48 %). Suurin alitus oli asiantuntijapalvelut (58,03 %). ICT-palvelut eivät toteutuneet yhtä suurena kuin oli talousarvioon varattu, mutta henkilöstöhallinnon kustannukset ylittivät merkittävästi. Keskushallinnon tukipalveluiden kustannuksiin varautuminen on ollut haasteellista, koska vuosi 2024 on ollut ensimmäinen vuosi ostopalveluina. Auras- ja muut alueiden kunnossapitopalvelut toteutuivat ennakoitua edullisemmin (vaikutus -90 000€).

Yhteensä aineet, tarvikkeet ja tavarat alittui talousarvioon nähden yhteensä 67 917 € (96,38%). Lämmityskulut ylittivät 4,13% (25 081 €), joka on maltillinen ylitys ottaen huomioon kaukolämmön hinnannousut. Sähkön tukkuhinnan laskemisen johdosta sekä tilapalvelun sähkönsäästötoimilla talousarvion nähden sähkökulut toteutuivat 90,67 % (- 59 576 €).

Ruoka- ja siivouspalveluilla elintarvike- ja siivousvälinekustannukset ylittivät talousarvion. Ruokapalvelussa selityksenä on yhtä aikaa ruokapalveluiden palveluiden laajentuminen päiväkeskukselle, mutta myös kustannusten nousu. Siivousyksikössä ostopalveluiden väheneminen on tarkoittanut siivoustarvikkeiden nousua, sen lisäksi että siivousvälineidenkin kustannukset ovat nousseet arvioitua enemmän.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Sisäistä tarkastusta on toteutettu pääasiassa haastattelumenetelmällä. Teknisen toimialan yleisiksi riskeiksi oli edellisen talousarviolaadinnan yhteydessä tunnistettu: Henkilöstöresurssien riittämättömyys, työnkuvien/työtehtävien laajuus ja monialaisuus sekä Wiitaunionin jälkeisessä organisoitumisessa resurssien riittävyyden turvaaminen.

ELAS palvelualueen hallinto

Palvelualue: Elinympäristö ja asuminen

Vastuuhenkilö: Jukka Tuohimaa, Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja

Toiminnan luonne: Palvelualueen hallinto ja toimistopalvelut

Toiminnan kuvaus: Elinympäristön ja asumisen palvelualueen hallinto kattaa mm. lautakunnan kokousten kustannukset, palvelualuejohtajan ja toimistosihteerin palkat, toimistotarvikkeet ja hallinnon esihenkilöiden koulutuskustannuksia.

Hallinnon alle kuuluu myös kuljetuspalvelut sekä sprinklerikeskus, josta kustannukset laskutetaan osuuksien mukaan yrityksiltä. Myös jätehuoltoon liittyviä kustannuksia varataan talousarviossa hallinnon alle.

Lautakunta kokoontui 11 kertaa, ja kirjattuja kokouspykälää vuoden aikana kertyi 94 kappaletta.

Lautakuntaan kokoonpanoon kuuluu yhdeksän jäsentä sisältäen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Lautakunnan puheenjohtajana toimi Sisko Linna, sekä varapuheenjohtajana Jari Hämäläinen. Lautakunnan esittelijänä toimi palvelualuejohtaja. Vuosi 2024 on lautakunnan ensimmäinen toimintavuosi, sillä vielä vuonna 2023 toiminnassa oli Wiitaunionin yhteinen tekninen lautakunta. Wiitaunionin purkautumisen yhteydessä teknisen lautakunnan tehtävät Viitasaaren kaupungin osalta siirtyivät elinympäristön ja asumisen palvelualueelle.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	81 948	13 681	0	13 681	6 284	45,9 %	-7 397
TOIMINTAKULUT	-266 612	-277 944	0	-277 944	-277 446	99,8 %	498
TOIMINTAKATE	-184 664	-264 263	0	-264 263	-271 162	102,6 %	-6 899
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-184 678	-264 263	0	-264 263	-271 164	102,6 %	-6 901

Toimintakatsaus 1–12/2024

Toiminnan painopiste vuodelle 2024 on Wiitaunionin purkautumisesta johtuneen hallinnon muutoksen vaikuttaminen toimialalle, kaupunkistrategian voimakkaampi näkyminen toimialan toiminnassa sekä muutokseen reagointi.

Hallinnon osalta hyvinvointialueen kiinteistöjen yhtiöittämisprosessi sekä sivistys ja hyvinvointipalveluiden kiinteistötarpeiden selvitys on ollut keskeisimpiä koko kaupunkia koskevia tavoitteita.

Hyvinvointialueen palveluverkkopäätösten valmistuessa vasta vuoden 2024 syksyllä, ei toimintavuoden aikana ollut mahdollisuuksia saada valmiiksi kiinteistöstrategiatyötä. Kiinteistöstrategiatyö on käynnistetty vuoden 2024 aikana, mutta on edelleen kesken.

Sivistystoimen kiinteistötarpeiden tarpeiden vuoksi Viitasaaren kaupunginvaltuusto päätti työryhmän perustamisesta, jonka työ jatkuu myös vuonna 2025. Tavoitteena on ratkaista varhaiskasvatuksen tilatarpeet.

Hallintoa on työllistänyt merkittävästi toimintavuoden aikana Logistiikkakeskus Wiilo.

Toimintakulut ja -tulot hallinnon alla toteutuivat talousarvion mukaisesti, mutta eroja on sisäisesti.

Perustelut poikkeamille

Jätehuollon osalta toimintakuluja tuli kolminkertaisesti talousarvioon verrattuna (-25 628€).

Kuljetusten osalta tilikartan päivitystä ei ole otettu huomioon talousarviossa. Ruokakuljetuspalvelujen siirtäminen ruokapalveluilta elinympäristön ja asumisen hallinnon alle näyttäytyy hallinnon alaisuudessa alijäämänä, koska talousarviovaiheessa kulut on kirjattu ruokapalveluihin, mutta kulut ovat tulleet hallinnon alle (-

46 050 €).

Hallintopalveluiden talousarvio alittui kuitenkin 51 166 €, joka selittyy pääosin pienemmillä palvelujen ostolla.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Kehitetään kunnan päätöksenteon yrittäjälähtöisyyttä				
Toimenpiteet	Hankintasuunnitelman laatiminen (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Hankintasuunnitelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin				
Tavoite: Edistetään monipuolista ja eri tarpeita vastaavia asumisvaihtoehtoja.				
Toimenpiteet	Asuntopoliittinen ohjelma			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Lisätään uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia ja kehitetään kiertotalouden ratkaisuja				
Toimenpiteet	Ilmastonsuunnitelman toimeenpano ja Hinku -ohjelman toimeenpano (2024,2025)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ilmastonsuunnitelman toimeenpano aloitettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Hinku -ohjelman toimeenpano aloitettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Edellisen kerran sisäisen valvonnan toimintasuunnitelma käsiteltiin lautakunnassa 28.3.2023 § 26. Tarkastuskohteita olivat:

1. Investointien kohdentaminen ja niiden toteuttaminen suunnitelman mukaisesti
2. Teknisen toimen (nyk. elinympäristön ja asumisen palvelualueen) sisäisen viestinnän ja palavereiden toteutuminen (henkilöstökysely 2023 lopulla).
3. Hankintojen suunnittelu ja aikataulutuksen hoitaminen päätösten laillisuus
4. Budjetin toteuman seuranta.

Toimintavuoden aikana ei toteutettu henkilöstökyselyitä, eikä toimittanut tarkastuskertomusta lautakunnalle. Sisäisen tarkastuksen kohteena olevia asioita käytiin kuitenkin läpi kokouksissa keskusteluasioissa.

Lisäksi sisäinen tarkastus on toimintavuoden aikana kiinnittänyt huomiota henkilöstön jaksamiseen toimi- ja virkahenkilöstössä sekä ruoka- ja siivousyksikössä. Henkilöstön edustajia haastateltu ja virkahenkilöstöä on kuultu kokouksissa.

Kuntatekniikka/Infra/Yhdyskuntatekniikka

Palvelualue: Elinympäristö ja asuminen

Vastuuhenkilö: Ari Köngäs, Kunnossapitopäällikkö

Toiminnan luonne: Elinympäristön ja asumisen palvelualue huolehtii Viitasaaren kaupungin kuntatekniikan/infran/yhdyskuntatekniikan kunnossapidosta ja rakennuttamisesta.

Toiminnan kuvaus: Palvelualueen tehtävänä on huolehtia kaupungin omistamien alueiden kuten katujen, ulkoalueiden, satamat ja torit, puistojen ja liikuntapaikkojen rakennuttamisesta, kunnossapidosta ja hoidosta.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	116 176	109 934	0	109 934	125 208	113,9 %	15 274
TOIMINTAKULUT	-1 108 383	-1 370 021	0	-1 370 021	-1 152 328	84,1 %	217 693
TOIMINTAKATE	-992 208	-1 260 087	0	-1 260 087	-1 027 120	81,5 %	232 967
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-537 912	-574 318	0	-574 318	-665 564	115,9 %	-91 246
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 530 128	-1 834 405	0	-1 834 405	-1 692 856	92,3 %	141 549

Toimintakatsaus 1–12/2024

Kunnossapidon / yhdyskuntateknisten palveluiden tehtävänä on kaupungin ylläpitämien katujen, hulevesien, puistojen, yleisten alueiden, matonpesupaikkojen, satamien sekä liikunta- ja urheilualueiden huolto, yllä- ja kunnossapito. Ylläpidettäviä ja käyttäjäturvallisuudesta huolehdittavia kohteita on myös haja-alueella etenkin liikuntapaikkojen ja virkistysalueiden muodossa. Kunnossapitopäällikkö aloitti Viitasaarella toimintayksikönsä vastuuhenkilönä ja viranhaltijana 1.7.2024.

Kustannuksiin vaikuttavat indeksikorotukset sekä polttoaineiden hinnanvaihtelut. Myös kaavateiden talvikunnossapito ja siitä aiheutuvat kustannukset ovat aina luonnon olosuhteiden armoilla ja siksi erittäin hankalaa kustannusten arvioinnin kannalta. Asemakaava-alueella kaupungin ylläpitämiä katuja on yhteensä noin 52 km, joista päällystettyjen teiden osuus on 34 km.

Kevyen liikenteen väyliä on yhteensä noin 27 km, joista päällystettyjä on noin 24 km. Talvihoidossa on jouduttu ylittämään arvioituja kustannuksia, mutta vastaavasti on pyritty säästämään kesäajan kunnossapidossa. Katuvalaistuksen sähkön säästöohjelmasta on saatu huomattavaa kompensatiota kustannusten kokonaisuutta ajatellen.

Kunnossapitotiimin hoidettavana on mm. torialue, 9 leikkipuistoa, koirapuisto, matonpesupaikat, taajamassa sijaitsevat puistoalueet (n. 6 ha). Myös kaavateiden pientareiden ja väliviherkaistojen ruohonleikkuut kuuluvat tiimin vastuualueelle.

Puistojen kustannuspaikalla yleisten alueiden hoidossa kustannukset eivät ylittyneet. Kaupungin ylläpitämät maksulliset venesatamat ovat myös tiimin kunnossapitovastuulla. Maksuttomat vierasvenesatamat; ABC:llä ja Porthanin satamassa kuuluvat myös kaupungin hoitoon. Satamien kustannuspaikalta pystyttiin säästämään käyttötalouden menoja, koska tarve ulkopuoliselle työvoimalle ja sitä kautta palkoille ja palkkioille ei ilmennyt tarvetta.

Vuodelle 2024 jatkettiin yksityistiemäärärahojen tarkastelua. Kaupunki avusti vuonna 2024 rahallisesti 118 yksityistien kunnossapitoa. Hyväksyttyjä avustettavia yksityistiekilometrejä oli kunnossapitovuodelta 2023 yhteensä 320 km. Avustusta jaettiin 60,17 % ylläpitokustannuksista, joista korkeintaan hyväksyttiin 800 €/km. Avustusta oli jaettavissa 140.000 euroa.

Kaupungin ylläpitämät liikunta- ja urheilualueet kuuluvat myös kunnossapitotiimin alaisuuteen. Alueisiin kuuluvat mm. keskusurheilukenttä, pallokentät, luistelualueet, valaistut kuntoradat ja hiihtoladut, laavut,

kuntoportaat, senioripuisto, frisbeegolfrata, uimarannat yms., lisänä vielä luontokohteiden hoidon kustannuksia, mitä jaetaan kohteen luonteen mukaan tapauskohtaisesti eri kustannuspaikoilta.

Liikunta-alueiden kustannuspaikalla ei menoylitystä kokonaisuutena tullut.

Kunnossapito on ollut mukana vesistömatkailuhankkeen kilpailutuksissa ja toteutuksessa (Haukirinteen kadun rakentaminen), sekä valmistellut tulevan 2025 vuoden investointeja, mm. Työväentalontien saneeraus.

Perustelut poikkeamille

Keskeisimmät toteutumapoikkeamat 2024

Henkilöstökulut 77.000€, joista palkkoja ja palkkioita 62.000€, sivukuluja 15.000€.

Palvelujen ostot, joista muiden palvelujen ostoja 75.000€. Aineet, tarvikkeet ja tavarat 65.000€.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Kehitetään yrittäjille tarjottavia palveluja.				
Toimenpiteet	Katuverkon kunnossapito ja saneeraukset toteutetaan oikea-aikaisesti ja suunnitelmallisesti. Katuverkon saneerausohjelman laadittuttaminen. (2024,2025)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Vuotuinen investointitaso 350 000 € tasolla		0	350 000	
Saneerausohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin				
Tavoite: Vahvistetaan kuntakeskuksen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta				
Toimenpiteet	Katuverkon kunnossapidon ohella pidetään ympäristö siistinä ja viheralueet kunnossa ja hoidettuina palvelurakenteineen. Laaditaan toimenpideohjelma osaksi maapoliittista ohjelmaa (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Vuotuiset investoinnit sekä kunnossapitoon tarvittava henkilöstöresurssi turvattu. (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Toimenpideohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Tavoite: Kylien elinvoima tarvataan tietoliikenne- ja tieyhteyksistä huolehtimalla.				
Toimenpiteet	Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jakaminen (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Avustussumman pitäminen vähintään nykyisellä tasolla (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	
Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Kehitetään liikuntapaikkoja ja tehdään niitä tuituiksi kaikki ikä- ja harrastajaryhmät huomioiden				
Toimenpiteet	Laaditaan liikuntapaikkoja koskeva toimenpideohjelma osaksi maapoliittista ohjelmaa (2024)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toimenpideohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Riskinä kuntatekniikan/infran/yhdyskuntatekniikan palveluiden toiminnassa on yllättävät ja ennalta arvaamattomat laite- ja konerikot. Varsinkin talvisin vaihtelevat sääolosuhteet ja niiden muodostavat kulut ovat mahdottomia ennustaa (auraus- ja hiekoitustarve). Vaikka konekantaan onkin viime vuosina uudistettu, niin pienetkin rikkoontumiset siltikin toimintaa aina haittaavat.

Kunnossapitotiimin vakinainen henkilöstömäärä ei ole kovin suuri ja vielä kesälomien ja mahdollisten sairauksien vaikutus on merkittävä. Talvisin työt saadaan tällä henkilövahvuudella suoritettua, mutta onneksi kesäaikana on ollut mahdollisuus saada työntekijöitä työllisyysyksikön kautta ja ilman tätä työvoiman lisäystä kaikkia alueita ei pystyittäisi hoitamaan nykyisellä tasolla. Kuitenkin aina uusien kausityöntekijöiden neuvonta ja ohjaus vaatii vakinaisten työntekijöiden valvontaa. Ongelmana on ollut myös ajokortittomien työntekijöiden suurehko osuus, kun työkohteet sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Kunnossapidon riskeiksi oli edellisen talousarviolaadinnan yhteydessä tunnistettu: Resurssien pienuus vrt. infran määrää ja kunto, vakiintunut korkea palvelutaso, kehittämistarpeet sekä PTS suunnittelun puute, ja valtakunnallinen teknisen toimialan ”digiloikka”.

Tilapalvelu

Palvelualue: Elinympäristö ja asuminen

Vastuuhenkilö: Oskari Talvitie, kiinteistöpäällikkö

Toiminnan luonne: Tilapalvelu vastaa kaupungin kiinteistöjen suunnitelmallisesta kunnossapidosta ja hoitamisesta. Kaupungin kiinteistöihin liittyvät korjaukset ja muut rakennuttamiset kuuluvat tilapalvelun vastuualueeseen.

Toiminnan kuvaus: Tilapalvelu tuottaa kiinteistöhuollon palvelut kaupungin suoraan omistamiin kiinteistöihin. Lisäksi palveluita tarjotaan kaupunkikonsernin tytäryhtiöille sekä hyvinvointialueelle. Tilapalvelu tuottaa palvelunsa kiinteistöhuollon osalta pääosin omana työnä. Rakennuttamisessa pienimuotoisia projekteja toteutetaan omana työnä. Ulkopuolisia urakoitsijoita käytetään vaativissa ammattitöissä sekä konetöissä. Laajemmat urakat kilpailutetaan.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	6 886 774	6 731 607	-165 000	6 566 607	6 611 668	100,7 %	45 061
TOIMINTAKULUT	-4 102 080	-3 968 389	0	-3 968 389	-4 041 371	101,8 %	-72 982
TOIMINTAKATE	2 784 694	2 763 218	-165 000	2 598 218	2 570 298	98,9 %	-27 920
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-2 074 736	-2 040 033	0	-2 040 033	-2 127 581	104,3 %	-87 548
SATUNAISET ERÄT	14 300	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	724 215	723 185	-165 000	558 185	442 601	79,3 %	-115 584

Toimintakatsaus 1–12/2024

Kokonaisuutena Tilapalvelun tulos oli poistojen jälkeen n 500 000 euroa ylijäämäinen. Euromääräisesti merkittävimpinä poikkeamina vuokratuotot toteutuivat arvioitua pienempinä ja tilavuokrakustannukset arvioitua korkeampina. Palkkakulut toteutuivat suunniteltua merkittävästi pienempinä. Palvelu-, aine- ja tavaraostot toteutuivat kokonaisuutena talousarvion mukaisesti.

Tilapalvelun operatiivisessa toiminnassa merkittävin muutos oli kolmen kiinteistönhoitajan tehtävänimikkeen muutos tekniseksi kiinteistönhoitajaksi. Teknisen kiinteistönhoitajan työtehtävät painottuvat vahvemmin rakennusautomaation hallintaan ja optimointiin. Tehtäväjaon muutoksella pyritään pitkällä tähtäimellä parantamaan rakennusautomaation säätäjien osaamista, jolloin järjestelmäoptimointiin ja energiatehokkuuden tehostamisen voidaan odottaa parantuvan entisestään.

Kirvesmiesresurssi väheni eläköitymisen seurauksena yhdellä ja paikka täytettiin rekrytoimalla loppuvuodesta neljäs tekninen kiinteistönhoitaja, jolla on myös sähköasennus pätevyys. Rekrytoidun työn aloitus siirtyi vuodelle 2025.

Hallinnoitava kiinteistömäärä muuttui vain sosiaalisen asumisen yksikön Keiteleentie 97 osalta, joiden vuokrasopimuksen irtisanomisilmoituksen kaupunginhallitus hyväksyi pykälässään §191/2024 ja valtuutti lisäksi Elinympäristön ja Asumisen palvelualueen myymään siirtokelpoiset rakennukset. Poistuvien rakennusten määrä oli 3 kpl ja niiden yhteispinta-ala 71 m².

Perustelut poikkeamille

Vuokratuottoihin tehtiin vuonna 2024 talousarviomuutos -165 000 € kun havaittiin että Paloaseman vuokra oli TA24 laadittaessa syötetty virheellisesti. Hyvinvointialueen Vna 272/2022 mukaisten vuokratuottojen arvioitiin TA24 laadittaessa kasvavan 6 %, kun toteutunut nousu oli "vain" 4,84 %.

Kiinteistöjen vuokramenoihin on kirjattu varsinaisten tilavuokrien lisäksi vastikkeet. Erotus on n. 164 000 €. Viitasaaren Koulutuskilpailu Oy alkoi laskuttamaan vastikkeita pidemmän tauon jälkeen kesken vuotta 2024. Vastikkeita kirjautui kohteelle yli 95 000 €. Vastike- ja vuokrakulujen poikkeaman loppuosa koostuu

useista kohteista.

Palkkoihin varattuja rahoja jäi käyttämättä n. 107 000 €. Syinä ovat pitkät poissaolot ja eläköitymisen jälkeen pitkään täyttämättä ollut tehtävä. Lisäksi Tilapalveluilla oli talousarvion laadintavaiheessa palkoissa varauduttu palvelutuottamisen kasvuun konsernitasolla, mikä ei kuitenkaan realisoitunut toimintakaudella.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Kiinteistöstrategia (2024,2025)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Strategia laadittu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	0
Arvio	Kiinteistöstrategiatyö käynnistettiin 2024. Kiinteistösalkutuksesta saavutettiin viranhaltijakonsensus ja kiinteistödataa alettiin rakentamaan Senaatti-kiinteistöjen Skenarios -järjestelmään. Keski-Suomen hyvinvointialue ilmoitti, ettei se käytä lakisääteisen 3+1 sopimuskauden optiovuotta vaan neuvottelee uudet vuokrasopimukset 1.1.2026 alkaen osaan kohteista. Kiinteistöstrategiatyö jatkuu 2025 käsi kädessä hyvinvointialueen neuvotteluiden kanssa. Tilapalveluissa tunnistettiin tarve edistää kaupungin koko kiinteistöhallinnan konsernirakenteen selkeyttämistä ja asiaa valmisteltiin viranhaltijatyönä.			

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Kehitetään henkilöstöjohtamista panostamalla työkykytoimintaan				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen (2024,2025)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sairauspoissalot		0	1	0
Arvio	Tilapalvelu on osallistunut koko palvelualueen yhteiseen työkykypäivään. Tilapalvelulla on lisäksi järjestetty lyhyitä yhteishetkiä kahvin ja kahvileivosten merkeissä. Palveluyksikön sairauspoissalot vuonna 2024 ylittävät Viitasaaren kaupungin keskiarvon vuodelta 2023 (viittaus: Viitasaaren henkilöstökertomus 2023). Palveluyksikön koon vuoksi terveystietoja ei käsitellä tämän tarkemmin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä. Tiedot sairauspoissaoloista tulevat henkilöstökertomukseen 2024.			

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Kiinteistöt, pääosin omassa käytössä, yhteispinta-ala [m²]				32 130
Kiinteistöt, hyvinvointialueelle vuokratut, yhteispinta-ala [m²]				19 625
Kiinteistöt, muut ulos vuokratut, yhteispinta-ala [m²]				3 144

Ruoka- ja puhtauspalvelu

Palvelualue: Elinympäristö ja asuminen

Vastuuhenkilö: Jukka Tuohimaa, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja

Sari Alakorpi, ruokapalveluiden työnjohtaja

Riitta Kemppainen, puhtauspalveluiden työnjohtaja

Toiminnan luonne: Tukipalvelu

Toiminnan kuvaus:

Puhtauspalveluiden perustehtävä on tuottaa tukipalveluina muille yksiköille seuraavina palvelutuotteita: ylläpitosiivous, perussiivous ja remonttisiivous. Työajan käytön suunnittelussa käytetään apuna siivoustyön-mitoituksia. Mitoitukset ovat pohjana siivoustyöohjeille, joiden mukaan työt on suunniteltu päivä- ja viikkoai-katauluun. Näin taataan tasalaatuinen ja kustannustehokas palvelu. Puhtauspalvelut sisältävät myös ammat-tisiivoukseen suunnitellut koneet, välineet ja näiden huollon, puhdistusaineet, saniteettipaperit sekä käsien-pesuaineet ja käsihuuhteet ja näiden annostelijat sekä eteisten vaihtomatot. Puhtauspalveluista vastaava viranhaltija 2024 oli palvelualuejohtaja. Vuonna 2023 vastaava viranhaltija oli kiinteistöpäällikkö.

Tavoitteena ollut kustannustehokkuuden säilyttäminen ja toiminnan kehittäminen on saavutettu siltä osin, että haasteisiin pystyttiin vastaamaan ja tukipalvelut saatiin hoidettua sovitulla laadulla. Toimipisteiden pal-velusopimukset on tarkistettua asiakkaiden kanssa ja tuotettu palvelu on ollut sovitun mukaista.

Ruokapalveluiden tehtävänä on kaupungin sivistyksen palvelualueelle koulu- ja päiväkotiruokailupalveluiden tuottaminen sekä päiväkeskustoiminnan aterioiden tuottaminen. Ateriat ovat aamupala, lounas, välipala ja tarvittaessa päivällinen. Erikoisruokavaliot huomioidaan terveydellistä sysitä. Ruokapalveluissa oli yksi lä-hiesihenkilö. Ruokapalveluista vastaava viranhaltija oli vuonna 2024 palvelualuejohtaja. Ateriat kuljetetaan kaupungin omana työnä. Aterioiden kuljetusta varten on hankittu keväällä 2023 kuusi Scanbox -ruuankulje-tusvaunuksia. Pienempien päivähoitojen pisteiden ateriat kuljetetaan edelleen lämpölaatikoilla.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 381 031	1 561 255	0	1 561 255	1 707 342	109,4 %	146 087
TOIMINTAKULUT	-1 359 920	-1 530 155	0	-1 530 155	-1 377 316	90,0 %	152 839
TOIMINTAKATE	21 111	31 100	0	31 100	330 025	1 061,2 %	298 925
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-25 978	-28 501	0	-28 501	-22 727	79,7 %	5 774
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 867	2 599	0	2 599	307 222	11 820,8 %	304 623

Toimintakatsaus 1–12/2024

Siivousyksikössä mm. henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi Tuulentuvan ja Taikataskun päiväkotien sii-vous jouduttiin hoitamaan ostopalveluina vielä 2023, mutta toimintavuoden aikana työt on otettu omaksi työksi. Siivouspalveluyksikön esihenkilö aloitti 100 % Viitasaaren kaupungin työntekijänä elokuun alusta. Aiemmin siivousyksikön esihenkilö on työskennellyt yhteisenä toimihenkilönä Viitasaaren ja Pihtiputaan vä-lillä. Lyhdyn siivoukset on otettu osittain Viitasaaren kaupungin siivousyksikön alle, jolla tavoitellaan sel-keyttä vuokra-alueiden ja maksujen jaossa.

Siivouspalveluyksikön toimintakate on talousarvioon nähden 24 339 € ylijäämäisempi kuin talousarviossa. Toimintatuotot ylittyivät 0,9% (6 817 €), eli tuotot vastasivat hyvin talousarviota.

Kulupuolella siivousyksikössä henkilöstökulut toteutuivat 91,4 %, eli siivousyksikön palkat alittivat talousar-vion 54 969 €. Keskushallinnolta tulevat henkilöstöhallinnon kustannukset ylittyivät 22 438 € (161,7 %). Ostot tilikauden aikana eivät poikenneet olennaisesti talousarviosta kokonaisuudessaan, mutta puhtaanapitopal-veluita ostopalveluina jouduttiin kuitenkin ostamaan talousarviota enemmän. Kokonaisuudessaan toiminta-kulut alittivat talousarvion 17 522 €, ja tästä johtuen toimintakate jäi selvästi ylijäämäiseksi.

Siivousyksikössä lähiesihenkilötyön kehittämistä on vaikeuttanut se, että lähiesihenkilön on pitänyt tehdä laitoshuoltajien sijaistuksia. Joulukuussa rekrytoitu vakituinen sijainen palkattiin helpottamaan esihenkilötyön toteuttamista sekä resurssiksi sekä ruoka- että siivouspalveluyksikön lyhytaikaisia sijaistarpeita.

Ruokapalveluyksikössä on ollut varsinkin alkuvuodesta rekrytointivaikeuksia, jotka alkoivat helpottamaan vasta loppuvuodesta 2024. Tämä näkyy erityisesti henkilöstökuluissa säästöinä, vaikka kyse ei ole hyvästä kehityssuunnasta. Ruokapalveluesihenkilön työpanoksesta on mennyt merkittävästi keittiötöihin. Sijaisten palkkoihin on mennyt talousarviovuonna selvästi enemmän rahaa kuin talousarviossa ennakoitu. Henkilöstökulut kokonaisuudessaan toteutuivat 74,5 % (- 109 182,97 €).

Ruokapalveluilla palvelujen ostot alittuivat selvästi, 52,5 % (-50 782 €). Elintarvikkeiden kustannukset ylittivät talousarvion 8,7% (16 757 €). Kokonaisuudessaan toimintakulut toteutuivat 79,7 % (- 152 066 €). Ruokapalveluiden toimintakate ylitti merkittävästi talousarvion.

Toiminnallisesti ruokapalveluissa Powerestan käyttöönotto on edennyt hyvin, sekä Ceepoksen käyttöönotto välipalojen maksuissa, jolla on saatu poistettua keittiön käteiskassan tarve.

Perustelut poikkeamille

Siivouspalveluissa on ollut henkilöstövajetta eikä sijaisia ole saatu kaikkiin tilanteisiin palkattua, jolloin siivousyksikön esihenkilön työpanosta on jouduttu käyttämään laitoshuoltajien töissä. Myös sairauspoissaoloja on ollut paljon, joihin ei ole ollut mahdollista saada lyhytaikaisia sijaisia, jolloin lähiesihenkilö on toteuttanut sijaistukset. Myös 100 % esihenkilön aloittaminen vasta elokuussa on vaikuttanut koko vuoden palkkatoteuttamiseen. Myös lyhdyn siivousten järjestäminen on vaikuttanut kuluihin nostavasti. Ostopalvelut siivousyksikössä johtuivat alkuvuodesta vielä tuulentuvan ja taikataskun ostopalvelusiivouksista.

Ruokapalveluyksikössä palkkakulujen toteutumattomuuteen suhteessa talousarvioon vaikuttaa moni asia. Ruokapalveluissa on ollut poissaoloja ja varsinkin alkuvuodesta rekrytointivaikeuksia. Myös ruokakuljettajan palkat on huomioitu ruokapalveluiden budjetissa. Ruokapalveluiden pienet ylitykset elintarvikkeiden budjetissa selittyy Huopanan järjestelyillä sekä päiväkeskuksen ruokapalveluista.

Molemmissa yksiköissä henkilöstöhallinnon kustannukset ovat nousseet selkeästi, esimerkiksi siivousyksikön osalta kustannus on 58 821 ja ruokapalveluissa 31 430 € suurempi kuin talousarviossa. Kyse on kustannusten vyöryttämisestä keskushallinnolta toimintayksiköille, jota ei ole huomioitu riittävästi talousarviossa. Suureen osuuteen vaikuttaa olennaisesti se, että henkilöstöhallinnon kustannuksia jaetaan henkilöstömäärän suhteessa.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen			
Toimenpiteet	Selvitetään kouluruuan tarjoamista kylillä kuntalaisille (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Selvitys toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	

Maankäyttö

Palvelualue: Elinympäristö ja asuminen

Vastuhenkilö: Jukka Tuohimaa, palvelualuejohtaja

Toiminnan luonne: Tukipalvelu

Toiminnan kuvaus: Kaavoitus ja maankäyttö on suunnittelua, jolla luodaan edellytykset yhteiskunnan eri toimintojen sijoittamiselle. Kaavoitukseen kuuluu eriasteisten kaavojen ja niihin liittyvien selvitysten laatiminen, kaava-asoiden valmistelu luottamusmiehille, vuorovaikutteisuuden hoitaminen kaavoituksen eri vaiheissa osallisten välillä, kaavoituksesta tiedottaminen ja kaava-asioihin liittyvä neuvonta.

Kartoitustehtävä muodostuvat asemakaavojen sekä muiden maankäytön-, yhdyskuntatekniikan- ja talonrakennukseen liittyvien suunnitelmien lähtöaineistojen tuottamisesta, ajantasaistamisesta sekä suunnitelmien maastoon merkitsemisestä. tehtäviin kuuluu mm. pohja-, osoite- sekä johtokarttojen ylläpito ja kiinteistörekisterin päivittäminen.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	4	0	0	0	18 525	0,0 %	18 525
TOIMINTAKULUT	-226 876	-274 130	0	-274 130	-220 914	80,6 %	53 216
TOIMINTAKATE	-226 872	-274 130	0	-274 130	-202 389	73,8 %	71 741
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-226 872	-274 130	0	-274 130	-202 389	73,8 %	71 741

Toimintakatsaus 1–12/2024

Kaavoituksen ja maankäytön tiimissä on edistetty vuoden 2024 aikana mm. Wiilon logistiikkakeskuksen hanketta, vesistömatkailuhanketta, muutamia pienempiä kaavahankkeita ja Haukirinteen tonttien myyntiä. Lisäksi on päivitetty karttoja ja paikkatietoaineistoja.

Nykyinen kartoittaja aloitti työssään 2024 tammikuussa. Kaupungilla on ollut kartoittajan toimi täyttämättä, ja palkkaus on ollut kriittinen, varsinkin Wiilo-hankkeen johdosta.

Kartoittajan toimenkuvassa on muokattu kartoitusaineistoa paikkatietokantaan ja karttapalveluun sopivaksi, tehty kartoituksia pohjakartan päivittämiseksi ja yhdyskuntatekniikan rakentamista ja ylläpitoa varten. Kartoittaja on lisäksi osallistunut katujen ja hulevesiverkkojen suunnitteluun ja toteutukseen. Logistiikkakeskus Wiilo on työllistänyt massojen mittauksella ja laskennalla sekä drone-kartoituksilla.

Piirtäjän työ on koostunut mm. paikkatiedon viemisestä QGIS-muotoon ja kerääminen tietokantaan jatkuu yhä (mm. osoitekartat, kaavat, maaomaisuus). Vuoden 2024 aikana on päivitetty osa-aluejako. Paikkatietoja on julkaistu Swecon sisäisessä ja ulkoisessa karttapalvelussa ja lisäksi Louhi-karttapalvelussa. Tiedon jakaminen kotisivuilla ja julkaisuissa on pyritty pitämään ajantasaisena muun muassa kaavoituksen ja tonttitarjonnan osalta. Osoitteiden laadunparannusprosessi jatkuu.

Maanmittausteknikko jäi eläkkeelle tammikuun lopussa, ja kaupunki pyrki täyttämään paikan kaavoitusarkkitehdin viralla. Rekrytointi keskeytettiin, ja viranhoitoa varten palkattiin määräaikainen rakennusarkkitehti. Vuonna 2024 käynnistettiin neuvottelut ylikunnallisesta kaavoituspalveluiden hoidosta, neuvottelut jatkuvat vuonna 2025.

Rakennusarkkitehdin työnkuva on muotoutunut kuluneen vuoden aikana käsittäen mm. kaavoitusprosessit, tonttien myyntiin ja vuokraukseen liittyvät toimenpiteet, arkkitehtoniset suunnitelmat vesistömatkailuhankkeen kohdalla ja maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyvät asioiden valmistelut kaupunginhallitukselle.

Kaavahankkeista saatiin vuoden 2024 aikana päätökseen Ilmolahden ampumarata-alueen osayleiskaava ja Haukirinteen asemakaava (kh 19.2.2024 § 10 ja § 11. Loppuvuodesta Kiminkiniemen ranta-asemakaavan

osittainen kumoaminen eteni luonnosvaiheeseen, josta saatiin karttaluonnos, OAS ja kaavaselostusluonnos tammikuun 2025 kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Lisäksi Karhukorven tuulivoimahanke edistyi OAS- ja YVA-suunnitelmavaiheisiin ja Haukilan tuulivoimahankkeesta jätettiin kaavoitusaloite kaupunginhallitukselle syyskuussa 2024.

Muutamia isoja kaavahankkeita on keskeneräisenä, joiden eteneminen on ollut jo pitkään lepovaiheessa. Näitä ovat Viitasaaren keskusta-alueen osayleiskaavan päivitys (vireille 2013, luonnos nähtävillä 2017) ja Keiteleeseen länsipuolen rantayleiskaava (vireille 2017 yhdessä Ilmolahden ampuma-alueen osayleiskaavan kanssa, josta molemmat eriytetty omaksi prosessiksi vuonna 2020).

Perustelut poikkeamille

Merkittävimmät poikkeamat johtuvat käytännössä siitä, että kaavoituksessa ei ole syntynyt kustannuksia, koska uusia merkittäviä kaavoitushankkeita ei ole käynnistetty, joiden asiantuntijapalveluihin olisi toteutukseen käytetty budjetoituja määrärahoja. Syinä tähän on erityisesti käynnissä olevat kaavahankkeet, jotka vaativat ohjausta, mutta joiden kaavoituskustannukset tulevat hanketoimijoilta, esimerkiksi tuulivoimahankkeet. Myös hankkeiden viimeistelykäsittelyt eivät ole enää vaatineet merkittävästi konsulttityötä ja kustannuksia. Esimerkiksi asiantuntijapalvelut ovat toteutuneet 11% suuruisena.

Tilannetta selittää osittain myös se, ettei kaupunki ole toimintavuoden aikana pystynyt resurssipulan takia käynnistämään uusia hankkeita.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoin päästiin maankäytön osalta, ja toimenpiteitä ollaan saatu edistettyä myös hankkeiden avulla.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari				
Tavoite: Uudistetaan kaupungin johtamisjärjestelmää, arvioidaan alueyhteistyön muotoja				
Toimenpiteet	Kartoitetaan yhteistyön mahdollisuudet naapurikuntien kanssa (2024)			
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma	
Kartoitus toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1		

2.2.1.4 Ympäristöpalvelujen palvelualue

Vastuuhenkilö: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman 1.1.-18.2.2024, vs. ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Nina Pimiä 19.2.-31.12.2024.

Palvelualue sisältää: Hallintopalvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ympäristöterveysvalvonta, eläinlääkintä, eläinsuojelu ja eläintautivalvonta

Palvelualueen kuvaus: Ympäristöpalvelut tuotti vuonna 2024 ympäristöterveydenhuollon palvelut kahdeksalle kunnalle (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi ja Karstula), rakennusvalvonnan palvelut seitsemälle kunnalle (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Karstula) ja ympäristönsuojelun palvelut kuudelle kunnalle (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi). Yhteistoiminnan vastuukuntana toimii Viitasaaren kaupunki ja päättäntävaltaa käyttää Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta, joka koostuu sopimuskuntien luottamushenkilöistä.

Ympäristöpalvelujen henkilöstö koostuu 25 vakituisesta työntekijästä ja kolmesta ilmastosuunnitelmahankkeen määräaikaisesta hanketyöntekijästä. Vuoden aikana työssä oli myös sijaisia hallinnossa, ympäristönsuojelussa, eläinlääkinnässä ja eläinsuojelussa.

Ulkoisen ja Sisäisen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 874 062	2 076 058	0	2 076 058	2 150 720	103,6 %	74 662
Myyntituotot	1 511 297	1 678 058	0	1 678 058	1 723 011	102,7 %	44 953
Maksutuotot	285 229	285 000	0	285 000	329 046	115,5 %	44 046
Tuet ja avustukset	77 536	113 000	0	113 000	98 663	87,3 %	-14 337
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 269 414	-2 461 198	0	-2 461 198	-2 556 426	103,9 %	-95 228
Henkilöstökulut	-1 816 344	-1 898 303	0	-1 898 303	-1 971 578	103,9 %	-73 275
Palvelujen ostot	-257 742	-360 368	0	-360 368	-416 188	115,5 %	-55 820
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-29 332	-30 600	0	-30 600	-25 690	84,0 %	4 910
Avustukset	-19 503	-19 000	0	-19 000	-15 195	80,0 %	3 805
Muut toimintakulut	-146 493	-152 927	0	-152 927	-127 775	83,6 %	25 152
TOIMINTAKATE	-395 351	-385 140	0	-385 140	-405 706	105,3 %	-20 566
POISTOT JA ARVONALENT.	-27 633	-17 787	0	-17 787	-17 787	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-422 984	-402 927	0	-402 927	-423 523	105,1 %	-20 596

Ulkoisen/Sisäisen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
Ulkoisen							
TOIMINTATUOTOT	1 868 289	2 076 058	0	2 076 058	2 139 019	103,0 %	62 961
TOIMINTAKULUT	-2 205 505	-2 249 626	0	-2 249 626	-2 340 849	104,1 %	-91 223
TOIMINTAKATE	-337 216	-173 568	0	-173 568	-201 830	116,3 %	-28 262
Sisäinen							
TOIMINTATUOTOT	5 774	0	0	0	11 701	0,0 %	11 701
TOIMINTAKULUT	-63 909	-211 572	0	-211 572	-215 577	101,9 %	-4 005
TOIMINTAKATE	-58 135	-211 572	0	-211 572	-203 876	96,4 %	7 696

Toimintakatsaus 1–12/2024

Ympäristölautakunnan vahvistaman talousarvion nettomenot vuodelle 2024 olivat 2 093 442 €. Valtuuston myöhemmin vahvistamassa talousarviossa ympäristöpalvelujen nettomenot olivat 17 384 euroa pienemmät yhteensä 2 076 058 euroa. Erotus johtuu henkilösivukulujen laskennan tarkentamisesta lautakuntakäsittelyn jälkeen ja jossa eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden sivukulut eivät kuitenkaan näkyneet täysimääräisinä. Nettomenoilla tarkoitetaan tässä ympäristöpalvelujen kustannuksia, joista on jo vähennetty palveluista perittävät lupa- ja valvontamaksut sekä muut asiakkailta perittävät maksut.

Perustelut poikkeamille

Asiakkailta perittävien maksujen tuotot toteutuivat lähes 50 000 euroa arvioitua suurempina. Tuloja kertyi odotettua enemmän erityisesti rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta ja eläinlääkinnän klinikkamaksuista.

Toimintamenot ylittyivät talousarvioon nähden noin 95 230 eurolla, mikä tarkoittaa noin 4 % ylitystä talousarvioon nähden. Toimintamenojen ylitykset johtuivat erityisesti henkilöstökustannusten sekä Lupapiste- ja Louhi- järjestelmien kustannusten oletettua suuremmasta ja pieneläinpäivystyksen kustannusten noususta. Henkilöstökustannusten nousu johtuu suurimmaksi osaksi kunta-alan palkankorotusten ns. perälaudan toteutumisesta, joka nosti palkkoja ennalta tiedossa ollutta enemmän. Henkilöstökustannuksia nostavasti vaikutti myös jaksotettujen palkkojen osuus (ns. lomapalkkavelka), jonka vaikutus voi olla positiivinen tai negatiivinen.

Hallintopalvelut Vts ympäristötoimi

Palvelualue: Ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman 1.1.-18.2.2024, vs. ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Nina Pimiä 19.2.-31.12.2024

Toiminnan luonne: Palvelualueen tukipalvelut ja johto.

Toiminnan kuvaus: Ympäristöpalvelujen hallinto kattaa palveluyksiköiden tarvitsemat tukipalvelut, kuten laskutuksen, lautakunnan toiminnan, saapuvien asiakirjojen kirjaamisen ja arkistoinnin sekä koko toimialan johdon ja kehittämistehtävät sekä talouden suunnittelun ja seurannan. Myös koko ympäristöpalvelujen henkilöstön työhyvinvointia edistävään toimintaan ja koko toimialan yhteiseen varautumiseen liittyvät toiminnot ja menot kuuluvat hallinnon alle.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	68 383	77 710	0	77 710	106 112	136,5 %	28 402
TOIMINTAKULUT	-86 843	-95 864	0	-95 864	-130 385	136,0 %	-34 521
TOIMINTAKATE	-18 460	-18 154	0	-18 154	-24 273	133,7 %	-6 119
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-18 460	-18 154	0	-18 154	-24 273	133,7 %	-6 119

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuoden 2024 aikana onnistuttiin erityisesti yhteistyön edistämisessä. Vuoden aikana pantiin täytäntöön Karstulan rakennusvalvonnan liittyminen yhteistoimintaan, neuvoteltiin ja sovittiin Saarijärven ympäristön-suojelun liittymisestä yhteistoimintaan, syvennettiin alueellista yhteistyötä ympäristöterveydenhuollossa sekä ympäristönsuojelussa. Lisäksi ympäristöpalvelujen alaisuudessa jatkettiin seudullisen ilmastohankkeen työtä ympäristöpalvelujen yhteistoiminta-alueen kuntien ilmastosuunnitelmien laatimiseksi.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa ja käsitteli 94 asiaa. Pääosa asioista koski ympäristön-suojelun lupa- ja valvonta-asioita.

Hallintopalveluissa työskentelivät palvelualuejohtaja, toimistosihteeri ja lupasihteeri, joiden työpanos jakautui kaikille ympäristöpalvelujen palveluyksiköille.

Strategiset tavoitteet 1–12/2024

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Digitalisaation edistäminen palveluyksiköissä: Eläinlääkinnän sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto. Paikkatiedon vahvempi hyödyntäminen valvonnassa (GPS-laitteiden hankinta)			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Rakennusvalvonnan sähköisten lupahakemusten määrä	0		
Arvio	Eläinlääkinnän sähköinen ajanvarausjärjestelmä on otettu käyttöön. GPS-laitteiden hankintaa selvitettiin vuoden aikana, mutta oletettuun käyttötarkoitukseen ei löydetty hinta-laatusuhteeltaan sopivia. Rakennusvalvonnan lupahakemuksista yli 99 % saapui sähköisesti.		
Tavoite: Henkilöstön osaamisen ylläpito			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Koulutuspäivien määrä	0		
Muutetut palautetut päätökset HaO:sta tai KoHO:sta	0		

Arvio	Ympäristöpalvelujen viranhaltijat osallistuivat aktiivisesti omien alojen koulutuksiin. Koulutuspäivistä ei ole saatavilla täysin luotettavaa tietoa, etenkin webinaarien osallistumisia on suurella todennäköisyydellä enemmän, kuin niitä on HR-järjestelmään ilmoitettu. Kokonaisia koulutuspäiviä kertyi noin 3 kpl / hlö. Suuri osa koulutuksista oli muutaman tunnin pituisia webinaareja, joihin osallistumisia kertyi noin 9 h/ hlö. Yhtään ympäristölautakunnan päätöstä ei kuluneen vuoden aikana hallinto-oikeuksien tai korkeimman hallinto-oikeuden toimesta muutettu tai palautettu.		
Tavoite: Henkilöstön työssäjaksamisen tukeminen			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sairauspoissaolot	0		
Tyhy-toiminta	0		
Sijaisuuksien täyttöaste	0		
Arvio	Sairauspoissaoloissa pientä kasvua. Suunnitelman mukaisesti toteutettu kaksi tyhy-iltapäivää, yksi keväällä ja yksi syksyllä. Sijaisuuksien täyttöaste korkea.		
Tavoite: Palvelualueen sisäisen ja ulkoisen viestinnän parantaminen			Osittain toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sisäisten henkilöstöinfojen järjestäminen	0		
Ulkoisten tiedotteiden määrä	0		
Arvio	Sisäisiä henkilöstöinfoja ja tiimipalavereja järjestettiin tarpeen mukaan. Henkilöstöinfoja pidettiin 2 kpl. Merkittävämpi sisäisen viestinnän kanava on ollut tiimipalaverit, joissa on käyty läpi sekä yleisiä asioita että tiimikohtaisia asioita. Säännöllisesti kokoontuivat ympäristöterveysvalvonnan, eläinsuojelun ja rakennusvalvonnan tiimit. Ympäristönsuojelun kaksi viranhaltijaa toimivat muutoin tiiviissä yhteistyössä, eikä erillisille tiimipalavereille ole ollut tarvetta. Ulkoisia tiedotteita/ uutisia julkaistiin ympäristöpalvelujen verkkosivuilla yhteensä 7. Ajankohtaisista asioista viestittiin lisäksi esimerkiksi facebookissa.		
Tavoite: Alueellisen yhteistyön vahvistaminen			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistyösopimukset	0		
Yhteistoiminta-alueen laajentuminen	0	2	
Yhteistyöpalaverit	0		
Arvio	Karstulan kunnan rakennusvalvonta liittyi yhteistoimintaan vuoden alussa sovittu. Vuoden aikana sovittiin Saarjärven ympäristönsuojelun liittymisestä yhteistoimintaan vuoden 2025 alussa. Yhteistoiminta jatkui Laukaan ympäristöterveydenhuollon yksikön kanssa aiempaan tapaan ja eläinlääkinnässä pieneläinpäivystys hankittiin koko maakunnan yhteisellä sopimuksella. Ympäristönsuojelussa jatkettiin osallistumista laajennetun Pohjoisen Keski-Suomen ympäristönsuojelun viranhaltijoiden yhteispalavereihin.		

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 1–12/2024

Ympäristölautakunnan sisäiset tarkastajat keskittyivät tarkastuksessaan henkilöstön jaksamiseen ja työssä viihtyvyyteen. Tarkastukseen liittyen tehtiin keväällä henkilöstökysely, jonka vastausprosentti oli 83%, mitä voidaan pitää erinomaisena. Tarkastajat koostivat tuloksista raportin lautakunnalle syksyllä. Raportissaan tarkastajat nostivat esiin erityisesti ICT-palveluihin liittyneet haasteet ja ympäristönsuojelun resurssivajeen.

Henkilöstön saatavuus on ympäristöpalveluissa vuoden 2024 aikana ollut kohtuullisen hyvä. Ympäristöterveysvalvonnassa saatiin täytettyä uusi 0,5 ympäristöterveystarkastajan virka. Myös eläinlääkinnässä on pääsääntöisesti onnistuttu täyttämään sijaisuudet. Vakinaisessa henkilöstössä ei tapahtunut siirtymää muille työnantajille. Henkilöstö käyttää aktiivisesti tarjolla olevia työaikajoustoja ja etätyötä.

Lakisäateiset palvelut pystyttiin pääosin tuottamaan vaaditulla tavalla. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisessa on edelleen merkittäviä puutteita ympäristönsuojelussa.

Rakennusvalvonta

Palvelualue: Ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman 1.1.-18.2.2024, vs. ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Nina Pimiä 19.2.-31.12.2024

Toiminnan luonne: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa seitsemän kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Karstula) rakennusvalvontaviranomaiselle määrätyistä tehtävistä.

Toiminnan kuvaus: Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennako-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	254 533	272 700	0	272 700	316 711	116,1 %	44 011
TOIMINTAKULUT	-325 970	-347 524	0	-347 524	-402 460	115,8 %	-54 936
TOIMINTAKATE	-71 437	-74 824	0	-74 824	-85 749	114,6 %	-10 925
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-14 389	-6 750	0	-6 750	-6 750	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-85 826	-81 574	0	-81 574	-92 499	113,4 %	-10 925

Toimintakatsaus 1–12/2024

Karstulan kunnan rakennusvalvonta liittyi ympäristöpalvelujen yhteistoimintaan vuoden 2024 alussa. Rakennus- ja toimenpidelupien määrä on kasvanut edellisvuosiin verrattuna, mutta toimialueen laajenemisen johdosta luvut eivät ole suoraan verrattavissa aiempiin vuosiin. Yleinen trendi rakentamisen ja rakennuslupien määrän suhteen on ollut laskeva. Myös vuoden 2025 alussa voimaan tullut rakentamislaki ja sen myötä noussut lupakynnys, vaikuttivat toimintavuonna. Asiakkaat, joiden oli mahdollista siirtää uuden lain mukaan lupavapaiden rakennusten toteuttamisajankohtaa myöhemmäksi, myös tekivät niin.

Sähköistä luvan hakua käytti yli 99 % hakijoista. Paperilla saapui vuoden aikana vain yksi hakemus.

Vuoden aikana valmistauduttiin 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain aiheuttamiin muutoksiin. Muutosten johdosta laadittiin rakennusvalvonnalle uusi taksa ja valmisteltiin uutta rakennusjärjestystä. Työtä hidasti ja vaikeutti se, että lakiin tiedettiin vielä tulevan muutoksia, jotka hyväksyttiin eduskunnassa juuri ennen joulua. Luvattomien rakennusten valvontaan valmistauduttiin viiden asiasta kiinnostuneen kunnan kanssa sopimalla ilmakuviin, rakennusrekisteriin ja kiinteistöveroluetteloon perustuvasta kartoituksesta.

Lakisääteisen Ryhti-järjestelmän käyttöönottoon valmistauduttiin osallistumalla asiaa käsitteleviin webinaareihin. Rakennusvalvonnan käytössä olevan Lupapiste-järjestelmän toimittaja tekee lain edellyttämiä muutoksia järjestelmään. Muutokset ovat välttämättömiä ja niiden aiheuttama järjestelmäkustannusten nousu on merkittävä vuosien 2024 ja 2025 aikana.

Rakennusvalvonnassa työskenteli kolme kokoaikaista rakennustarkastajaa.

Perustelut poikkeamille

Toimintatuotot toteutuivat oletettua suurempina, toteumaan vaikutti erityisesti Karstulan rakennusvalvonnasta tulevien lupamaksujen siirtyminen yhteistoiminnan tuloiksi. Toimintakulut ylittivät talousarvion kustannukset. Suurimpana yksittäisenä tekijänä asiaan vaikutti lainsäädännön edellyttämien muutosten tekemisen aloittaminen rakennusvalvonnan ohjelmistoihin ja niistä aiheutuvat pakolliset kustannukset.

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Rakennus- ja toimenpideluvat kpl	276	213		241
Katselmukset kpl	298	358		303
Muut luvat ja päätökset kpl	83	61		72

Muita rakennusvalvonnan käsittelemiä lupia ja päätöksiä ova mm. maisematyö- ja purkamisluvat sekä poikkeamispäätökset ja jatkoajat.

Ympäristösuojelu

Palvelualue: Ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman 1.1.-18.2.2024, vs. ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Nina Pimiä 19.2.-31.12.2024

Toiminnan luonne: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastasi kuuden kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) ympäristönsuojeluviranomaiselle säädetyistä lakisääteisistä tehtävistä.

Toiminnan kuvaus: Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on kuntien ympäristönsuojelun hallintolain mukaan:

- 1) huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä;
- 2) huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä;
- 3) huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista;
- 4) osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen;
- 5) antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille;
- 6) huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa;
- 7) edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä
- 8) suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty mm. ympäristönsuojelulaissa, maainfrastruktuurilaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviranomaistehtäviä. Yhteistoimintasopimuksen nojalla ympäristönsuojeluviranomainen vastaa toimialueellaan myös pelastuslaissa tarkoitettua öljyvahinkojen jälkitorjunnan johtamisesta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voidaan siten katsoa myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävä kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua, vaikka yksittäistapauksissa tämä voi olla ristiriidassa esimerkiksi kunnan elinkeinopoliittisen edun kanssa.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	136 554	149 761	0	149 761	137 258	91,7 %	-12 503
TOIMINTAKULUT	-188 711	-208 215	0	-208 215	-179 278	86,1 %	28 937
TOIMINTAKATE	-52 156	-58 454	0	-58 454	-42 020	71,9 %	16 434
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-52 156	-58 454	0	-58 454	-42 020	71,9 %	16 434

Toimintakatsaus 1–12/2024

Ympäristönsuojelun henkilöresurssi kuluu pääosin lupien, ilmoitusten ja valitusten käsittelyyn sekä neuvontaan. Lisäksi lukuisat haastavat tapaukset ovat vienneet aiempia vuosia enemmän työaikaa ja niiden osalta on tehty myös yhteistarkastuksia. Valvontaresurssien vaje on johtanut siihen, että asiat pitkittyvät ja muuttuvat vaikeammiksi. Riittävällä resurssilla puutteet valvontakohteiden toiminnassa voitaisiin havaita aikaisemmin, jolloin asiat yleensä olisivat helpommin korjattavissa.

Poliisin virka-apua pyydettiin kaksi kertaa. Vuoden aikana jouduttiin myös käyttämään pakkokeinoja sekä antamaan määräyksiä. Tutkintapyyntöjä tai muita ilmoituksia poliisille tehtiin kaksi.

Ympäristönsuojelulakiin perustuva velvollisuus ympäristölupien ja rekisteröintien tietojen viemisestä YLVA-

tietojärjestelmään ja tietojen pitäminen siellä ajan tasalla vei runsaasti työaikaa, eikä kaikkia tietoja ehditty vuoden aikana tarkistaa.

Vakituisen ympäristösihteerin siirryttyä sijaistamaan palvelualuejohtajaa, rekrytoitiin hänelle sijainen. Ympäristönsuojelussa työskenteli kaksi kokoaikaista ympäristösihteeriä.

Perustelut poikkeamille

Maksutuotot kertyvät suurimmaksi osaksi lupa- ja käsittelymaksuista sekä maa-aineslupien vuotuisista valvontamaksuista. Valvontasuunnitelman mukaisesta maksullisesta valvonnasta tuottoja ei juurikaan kerry, koska suunnitelman mukaista valvontaa ei nykyisillä resursseilla ole pystytty tekemään merkittävää määrää. Muista maksullisista tarkastuksista tuottoja kertyy vaihtelevasti, eikä niiden määrää pysty etukäteen arvioimaan.

Ympäristönsuojelun toimintatuotot jäivät talousarviossa esitetystä 12 500 euroa, vaikka maksutuotot ylittivät budjetoidun noin 14 600 eurolla. Toimintakulut puolestaan jäivät budjetoidusta lähes 29 000 euroa. Merkittävimpänä tekijänä oli henkilöstökulujen alittuminen talousarvioon nähden noin 21 000 eurolla.

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2023	TA2024	TP2024
Ympäristö, maa-aines- ja yhteisluvut	11		14
Tarkastukset	190		192
Ilmoitukset ja rekisteröinnit	16		16

Tehtyjen tarkastusten määrä pysyi viime vuoden tasolla, ollen 192 kpl. Tarkastuksista vain 9 kpl oli valvontasuunnitelman mukaisia määräaikaistarkastuksia. Näitä suunnitelman mukaisia tarkastuksia tulisi tehdä vuodessa keskimäärin noin 100, jotta jokainen valvontakohte tulisi tarkastettua säännöllisesti.

Henkilöresurssi kuluu pääosin asiakkaiden neuvontaan lupa- ja ilmoitusasioissa, näiden asioiden käsittelyyn sekä ilmoituksiin perustuvien epäiltyjen ympäristöhaittojen selvittämiseen. Ympäristö-, maa-aines- ja yhteisluvien sekä eläinsuojailmoitusten määrä vaihtelee voimakkaasti vuosien välillä. Mm. lainsäädännön muutokset ja maa-aineslupien 10 vuoden määräaikaisuus vaikuttavat haettujen lupien määriin. Vuoden 2024 aikana myönnettyjen ympäristö-, maa-aines- ja yhteisluvien määrä, 14 kpl, oli keskimääräistä tasoa.

Ympäristöterveysvalvonta

Palvelualue: Ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö: Vastaava ympäristöterveystarkastaja Janne Litmanen

Toiminnan luonne: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) ympäristöterveysvalvonnan viranomais-tehtävien tuottamisesta.

Toiminnan kuvaus: Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluvat elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka-, lääke- ja eläinsuojelulain mukaiset viranomaistehtävät. Tehtävien tavoitteena on ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia ympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	383 152	432 857	0	432 857	389 866	90,1 %	-42 991
TOIMINTAKULUT	-451 524	-512 151	0	-512 151	-461 067	90,0 %	51 084
TOIMINTAKATE	-68 372	-79 294	0	-79 294	-71 201	89,8 %	8 093
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-68 372	-79 294	0	-79 294	-71 201	89,8 %	8 093

Toimintakatsaus 1–12/2024

Maksutuotot kasvoivat maltillisesti noin 2500 euroa arvioituun verrattuna. Toimintakulut jäivät arvioidusta noin 50 000 €. Merkittävin syy tähän oli henkilöstökulujen toteutuminen arvioitua pienempinä. Myös palveluiden ostot jäivät arvioitua pienemmiksi.

Ympäristöterveysvalvontaan saatiin maaliskuun 2024 alusta täytettyä uusi puolikas vakinainen virka. Ympäristöterveysvalvonnassa työskenteli vuoden aikana vastaava ympäristöterveystarkastaja sekä viisi ympäristöterveystarkastajaa. Virkoja palveluyksikössä on yhteensä 5,5.

Perustelut poikkeamille

-

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Valvontasuunnitelman tarkastusten toteuma %	51	76		63
Maksutuotot yhteensä €	125 551	135 615		132 523
Maksutuotot suunnitelman mukaisista tarkastuksista €	20 464	25 518		22 120

Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelman toteuma oli vuonna 2024 suhteellisen hyvä 63 %, vaikka viime vuoden ennätyksestä vähän jäätiinkin. Toteuman laskusta huolimatta maksutuotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna.

Eläinlääkintä

Palvelualue: Ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman 1.1.-18.2.2024, vs. ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Nina Pimiä 19.2.-31.12.2024 sekä vastaava kunnaneläinlääkäri

Toiminnan luonne: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) peruseläinlääkäripalveluista ja kiireellisen eläinlääkärinavun sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja muiden kunnaneläinlääkärille eläinlääkintähuoltolaissa säädettyjen tehtävien hoidosta.

Toiminnan kuvaus: Eläinlääkärien vastaanotot sijaitsevat Pihtiputaalla, Saarijärvellä ja Karstulassa. Tuotantoeläinpäivystys on jaettu kahteen alueeseen, eteläiseen (Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) sekä pohjoiseen (Viitasaari, Pihtipudas ja Kinnula) alueeseen. Pieneläinpäivystyksestä on tehty maakunnallinen sopimus, jonka kautta pieneläinpäivystys ostetaan Jyväskylän eläinsairaalaalta.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	878 578	964 178	0	964 178	1 000 548	103,8 %	36 370
TOIMINTAKULUT	-1 013 266	-1 102 108	0	-1 102 108	-1 154 912	104,8 %	-52 804
TOIMINTAKATE	-134 688	-137 930	0	-137 930	-154 364	111,9 %	-16 434
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-13 244	-11 037	0	-11 037	-11 037	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-147 932	-148 967	0	-148 967	-165 431	111,1 %	-16 464

Toimintakatsaus 1–12/2024

Eläinlääkinnässä on kaksi suurelääkäripäivystyksen aluetta. Pohjoista aluetta päivystetään Pihtiputaan vastaanotolta ja siihen kuuluvat Viitasaaren, Pihtiputaan ja Kinnulan kunnat. Eteläistä aluetta päivystetään Karstulan tai Saarijärven vastaanotoilta ja siihen kuuluvat Saarijärven, Karstulan, Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat. Poikkeuksellisissa tilanteissa on päivystetty koko aluetta ns. suuralueena, miltä tahansa vastaanotolta käsin.

Eläinlääkinnässä on 8,3 kunnaneläinlääkärin virkaa. Kaikki virat olivat toimintavuoden aikana täytettynä. Eri-laisista vapaista johtuen myös sijaisten määrä vuoden aikana oli merkittävä ja sijaisuudet saatiin hyvin täytettyä.

Perustelut poikkeamille

Eläinlääkinnän klinikkamaksuja ja puhelinpäivystyksen tuloja kertyi hieman yli 5000 € arvioitua enemmän, mikä johtuu suurelta osin pieneläinkäyntien määrän kasvusta.

Toimintakulut ylittivät talousarviossa varatun noin 52 800 eurolla. Ylityksen aiheuttivat pääasiassa pieneläin-päivystyksen kustannusten nousu, johon ei vielä talousarviota tehdessä voitu varautua sekä henkilöstökulu-jen ylitys, minkä taustalla vaikuttivat eniten vuoden ajalle osuneet perhevapaat.

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Suurelääkäynnit yhteensä kpl	1 981	1 403		1 896
Pienelääkäynnit yhteensä kpl	2 668	2 894		3 445

Eläinlääkärikäynneistä 4831 kpl toteutui virka-aikana, lisäksi virka-aikana tehtiin 143 kpl tuotantoeläinten terveydenhuoltokäyntejä. Päivystysaikana käyntejä oli 510 kpl. Päivystysaikaisia käyntejä on selvästi enemmän pohjoisella päivystysalueella, jolla on myös enemmän tiloja kuin eteläisellä alueella. Suurelääkäyntien määrä oli edellisvuotta merkittävästi suurempi ja pienelääkäyntien määrä on edelleen jatkanut kasvua.

Eläinsuojelu

Palvelualue: Ympäristöpalvelut

Vastuhenkilö: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja, Sari Flyktman 1.1.-18.2.2024, vs. ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Nina Pimiä 19.2.-31.12.2024

Toiminnan luonne: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) valvontaeläinlääkärille määrättyjen viranomaistehtävien tuottamisesta.

Toiminnan kuvaus: Valvontaeläinlääkärin tehtäväkuvaan kuuluvat eläinsuojelu- ja eläintautilain mukaiset valvontatehtävät, sivutuotevalvonta sekä elintarvikevalvonnan laitos- ja alkutuotannon valvontatehtävät. Valtio korvaa eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan sekä eläinsuojelua ja eläintautien vastustamista koskevan valvonnan kustannukset.

Muiden Keski-Suomen ympäristöterveydenhuollon yksiköiden kanssa on tehty yhteistyösopimus eläinsuojelulain ja eläintautilain mukaisten valvontatehtävien hoitamisesta. Yhteistyösopimuksella valvontaeläinlääkärit saavat laajempaa kollegiaalista tukea sekä tarvittaessa konkreettista tarkastusapua.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	152 862	178 852	0	178 852	200 225	112,0 %	21 373
TOIMINTAKULUT	-173 668	-195 336	0	-195 336	-228 325	116,9 %	-32 989
TOIMINTAKATE	-20 806	-16 484	0	-16 484	-28 100	170,5 %	-11 616
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-20 806	-16 484	0	-16 484	-28 100	170,5 %	-11 616

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuonna 2024 valvontaeläinlääkärit suorittivat 121 eläinsuojelutarkastusta. Maitohygieniatarkastuksia oli suunniteltu tehtäväksi 16 kpl, joista saatiin tehtyä 14 kpl sekä 4 uusintatarkastusta. Muuta alkutuotannon valvontaa ei vuoden aikana tehty. Tavanomaisesta poikkeavaa oli Ruokaviraston suunnitelmalliseen sivutuotevalvontaan liittyvät kuusi sivutuotetarkastusta ja lintuinfluenssatorjuntaan liittyvät kaksi turkistarhan bioturvatarvastarkastusta. Näiden lisäksi uuden koirarekisterin valvonta työllisti valvontaeläinlääkäreitä.

Valtio korvaa eläinsuojelusta ja eläintautivalvonnasta aiheutuvia kustannuksia tehtäviin käytetyn työajan ja muiden kustannusten toteuman perusteella. Ympäristöpalveluissa on kaksi valvontaeläinlääkärin virkaa. Vuoden aikana valvontaeläinlääkäreinä työskenteli myös sijaisia.

Perustelut poikkeamille

Toisen valvontaeläinlääkärin tehtävään sisältyy myös vastaavan kunnaneläinlääkärin tehtävä, joten kaikkia kustannuksia ei voida kohdentaa valtiolle. Erityisesti syksyllä suuri osa toisen työajasta kohdentui muihin kuin valvontatehtäviin. Tästä johtuen tulopuolella jäätin tavoitteesta reilut 14 000 euroa.

Toimintakulujen nousu johtuu pääasiassa henkilöstökulujen noin 29 700 euron kasvusta, mikä puolestaan johtuu suurelta osin jaksotettujen palkkojen osuudesta joka oli 23 700 €.

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Eläinsuojelutarkastukset kpl	101	97		121

Eläinsuojelutarkastuksia saatiin tehtyä merkittävästi enemmän kuin vuosina 2023 ja 2022, vaikka tehtäviä hoidettiin suurelta osin sijaisten työpanoksella.

Pohjoisen K-S kuntien ilmastosuun. hanke

Palvelualue: Pohjoisen Keski-Suomen ilmastosuunnitelma -hanke

Vastuuhenkilö: Projektipäällikkö Jenni Lemettinen 1.1.-31.7.2024, projektipäällikkö Juho Liimatainen 1.8.-31.12.2024

Toiminnan luonne: Ilmastosuunnitelmien laatimista varten perustettu projekti

Toiminnan kuvaus: Pohjoisen Keski-Suomen kuntiin (Viitasaari, Saarijärvi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Pihtipudas) laaditaan hankkeessa ilmastolain tarkoittamat kuntien ilmastosuunnitelmat. Hanke toteutetaan ympäristöministeriön 100%:lla rahoituksella. Hanke on alkanut syksyllä 2023 ja kestää toukokuun loppuun 2025.

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	108 000	0,0 %	108 000
TOIMINTAKULUT	-29 432	0	0	0	-200 238	0,0 %	-200 238
TOIMINTAKATE	-29 432	0	0	0	-92 238	0,0 %	-92 238
POISTOT JA ARVON- ALENT.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-29 432	0	0	0	-92 238	0,0 %	-92 238

Toimintakatsaus 1–12/2024

Hanke on ympäristöministeriön täysmääräisesti rahoittama, eikä sillä ole muita tuloja.

Vuoden aikana hankkeen toimesta järjestettiin yli 50 tilaisuutta ja tapaamista kunnan henkilöstölle, konserniyhtiöille ja kuntapäättäjille. Ulkoisille sidosryhmille (esim. asukkaat, yritykset, järjestöt sekä muut kunnat ja hanketoimijat) kohdistettuja tilaisuuksia järjestettiin noin 30 kpl. Lisäksi hankkeen henkilöstöä osallistui yli 20 kertaa muiden toimijoiden järjestämiin tilaisuuksiin, jotka olennaisesti liittyivät hankkeen tavoitteiden edistämiseen.

Miten hankkeelle asetetut tavoitteet edistyivät vuoden aikana?

Vuoden aikana kartoitettiin laajasti alueen kunnissa ja muissa sidosryhmissä jo tehtyjä ilmastotoimenpiteitä sekä valmiuksia kehittää ilmastotyötä. Kartoitusta täydennettiin laajalla katsannolla ilmastotyön parhaista käytänteistä kunta-alalta. Hankealueen kuntien toimialojen, päättäjien ja konserniyhtiöiden kanssa laadittiin reunaehdoja, suuntaviivoja sekä potentiaalisia toimenpiteitä konkreettista suunnitelmaa ja ilmastosuunnitelmien valmistelua varten.

Hankkeesta tiedotettiin kaikkiaan noin 70 kertaa. Tiedottaminen koski hankkeen edistämistä ja tapahtumia sekä ilmastotyöhön liittyviä ajankohtaisia asioita. Lisäksi huomiota kiinnitettiin kunnissa jo tehdyn ilmastotyön näkyväksi tekemiseksi. Hankkeella ei ollut omia viestintäkanavia vaan se hyödynsi kuntien ja yhteistyötahojen olemassa olevia kanavia sekä esim. paikallislehtiä. Tällä pyrittiin lisäämään kuntien valmiuksia kehittää etenkin ilmastotyöhön, mutta myös muihin teemoihin, liittyvää viestintää.

Hankkeessa työskenteli projektipäällikkö ja kaksi ilmastokoordinaattoria.

Perustelut poikkeamille

Ympäristöministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta enintään 360 000 €. Rahoituksen ensimmäinen osa 30 % (108 000 €) maksettiin kesällä 2024. Maksu tehtiin samalla tavalla kaikille rahoitusta saaneille hankkeille ministeriön yksipuolisella ilmoituksella. Loppuosa hyväksyttävistä kustannuksista maksetaan hankkeen päättymisen jälkeen. Rahoituksen maksun ehtona on, että kunnat ovat hyväksyneet niille laaditut ilmastosuunnitelmat.

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma

Valtuustoon nähden sitovat erät talousarvion tuloslaskelmaosassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitus-
tulot ja -menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot.

Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	8 348 962	7 276 622	-165 000	7 111 622	7 968 419	112,0 %	856 797
Myyntituotot	2 925 262	2 306 244	0	2 306 244	2 941 798	127,6 %	635 554
Maksutuotot	447 579	431 050	0	431 050	475 908	110,4 %	44 858
Tuet ja avustukset	1 102 205	649 117	0	649 117	877 832	135,2 %	228 715
Muut toimintatuotot	3 873 916	3 890 211	-165 000	3 725 211	3 672 882	98,6 %	-52 329
Valmistus omaan käyt- töön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-24 268 638	-25 223 040	-62 774	-25 285 814	-24 681 287	97,6 %	604 527
Henkilöstökulut	-13 708 929	-14 959 943	0	-14 959 943	-14 484 415	96,8 %	475 528
Palvelujen ostot	-6 241 481	-6 525 845	-52 774	-6 578 619	-6 388 432	97,1 %	190 187
Aineet, tarvikkeet, ta- varat	-2 487 361	-2 461 386	0	-2 461 386	-2 376 905	96,6 %	84 481
Avustukset	-732 197	-722 150	-10 000	-732 150	-667 274	91,1 %	64 876
Muut toimintakulut	-1 098 670	-553 716	0	-553 716	-764 261	138,0 %	-210 545
TOIMINTAKATE	-15 919 676	-17 946 418	-227 774	-18 174 192	-16 712 867	92,0 %	1 461 325
VEROTULOT	12 793 314	12 827 922	0	12 827 922	13 503 570	105,3 %	675 648
VALTIONOSUUDET	9 733 841	7 944 263	270 594	8 214 857	8 029 133	97,7 %	-185 724
RAHOITUS- TUOTOT/KULUT	-299 051	0	0	0	-90 052	0,0 %	-90 052
Korkotuotot	125 571	335 000	0	335 000	118 140	35,3 %	-216 861
Muut rahoitustuotot	58 781	75 000	0	75 000	111 115	148,2 %	36 115
Korkokulut	-417 885	-335 000	0	-335 000	-313 636	93,6 %	21 364
Muut rahoituskulut	-65 518	-75 000	0	-75 000	-5 671	7,6 %	69 329
VUOSIKATE	6 308 428	2 825 767	42 820	2 868 587	4 729 784	164,9 %	1 861 197
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-2 819 278	-2 803 192	0	-2 803 192	-3 579 004	127,7 %	-775 812
Suunnitelm. muk. pois- tot	-2 819 278	-2 803 192	0	-2 803 192	-2 954 380	105,4 %	-151 188
Arvonalentumiset	0	0	0	0	-624 623	0,0 %	-624 623
SATUNAISET ERÄT	-774 602	0	0	0	-14 000	0,0 %	-14 000
Satunnaiset tuotot	44 765	0	0	0	0	0,0 %	0
Satunnaiset kulut	-819 367	0	0	0	-14 000	0,0 %	-14 000
TILIKAUDEN TULOS	2 714 549	22 575	42 820	65 395	1 136 780	1 738,3 %	1 071 385
POISTOERON LIS./VÄH.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VARAUSTEN LIS./VÄH.	-2 713 000	0	0	0	-1 130 000	0,0 %	-1 130 000
RAHASTOJEN LIS./VÄH.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	1 549	22 575	42 820	65 395	6 780	10,4 %	-58 615

Toimintatuotot toteutuivat 0,857 milj. euroa (12,1 %) talousarviota parempina. Myyntituottoihin kertyi odotettua enemmän kotikuntakorvauksia ja myyntituloja kunnilta. Osa aiemmin muihin toimintatuottoihin kirjatusta tuotoista kirjattiin nyt suositusten mukaisesti myyntituottoihin. Maksutuottoja kertyi lähes kauttaaltaan suunniteltua enemmän. Avustustuottoina saatiin odotettua enemmän hankerahoitusta. Muihin toimintatuottoihin sisältyi suunnittelematonta käyttöomaisuuden myyntivoittoa 0,075 milj. euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 0,605 milj. euroa (-2,4 %) talousarviota pienempi. Säästöä saavutettiin lähes kaikissa kululajeissa. Henkilöstökulut toteutuivat lähes puoli miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä. Palvelujen ostoon käytettiin 0,190 milj. euroa suunniteltua vähemmän, vaikka palvelujen ostoihin toteutui 0,204 milj. euroa talousarvioon sisällyttömiä Wiitaunionin muutuskustannuksia. Merkittävästi talousarviota pienempiä kuluja toteutui asiakaspalvelujen ostoissa, oppilaskuljetuksissa sekä rakennus- ja kunnossapitopalveluissa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa oli kovaa hintojen nousupainetta, mutta ne toteutuivat lopulta 3,4 % suunniteltua edullisemmin. Talousarviossa ei ollut varauduttu riittävästi vuokratuloihin: toimitilojen vuokratulot olivat 0,225 milj. euroa suunniteltua suuremmat, samoin koneiden ja laitteiden vuokratuloissa näkyä siirtyminen tietohallinnon laitteiden leasing-hankintaan.

Verotulot toteutuivat selvästi odotettua suurempina, valtionosuudet hieman pienempinä. Korkokuluissa pysyttiin talousarviossa mutta korkotuotoissa jäätin selvästi tavoitteen alapuolelle, joten kokonaisuutena rahoitustuotot ja -kulut olivat talousarviota heikommat.

Satunnaisiin eriin sisältyy korjaus edellisvuoden kirjauksesta satunnaisiin kuluihin.

Verotulojen erittely

Vuonna 2024 verotulot toteutuivat lopulta 0,676 milj. euroa eli 5,3 % talousarviota parempina. Ne olivat kaikkiaan noin 0,710 milj. euroa eli 5,6 % edellisvuotta paremmat huolimatta siitä, että vertailuvuoden 2023 verotulokertymä oli sote-uudistukseen liittyneiden ns. verohäntien vuoksi poikkeuksellisen suuri. Kunnallisverotulot olivat 0,424 milj. euroa eli 5,0 % talousarviota paremmat ja kasvoivat edellisvuodesta 6,7 %. Yhteisöverotulot olivat peräti 0,252 milj. euroa eli 11,6 % talousarviota ja 2,6 % edellisvuotta paremmat. Kiinteistöverotulot säilyivät ennallaan, vaikka vuoden 2024 kiinteistöverotukseen tuli voimaan yleistä kiinteistövero korkeampi kiinteistövero maapohjalle. Muilta osin veroprosentit olivat vuonna 2024 samat kuin edellisvuonna.

Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
VEROTULOT	12 793 314	12 827 922	0	12 827 922	13 503 570	105,3 %	675 648
Kunnan tulovero	8 405 161	8 543 002	0	8 543 002	8 966 750	105,0 %	423 748
Kiinteistövero	2 014 889	2 103 015	0	2 103 015	2 102 638	100,0 %	-377
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 373 263	2 181 905	0	2 181 905	2 434 182	111,6 %	252 277
Muut verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet toteutuivat aikana 0,186 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Peruspalvelujen valtionosuus toteutui muutetun talousarvion mukaisesti. Poikkeama aiheutui OKM:n joulukuussa 2024 tekemästä lopullisesta valtionosuuspäätöksestä, jossa lukiokoulutuksen rahoitusosuudet täsmentyivät.

Vuoden 2024 valtionosuudet olivat 1,705 milj. euroa eli 17,3 % edellisvuotta pienemmät, mikä johtuu pääasiassa sote-uudistuksen vaikutuksesta peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmään.

Valtionosuuksiin tehtiin kesäkuussa 2024 lopullisten sote-siirtolaskelmien mukaisia oikaisuja ja korjauksia. Kunnille palautettiin vuoden 2023 käyttämättä jäänyt kuntaliitosavustusavustuksiin varattu osuus valtionosuuksista ja kotikuntakorvausten perushintaa tarkistettiin. Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei tehty vuonna 2024.

Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
VALTIONOSUUDET	9 733 841	7 944 263	270 594	8 214 857	8 029 133	97,7 %	-185 724
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 861 474	7 944 263	88 258	8 032 521	8 032 521	100,0 %	0
Verotuloihin perustuva vos tasaus	1 848 308	0	2 372 292	2 372 292	2 372 292	100,0 %	0
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 700 153	7 944 263	-3 593 748	4 350 515	4 350 515	100,0 %	0
Verotulomenetysten kompensatio	1 313 013	0	1 309 714	1 309 714	1 309 714	100,0 %	0
Muut valtionosuudet	-127 633	0	182 336	182 336	-3 388	-1,9 %	-185 724
Opetus- ja kultt.toimen rahoitus	-127 633	0	182 336	182 336	-3 388	-1,9 %	-185 724
Rahoitusavustus	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0

2.2.3 Investointien toteutuminen

Investoinnit yhteensä	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
INVESTOINNIT VIITASAARI						
Menot	-4 109 000 €	24 300 €	-4 084 700 €	-1 865 842 €	46 %	2 218 858 €
Tulot	1 801 000 €	0 €	1 801 000 €	587 204 €	33 %	-1 213 796 €
Netto	-2 308 000 €	24 300 €	-2 283 700 €	-1 278 638 €	56 %	1 005 062 €

Kokonaisuutena kaupungin investointimenot alittivat talousarvion. Merkittävin syy on elinvoimahankkeiden jaksotukset, eli mikä on hankkeiden tilanne vuodenvaihteessa ja mitkä osaurakoiden osuudet ovat maksatuskelpoisia joulukuun loppuun mennessä. Muut syyt löytyvät yksittäisten pienempien hankkeiden osalta, jossa suurin osa alitti talousarvioon määrätyn budjetin.

Kaupunki ei myöskään käyttänyt toimintavuoden aikana strategisia määrärahoja esim. maa-alueiden ostoon.

Maa- ja vesialueet	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
MAA- JA VESIALUEET						
Menot	-100 000 €		-100 000 €			100 000 €
Tulot	20 000 €		20 000 €	7 214 €		-12 786 €
Netto	-80 000 €		-80 000 €	7 214 €		87 214 €
Maa-alueet/osto/myynti						
Menot	-100 000 €		-100 000 €			100 000 €
Tulot	20 000 €		20 000 €	7 214 €	36 %	-12 786 €
Netto	-80 000 €		-80 000 €	7 214 €	-9 %	87 214 €

Kaupunki neuvotteli toimintavuoden aikana maa-alueiden ostopista, erityisesti ranta-alueista sekä teollisuustontiksi kelpaavista maa-alueista, mutta neuvottelut eivät ole johtaneet vielä kauppoihin.

Elinvoimahankkeet	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
ELINVOIMAHANKKEET						
Menot	-2 494 000 €		-2 494 000 €	-804 248 €		1 689 752 €
Tulot	1 781 000 €		1 781 000 €	579 990 €		-1 201 010 €
Netto	-713 000 €		-713 000 €	-224 258 €		488 742 €
Logistiikkakeskusalue Wiilo -inv.hanke						
Menot	-2 181 000 €		-2 181 000 €	-702 717 €	32 %	1 478 283 €
Tulot	1 562 000 €		1 562 000 €	507 396 €	32 %	-1 054 604 €
Netto	-619 000 €		-619 000 €	-195 322 €	32 %	423 678 €
Vesistömatkailuhanke						
Menot	-313 000 €		-313 000 €	-101 531 €	32 %	211 469 €
Tulot	219 000 €		219 000 €	72 594 €	33 %	-146 406 €
Netto	-94 000 €		-94 000 €	-28 936 €	31 %	65 064 €

Wiilon investointi on aikataulussaan, mutta talousarviovaiheessa on ollut mahdotonta arvioida, mikä on hankkeiden maksatustilanne vuoden 2024 loppuun mennessä. Myös vesistömatkailuhankkeen tavoitteissa on pysytty, mutta 2024 osalta kustannuksia on realisoitunut pääasiassa vasta Varissalmentien jatkeen osalta.

Elinvoimahankkeiden kustannusarviot jaksotetaan tilinpäätöstietojen perusteella uudelleen vuoden 2025 talousarvion investointiosaan.

Liikenneväylät ja kunnallistekniikka	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
LIIKENNEVÄYLÄT JA KUNNALLISTEKNIikka						
Menot	-540 000 €		-540 000 €	-402 397 €		137 603 €
Tulot						
Netto	-540 000 €		-540 000 €	-402 397 €		137 603 €
Hulevedet						
Menot	-30 000 €		-30 000 €	-20 180 €	67 %	9 820 €
Netto	-30 000 €		-30 000 €	-20 180 €	67 %	9 820 €
Haukirinne						
Menot	-100 000 €		-100 000 €	-80 772 €	81 %	19 228 €
Netto	-100 000 €		-100 000 €	-80 772 €	81 %	19 228 €
Kaavateiden peruskorjaus						
Menot	-360 000 €		-360 000 €	-252 826 €	70 %	107 174 €
Netto	-360 000 €		-360 000 €	-252 826 €	70 %	107 174 €
Katuvalojen uusiminen						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-48 619 €	97 %	1 381 €
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-48 619 €	97 %	1 381 €

Liikenneväylien suurin selittävä tekijä on kaavateiden toteuma, joka poikkeaa 107 000 € talousarviosta. Viita-saaren kaupunki ei saanut kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman mukaista rahoitusta koulun alueen liikennejärjestelyihin, jolloin määräraha jäi tältä osin käyttämättä. Määrärahaa käytettiin kiireellisiin korjaustöihin sekä Kolkynvuorentien rakentamiseen sekä tulevan 2025 vuoden investointien suunnitteluun.

Hulevesitoimenpiteet koskivat pääosin Wiilon ja Mustaniemen muun teollisuusalueen kuivatuksien järjestämistä, jotta Wiilon hulevedet saadaan ohjattua hallitusti kaupungin hulevesiverkostoon. Haukirinteen investointivaraus oli Salonpääntien vuoden 2023 urakan loppuun saattamista.

Liikuntapaik., puistot, torit ja muut yl. alueet	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
LIIKUNTAPAIKAT, PUISTOT, TORIT JA MUUT YLEISET ALUEET						
Menot	-160 000 €		-160 000 €	-71 214 €		88 786 €
Tulot						
Netto	-160 000 €		-160 000 €	-71 214 €		88 786 €
Voimailusalin kalusteet						
Menot	-10 000 €		-10 000 €			10 000 €
Netto	-10 000 €		-10 000 €			10 000 €
Rantautumispaikat ja venesatamat						
Menot	-40 000 €		-40 000 €	-17 667 €	44 %	22 333 €
Netto	-40 000 €		-40 000 €	-17 667 €	44 %	22 333 €
Leikkipuistot						
Menot	-60 000 €		-60 000 €	-25 189 €	42 %	34 811 €
Netto	-60 000 €		-60 000 €	-25 189 €	42 %	34 811 €
Liikunta-alueet ja uimarannat						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-28 359 €	57 %	21 641 €
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-28 359 €	57 %	21 641 €

Rantautumispaikkoihin ja venesatamiin toteutettiin veneluiskia kyläkuntiin. Omiin satamiin ei tehty merkittäviä parannustöitä toimintavuoden aikana, ja määrärahaa jäi käyttämättä.

Leikkipuistojen määrärahat olivat paljon rakentamista, koska kaupunki on aiemmin investoinut tarvikkeisiin edellisen vuoden määrärahoilla (sesonkitarjoukset vuoden lopulla).

Liikunta-alueille toteutettiin ulkoliikuntasali asfalttipohjineen.

Talonrakennus	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
TALONRAKENNUS						
Menot	-510 000 €	-31 700 €	-541 700 €	-375 570 €		166 130 €
Tulot						
Netto	-510 000 €	-31 700 €	-541 700 €	-375 570 €		166 130 €
Nuorisotalon korjaukset						
Menot	-30 000 €		-30 000 €			30 000 €
Netto	-30 000 €		-30 000 €			30 000 €
Haapaniemen koulu: korjaukset						
Menot	-15 000 €		-15 000 €	-19 623 €	131 %	-4 623 €
Netto	-15 000 €		-15 000 €	-19 623 €	131 %	-4 623 €
Museorakennukset, metsätyö, kalastus jne.						
Menot	-35 000 €		-35 000 €	-2 667 €	8 %	32 333 €
Netto	-35 000 €		-35 000 €	-2 667 €	8 %	32 333 €
Varhaiskasvatus: päiväkodin laajennus						
Menot	-100 000 €	60 000 €	-40 000 €	-720 €	2 %	39 280 €
Netto	-100 000 €	60 000 €	-40 000 €	-720 €	2 %	39 280 €
Lyhty Viitasaari: siiven peruskorjaus						
Menot	-150 000 €	-60 000 €	-210 000 €	-189 586 €	90 %	20 414 €
Netto	-150 000 €	-60 000 €	-210 000 €	-189 586 €	90 %	20 414 €
Hurrikaanihalli						
Menot	-60 000 €		-60 000 €	-41 214 €	69 %	18 786 €
Netto	-60 000 €		-60 000 €	-41 214 €	69 %	18 786 €
Paloaseman lattiapinnoitteen korjaus						
Menot		-31 700 €	-31 700 €	-31 700 €	100 %	
Netto		-31 700 €	-31 700 €	-31 700 €	100 %	
Kaupungintalon peruskorjaus						
Menot	-120 000 €		-120 000 €	-90 060 €	75 %	29 940 €
Netto	-120 000 €		-120 000 €	-90 060 €	75 %	29 940 €

Nuorisotalon korjauksiin ei ryhdytty toimintavuoden aikana, vaan pakolliset peruskorjaus ja sisäilmakorjaus-toimenpiteet ajoitettiin kesätauolle 2025. Vuoden 2024 aikana yhteensovittaminen käyttäjien kanssa tarvittaviin toimenpiteisiin ei saatu toteutettua, vaikka hanke tavoiteltiin saatettavaksi valmiiksi toimintavuoden aikana.

Haapaniemen koululla toteutettiin teknisen työn opetustilan ilmanvaihtomuutoksia. Määräraha ylittyi 4.623 eurolla. Pienempien kohteiden kustannushallinta on haastavaa, kun muutamien tuhansien ylitykset ovat prosentuaalisesti suuria.

Varhaiskasvatuksen investointi on ollut varauksena, mutta valtuuston päätöksen mukaisesti sivistyspalvelut yhdessä elinympäristön ja asumisen palvelualueella valmistelee työryhmässä esitystä vuodelle 2025 päiväkotiverkkoselvityksen.

Lyhty Viitasaaren hankinta toteutui muutetussa talousarviossa. Suunnitelmien edetessä myös kustannusarvio muuttui, ja hankkeelle haettiin ja saatiin lisämäärärahaa. Alkuperäisestä talousarviosta ylitystä tuli yhteensä 39.586 euroa, mutta hanke pysyi lisämäärärahan puitteissa.

Irtain käyttöomaisuus	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
IRTAIN KÄYTTÖOMAI- SUUS						
Menot	-305 000 €	56 000 €	-249 000 €	-212 413 €		36 587 €
Tulot						
Netto	-305 000 €	56 000 €	-249 000 €	-212 413 €		36 587 €
ICT-kalustohankinnat						
Menot	-70 000 €	45 000 €	-25 000 €			25 000 €
Netto	-70 000 €	45 000 €	-25 000 €			25 000 €
ICT-ohjelmistohankinnat						
Menot	-60 000 €	60 000 €				
Netto	-60 000 €	60 000 €				
Tilapalvelun koneet ja kul- jetuvälineet						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-52 195 €	104 %	-2 195 €
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-52 195 €	104 %	-2 195 €
Laitoshuollon koneet						
Menot	-10 000 €		-10 000 €	-8 996 €	90 %	1 004 €
Netto	-10 000 €		-10 000 €	-8 996 €	90 %	1 004 €
Ruokapalvelun koneet ja laitteet						
Menot	-25 000 €		-25 000 €	-7 754 €	31 %	17 246 €
Netto	-25 000 €		-25 000 €	-7 754 €	31 %	17 246 €
Yhdyskuntatekniikan ko- neet ja laitteet						
Menot	-90 000 €		-90 000 €	-98 858 €	110 %	-8 858 €
Netto	-90 000 €		-90 000 €	-98 858 €	110 %	-8 858 €
Varhaiskasvatuksen tieto- järjestelmä Vesseli						
Menot		-27 500 €	-27 500 €	-28 568 €	104 %	-1 068 €
Netto		-27 500 €	-27 500 €	-28 568 €	104 %	-1 068 €
Taloussuunnittelu- ja ra- portointijärjestelmät						
Menot		-16 500 €	-16 500 €	-16 042 €	97 %	458 €
Netto		-16 500 €	-16 500 €	-16 042 €	97 %	458 €
Työajanseurantajärjestel- mät						
Menot		-5 000 €	-5 000 €			5 000 €
Netto		-5 000 €	-5 000 €			5 000 €

Irtain käyttöomaisuus oli elinympäristön ja asumisen palvelualueella ajoneuvoja, laitoshuollon koneita ja ruo-
kapalvelun koneita ja laitteita. Kokonaisuudessaan laitehankinnat pysyivät hyvin talousarviossa, mutta pieniä
ylityksiä yksikkökohtaisesti tuli, koska jouduttiin tekemään myös ennakoimattomia investointeja laiterikkojen
johdosta.

Varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän hankinta toteutui lopulta muutetun suunnitelman mukaisesti. Talous-
suunnittelu- ja raportointijärjestelmien kokonaisuuden hankinta saatiin syksyllä 2024 alkuun. Työajanseuran-
tajärjestelmän hankinta siirtyi vuoden 2025 alkuun. Lukion videoneuvottelujärjestelmän hankinta aloitettiin
vuoden 2024 lopulla mutta se valmistui vasta vuoden 2025 puolella.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	TA 2024	TA muutettu 2024	Toteuma 2024	Poikkeama euroa	%
Toiminnan rahavirta	2 825 767	2 868 587	4 640 333	1 771 746	61,80%
Vuosikate	2 825 767	2 868 587	4 729 784	1 861 197	64,90%
Satunnaiset erät	0	0	-14 000	-14 000	100%
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	-75 451	-75 451	
Investointien rahavirta	-2 308 491	-2 284 191	-1 188 770	1 095 421	-48%
Investointimenot	-4 109 971	-4 085 671	-1 851 425	2 234 246	-54,70%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 801 480	1 801 480	579 990	-1 221 490	-67,80%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	0	0	82 665	82 665	100%
Toiminnan ja investointien rahavirta	517 276	584 396	3 451 563	2 867 167	490,60%
Rahoituksen rahavirta	-517 276	-584 396	-5 815 364	-5 230 968	895,10%
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset	-517 276	-584 396	-5 613 058	-5 028 662	860,50%
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-600 000	-600 000	-614 507	-14 507	2,40%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	82 724	15 604	-4 998 551	-5 014 155	-32133,80%
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	-202 306	-202 306	
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	-2 363 801	-2 363 801	100%

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5
vuodelta

Investointien tulorahoitus, %

-279 550 -279 550 2 137 633

122,41% 125,58% 372%

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
YLEISHALLINTO							
TOIMINTATUOTOT	42 905	36 300	0	36 300	52 977	145,9 %	16 677
TOIMINTAKULUT	-1 832 302	-1 285 367	418 480	-866 887	-1 143 252	131,9 %	-276 365
TOIMINTAKATE	-1 789 398	-1 249 067	418 480	-830 587	-1 090 275	131,3 %	-259 688
HALLINTOPALVELUJEN PALVELUALUE							
TOIMINTATUOTOT	498 397	1 519 996	0	1 519 996	1 638 480	107,8 %	118 484
TOIMINTAKULUT	-611 799	-1 523 439	-418 480	-1 941 919	-1 778 852	91,6 %	163 067
TOIMINTAKATE	-113 402	-3 443	-418 480	-421 923	-140 371	33,3 %	281 552
ELINVOIMAPALVELU- JEN PALVELUALUE							
TOIMINTATUOTOT	1 140 967	485 690	0	485 690	559 153	115,1 %	73 463
TOIMINTAKULUT	-2 488 124	-2 343 595	-10 000	-2 353 595	-2 179 819	92,6 %	173 776
TOIMINTAKATE	-1 347 158	-1 857 905	-10 000	-1 867 905	-1 620 666	86,8 %	247 239
SIVISTYKSEN JA HY- VINVOINNIN PALVE- LUALUE							
TOIMINTATUOTOT	1 155 899	747 606	0	747 606	1 229 407	164,4 %	481 801
TOIMINTAKULUT	-14 836 639	-16 194 307	-52 774	-16 247 081	-16 002 569	98,5 %	244 512
TOIMINTAKATE	-13 680 740	-15 446 701	-52 774	-15 499 475	-14 773 162	95,3 %	726 313
ELINYMPÄRISTÖN JA ASUMISEN PALVELU- ALUE							
TOIMINTATUOTOT	8 465 932	8 416 477	-165 000	8 251 477	8 469 027	102,6 %	217 550
TOIMINTAKULUT	-7 063 872	-7 420 639	0	-7 420 639	-7 069 375	95,3 %	351 264
TOIMINTAKATE	1 402 061	995 838	-165 000	830 838	1 399 653	168,5 %	568 815
YMPÄRISTÖPALVELU- JEN PALVELUALUE							
TOIMINTATUOTOT	1 874 062	2 076 058	0	2 076 058	2 150 720	103,6 %	74 662
TOIMINTAKULUT	-2 269 414	-2 461 198	0	-2 461 198	-2 556 426	103,9 %	-95 228
TOIMINTAKATE	-395 351	-385 140	0	-385 140	-405 706	105,3 %	-20 566

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Ulkoinen	TP 2024	TP 2023
TOIMINTATUOTOT	7 968 419,47	8 348 962,00
Myyntituotot	2 941 797,75	2 925 261,90
Maksutuotot	475 908,09	447 578,97
Tuet ja avustukset	877 832,12	1 102 204,71
Muut toimintatuotot	3 672 881,51	3 873 916,42
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-24 681 286,54	-24 268 638,05
Henkilöstökulut	-14 484 414,55	-13 708 929,23
Palkat ja palkkiot	-11 841 973,14	-10 967 411,65
Henkilösivukulut	-2 642 441,41	-2 741 517,58
Palvelujen ostot	-6 388 431,72	-6 241 481,16
Asiakaspalvelujen ostot	-1 166 060,96	-1 260 209,90
Muiden palvelujen ostot	-5 222 370,76	-4 981 271,26
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 376 905,37	-2 487 361,26
Avustukset	-667 273,61	-732 196,84
Muut toimintakulut	-764 261,29	-1 098 669,56
TOIMINTAKATE	-16 712 867,07	-15 919 676,05
VEROTULOT	13 503 569,75	12 793 313,71
VALTIONOSUUDET	8 029 133,00	9 733 841,00
RAHOITUSTUOTOT/KULUT	-90 051,62	-299 050,82
Korkotuotot	118 139,50	125 571,13
Muut rahoitustuotot	111 115,44	58 781,13
Korkokulut	-313 636,01	-417 884,74
Muut rahoituskulut	-5 670,55	-65 518,34
VUOSIKATE	4 729 784,06	6 308 427,84
POISTOT JA ARVONALENT.	-3 579 003,96	-2 819 277,81
Suunnitelm. muk. poistot	-2 954 380,48	-2 819 277,81
Arvonalentumiset	-624 623,48	0,00
SATUNNAISET ERÄT	-14 000,00	-774 601,51
Satunnaiset tuotot	0,00	44 765,06
Satunnaiset kulut	-14 000,00	-819 366,57
TILIKAUDEN TULOS	1 136 780,10	2 714 548,52
POISTOERON LIS./VÄH.	0,00	0,00
VARAUSTEN LIS./VÄH.	-1 130 000,00	-2 713 000,00
RAHASTOJEN LIS./VÄH.	0,00	0,00
YLI/ALIJÄÄMÄ	6 780,10	1 548,52

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2024	2023
Toiminnan rahavirta	4 640 332,75	5 367 914,65
Vuosikate	4 729 784,06	6 308 427,84
Satunnaiset erät	-14 000,00	-774 601,51
Tulorahoituksen korjauserät	-75 451,31	-165 911,68
Investointien rahavirta	-1 188 770,19	-2 330 289,50
Investointimenot	-1 851 425	-2 707 386,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	579 990	100 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	82 665,00	277 096,50
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 451 562,56	3 037 625,15
Lainakannan muutokset	-5 613 058,79	-1 616 677,19
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-614 507,30	-616 677,19
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 998 551	-1 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-202 305,50	-1 927 464,62
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 794,94	-355 508,14
Saamisten muutos	-450 540,73	4 250 082,29
Korottomien velkojen muutos	252 030,17	-5 822 038,77
Rahoituksen rahavirta	-5 815 364,29	-3 544 141,81
Rahavarojen muutos	-2 363 801,73	-506 516,66
Rahavarat 31.12.	9 935 794,25	12 299 595,98
Rahavarat 1.1.	-12 299 595,98	-12 806 112,64
Rahavarojen muutos	-2 363 801,73	-506 516,66

3.3 Tase

TASE		2024	2023
VASTAAVAA			
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	50 405 182,75	52 719 965,21
I	Aineettomat hyödykkeet	26 980,70	12 416,39
	Aineettomat oikeudet	26 980,70	12 416,39
II	Aineelliset hyödykkeet	40 879 741,81	42 589 465,10
	Maa- ja vesialueet	5 226 110,30	5 225 406,85
	Rakennukset	28 396 156,16	29 920 587,07
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 370 702,91	6 574 639,64
	Koneet ja kalusto	638 825,34	714 182,84
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	247 947,10	154 648,70
III	Sijoitukset	9 498 460,24	10 118 083,72
	Osakkeet ja osuudet	7 498 460,24	8 118 083,72
	Muut lainasaamiset	2 000 000	2 000 000
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5 837,28	5 121,76
	Lahjoitusrahastojen varat	5 837,28	5 121,76
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 195 204,24	14 108 465,24
II	Saamiset	2 259 409,99	1 808 869,26
	Pitkäaikaiset saamiset	430 000,00	504 433,59
	Myyntisaamiset	430 000,00	504 433,59
	Lyhytaikaiset saamiset	1 829 409,99	1 304 435,67
	Myyntisaamiset	728 575,45	580 419,98
	Lainasaamiset	46 050,86	124 957,40
	Muut saamiset	1 674,21	0,00
		1 053 109,47	599 058,29
III	Rahoitusarvopaperit	9 909 623,12	9 753 102,92
		9 909 623,12	9 753 102,92
IV	Rahat ja pankkisaamiset	26 171,13	2 546 493,06
VASTAAVAA		62 606 224,27	66 833 552,21

TASE	2024	2023
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	48 703 493,04	48 696 712,94
I Peruspääoma	22 056 604,26	22 056 604,26
II Arvonkorotusrahasto	265 749,54	265 749,54
III Muut omat rahastot	33 487,12	33 487,12
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	26 340 872,02	26 339 323,50
V Tilikauden yli-/alijäämä	6 780,10	1 548,52
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 843 000	2 713 000
Vapaaehtoiset varaukset	3 843 000	2 713 000
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	156 224,78	159 304,20
Valtion toimeksiannot	13 591,28	13 591,28
Lahjoitusrahastojen pääomat	130 783,36	130 459,29
Muut toimeksiantojen pääomat	11 850,14	15 253,63
E VIERAS PÄÄOMA	9 903 506,45	15 264 535,07
I Pitkäaikainen	3 838 942,06	4 453 449,36
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 350 000	3 950 000
Lainat julkisyhteisöiltä	94 268,17	108 775,47
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	394 673,89	394 673,89
II Lyhytaikainen	6 064 564,39	10 811 085,71
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 600 000	6 600 000
Lainat julkisyhteisöiltä	14 120,57	12 672,06
Saadut ennakot	6 000	15 445,00
Ostovelat	1 995 074,88	2 016 764,70
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	267 169,73	755 724,61
Siirtovelat	2 182 199,21	1 410 479,34
VASTATTAVAA	62 606 224,27	66 833 552,21

3.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA	2024	2023
Toimintatuotot	11 678 092,97	11 654 609,24
Toimintakulut	-29 695 603,98	-28 901 979,40
Toimintakate	-18 017 511,01	-17 247 370,16
Verotulot	13 432 708,29	12 727 161,75
Valtionosuudet	10 404 602,98	11 997 077,11
Rahoitustuotot ja -kulut	-440 598,37	-486 595,62
Korkotuotot	164 346,43	186 845,70
Muut rahoitustuotot	124 244,79	72 883,02
Korkokulut	-712 022,58	-679 015
Muut rahoituskulut	-17 167,01	-67 309,34
Vuosikate	5 379 201,89	6 990 273,08
Poistot ja arvonalentumiset	-3 967 601,92	-3 834 352,58
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 967 601,92	-3 834 352,58
Satunnaiset erät	-15 327,94	-774 601,51
Tilikauden tulos	1 396 272,03	2 381 318,99
Tilinpäätössiirrot	-1 129 354,03	-2 713 646,96
Tilikauden yli-/ alijäämä	266 918	-332 327,97

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2024	2023
Toiminnan rahavirta	5 133 003,87	6 049 759,89
Vuosikate	5 379 201,89	6 990 273,08
Satunnaiset erät	-15 327,94	-774 601,51
Tulorahoituksen korjauserät	-230 870,08	-165 911,68
Investointien rahavirta	-1 509 586,18	-2 609 133,96
Investointimenot	-2 244 384,89	-3 149 187,59
Rahoitusosuudet investointimenoihin	655 533,71	100 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	79 265	440 053,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 623 417,69	3 440 625,93
Lainakannan muutokset	-6 058 777,83	-2 237 808,53
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 241 315,14	-1 237 808,53
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 817 462,69	-1 000 000,00
Oman pääoman muutokset	-8 869,95	-434 534,78
Muut maksuvalmiuden muutokset	-727 766,64	-1 413 617,05
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-124 485,46	-186 809,05
Vaihto-omaisuuden muutos	-23 995,35	46 171,50
Saamisten muutos	-754 698,13	4 605 941,36
Korottomien velkojen muutos	175 412,30	-5 878 920,86
Rahoituksen rahavirta	-6 795 414,42	-4 085 960,36
Rahavarojen muutos	-3 171 996,73	-645 334,43
Rahavarat 31.12.	12 539 566,60	15 709 263,33
Rahavarat 1.1. alkusaldoero	-2 299,99	0,00
Rahavarat 1.1.	-15 709 263,33	-16 354 598,76
Rahavarojen muutos	-3 171 996,72	-645 334,43

KONSERNITASE	2024	2023
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	54 720 904,04	57 116 035,64
I Aineettomat hyödykkeet	251 566,39	228 298,40
1 Aineettomat oikeudet	243 022,22	209 449,78
2 Muut pitkävaikutteiset menot	8 544,17	18 848,62
II Aineelliset hyödykkeet	53 410 220,22	55 655 982,47
1 Maa- ja vesialueet	6 127 999,47	6 110 681,32
2 Rakennukset	39 373 390,05	41 463 992,10
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 416 870,13	6 627 586,05
4 Koneet ja kalusto	874 447,31	981 113,19
5 Muut aineelliset hyödykkeet	233 282,96	252 864,68
6 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	384 230,30	219 745,13
III Sijoitukset	1 059 117,43	1 231 754,77
1 Osakkuusyhteisöosuudet	0	509 263,63
2 Osakkeet ja osuudet	1 048 117,43	711 491,14
5 Muut saamiset	11 000	11 000
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	102 661,85	155 731,62
2 Lahjoitusrahastojen varat	5 837,28	5 121,76
3 Muut toimeksiantojen varat	96 824,57	150 609,86
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 570 886,26	17 964 189,50
I Vaihto-omaisuus	64 535,33	40 539,98
2 Keskeneräiset tuotteet	61 264,95	37 269,60
4 Muu vaihto-omaisuus	3 270,38	3 270,38
II Saamiset	2 966 784,33	2 212 086,20
Pitkäaikaiset saamiset	445 131,46	519 785,05
1 Myyntisaamiset	420 000	504 433,59
2 Lainasaamiset	13 535,73	13 755,73
4 Muut saamiset	11 595,73	1 595,73
Lyhytaikaiset saamiset	2 521 652,87	1 692 301,15
1 Myyntisaamiset	819 693,04	716 059,60
2 Lainasaamiset	50 981,04	132 600,37
4 Muut saamiset	728 827,88	726 750,06
5 Siirtosaamiset	922 150,91	116 891,12
III Rahoitusarvopaperit	11 040 911,14	10 806 896,03
1 Osakkeet ja osuudet	2 300	2 300
2 Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	10 964 854,34	10 729 850,44
3 Joukkovelkakirjalainasaamiset	73 756,80	74 745,59
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 498 655,46	4 904 667,29
VASTAAVAA	70 394 452,15	75 235 956,76

KONSERNITASE		2024	2023
VASTATTAVAA			
A	OMA PÄÄOMA	49 713 765,60	48 172 411,43
I	Peruspääoma	22 056 604,26	22 056 636,33
III	Arvonkorotusrahasto	585 973,01	586 275,95
IV	Muut omat rahastot	365 172,76	355 967,80
V	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	25 309 097,57	22 792 859,32
VI	Tilikauden yli-/alijäämä	1 396 918	2 380 672,03
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	146 525,72
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	340 483,54	518 038,77
	1 Valtion toimeksiannot	13 591,28	13 591,28
	2 Lahjoitusrahastojen pääomat	140 768,98	140 815,91
	3 Muut toimeksiantojen pääomat	186 123,28	363 631,58
E	VIERAS PÄÄOMA	20 340 203,01	26 398 980,84
I	Pitkäaikainen	11 635 693,63	12 877 008,77
	2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 144 571,57	12 365 702,91
	3 Lainat julkisyhteisöiltä	94 268,17	108 775,47
	5 Saadut ennakot	394 673,89	394 673,89
	7 Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	2 180	7 856,50
II	Lyhytaikainen	8 704 509,38	13 521 972,07
	2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 224 585,91	8 223 137,40
	5 Saadut ennakot	67 062,87	67 226,15
	6 Ostovelat	2 191 820,06	2 304 237,96
	7 Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	491 682,02	1 047 523,06
	8 Siirtovelat	2 729 358,52	1 879 847,50
VASTATTAVAA		70 394 452,15	75 235 956,76

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoituksiin on tehty kaupunginhallituksen päätöksen 10.2.2025 § 20 mukaiset arvonalentumiset seuraavasti: Viitasaaren Koulutuskiinteistö Oy -502.889,29 euroa ja Keskitien Kauppakiinteistö Oy -121.734,19 euroa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen varastotavaran hankinta-arvoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

4.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutokset ja muutosten vaikutukset

Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Tilikauden aikana on korjattu palvelutuotannon myyntituottojen kirjaamistapaa. Tuloslaskelmalla myyntituotot esitetään AURA-käsikirjan kirjausohjeiden mukaisesti myyntituotoissa. Aiemmin osa myyntituotoista on esitetty muissa toimintatuotoissa. Edellisen tilikauden vertailutietoja ei ole muutettu.

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Tarkennukset ja korjaukset edellisen tilikauden vertailutietoihin on merkitty tiedon esittämiskohtaan.

4) Selvitys edellistä tilikautta koskevien tietojen vertailukelpoisuuteen

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon Wiitaunionin kuntapariyhteistyön purkautuminen 1.1.2024 alkaen.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikauden tulokseen on kirjattu vuodelle 2023 kuuluvat Vahvuuksista virtaa ja voimaa -hankerahoituksen jaksottamaton tulo-osuus 20.929,26 euroa, IF vahinkovakuutukselle maksettu 14.000,00 euron korvaus ja virheellisesti jaksotettu työttömyysvakuutusmaksu 99.059,66 euroa.

4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vähemmistöosuuksia ei ole.

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

Ulkoinen	TP 2024	TP 2023
YLEISHALLINTO	728 371	1 319 712
SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	1 212 550	1 146 397
ELINympäristön ja asumisen lautakunta	3 776 426	4 014 564
Ympäristölautakunta	2 247 019	1 868 289

Toimintatuotot eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoteen. Vuoden 2023 tietoihin sisältyy Wiitaunionin välistä kustannustenjakoa. Ympäristöpalvelujen toiminta-alue laajentui vuoden 2024 alusta.

7) Verotulojen erittely

Ulkoinen	TP 2024	TP 2023
VEROTULOT	13 503 570	12 793 314
Kunnan tulovero	8 966 750	8 405 161
Kiinteistövero	2 102 638	2 014 889
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 434 182	2 373 263
Muut verotulot	0	0

8) Valtionosuuksien erittely

Ulkoinen	TP 2024	TP 2023
VALTIONOSUUDET	8 029 133	9 733 841
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 032 521	9 861 474
Verotuloihin perustuva vos tasaus	2 372 292	1 848 308
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 350 515	6 700 153
Verotulomenetysten kompensatio	1 309 714	1 313 013
Muut valtionosuudet	-3 388	-127 633
Opetus- ja kultt.toimen rahoitus	-3 388	-127 633
Rahoitusavustus	0	0
Muut valtionosuudet	0	0

9) Palvelujen ostojen erittely

Ulkoinen	TP 2024	TP 2023
Palvelujen ostot	-6 388 432	-6 241 481
Asiakaspalvelujen ostot	-1 166 061	-1 260 210
Muiden palvelujen ostot	-5 222 371	-4 981 271

Palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoteen. Vuoden 2023 tietoihin sisältyy Wiitaunionin välistä kustannustenjakoa.

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytyksiin annetut tuet

Ei ilmoitettavaa.

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jonka valtuusto on hyväksynyt 11.11.1996. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	tasapoisto	3-5 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	3 vuotta
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta
Muut	tasapoisto	3 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	30-40 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset, kaupungintalo	tasapoisto	50 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset, uimahalli	tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	15-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	15-30 vuotta
Asuinrakennukset kiviset	tasapoisto	40 vuotta
Asuinrakennukset puiset	tasapoisto	30 vuotta
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto	10-15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto	15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %
Vesijohtoverkosto	menojäännöspoisto	10 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	10 %
Vesi- yms. laitosten koneet ja laitteet	menojäännöspoisto	25 %
Alukset ja muut uivat työkonet	tasapoisto	10 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	10 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	10 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8 409,39 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

12) Pakollisten varausten muutokset

Ei ilmoitettavaa.

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot				
Rakennusten luovutusvoitot	75 451,31	165 745,78	75 451,31	165 745,78
Luovutusvoitot yhteensä	75 451,31	165 745,78	75 451,31	165 745,78
Luovutustappiot yhteensä	0	0	0	0

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
Vahingonkorvaus Savivuoren tuulimyllyn tulipalosta	0	14 300	0	14 300
K-S Pelastuslaitos -liikelaitoksen taloudellinen loppuselvitys	0	30 465,06	0	30 465,06
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	44 765,06	0	44 765,06
Satunnaiset kulut				
Hämeenlinnan HAO 1729/2024 päätös lastensuojelukustannusten korvaamisesta: palautus Kinnulan kunnalle myyntisaamisen alaskirjaus	0	-819 366,57	0	-819 366,57
If Vahinkovakuutus Oyj Vahinkonumero 21.176421 maksettu korvaus	-14 000	0	-14 000	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	-819 366,57	-14 000	-819 366,57

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korko

	Kunta	
	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	52 087	51 395
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot yhteensä	52 087	51 395

16) Poistoeron muutokset

Ei ilmoitettavaa.

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjautumattomat menot ja pääoma-alennukset
Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääräysmenetelmät
Ei ilmoitettavaa.

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Maa-alueet ja liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Arvo 1.1.	12 416	5 225 407	29 920 587	6 574 640	714 183	154 649	42 601 881
Lisäykset tilikauden aikana	28 568	7 917	534 910	459 065	142 677	1 739 794	2 912 931
Rahoitusosuudet tilikaudella						-579 990	-579 990
Vähennykset tilikauden aikana		-7 214				-1 066 505	-1 653 709
Tilikauden poisto	-14 003		-2 059 341	-663 002	-218 035		-2 954 380
Poistamaton hankintameno 31.12.	26 981	5 226 110	28 396 156	6 370 703	638 825	247 947	40 879 742
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	26 981	5 226 110	28 396 156	6 370 703	638 825	247 947	40 879 742

Sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Saamiset konserniyhteisöiltä	Yhteensä
	Tytäryhteisö	Omistusyhteys	Kuntayhtymä	Muut	Yhteensä		
Arvo 1.1.	6 809 194	509 264	450 880	348 746	7 769 338	2 000 000	2 000 000
Lisäykset				5 000	5 000		
Vähennykset	-301 913	-322 710			-624 623		
Hankintameno 31.12.	6 507 281	186 554	450 880	353 746	7 149 715	2 000 000	2 000 000
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	6 507 281	186 554	450 880	353 746	7 498 460	2 000 000	2 000 000

20) Omistukset muissa yhteisöissä, tytäryhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy	0177293-4	100%	100%	2 353	7 586	0
Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy	0177322-4	100%	100%	4 592	2 444	-30
Kehittämisyhtiö Witas Oy	1865161-0	100%	100%	361	208	2
Keskيتين Kauppakiinteistö Oy	0629874-1	100%	100%	350	33	17
Viitasaaren Koulutuskiinteistö Oy	1061981-9	100%	100%	531	24	-43
				8 187	10 296	-54

21) Omistukset muissa yhteisöissä, kuntayhtymät

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voi- tosta / tappi- osta
Keski-Suomen liitto	0830155-3	2,14%		22	32	6
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	0208589-6	12,37%		2 980	318	71
				3 002	350	77

22) Omistukset muissa yhteisöissä, yhteisyhteisöt ja omistusyhteisöt

Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt	Y-tunnus	Kunnan omis- tusosuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voi- tosta/tappiosta
Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy	1608786-8	20%		0	0	0
Sammakkokangas Oy	1857139-7	11,49%		0	0	0
Viitasaaren Liikennekiinteistö Oy	0177312-8	27,65%		0	0	0
As Oy Pihkurinsuu	0177279-0	21,69%		0	0	0

Julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa olevat yhtiöt	Y-tunnus	Kunnan omis- tusosuus
Työterveys Aalto Oy	2957137-6	0,3333%
Tiera Oy	2362180-3	0,2284%
Kuntarahoitus Oyj	1701683-4	0,0656%
Monetra Oulu Oy	2454638-2	0,0583%
Monetra Keski-Suomi Oy	2930116-5	0,0121%
Joki ICT Oy	1068473-3	0,0006%

23) Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		37 757,86		
Lainasaamiset	2 000 000		2 000 000	
Muut saamiset		4 050		11 741,81
Yhteensä	2 000 000	41 807,86	2 000 000	11 741,81
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		1 246,41		20,01
Yhteensä	0	1 246,41	0	20,01
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	2 000 000	43 054,27	2 000 000	11 761,82

Pääomalainasta 2.000.000,00 € kertynyt kuluksi kirjaamaton korko ajalta 24.11.2022-31.12.2024 84.111,11 euroa
Lainan pääoman tai sen koron maksamisesta ei ole annettu vakuutta.

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta			56 000	56 000
EU-tuet ja avustukset			579 989,96	87 085,68
Muut siirtosaamiset	922 150,91		8 708	222 350,60
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	922 150,91	116 891,12	644 697,96	365 436,28
Siirtosaamiset yhteensä	922 150,91	116 891,12	644 697,96	365 436,28

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	22 056 604,26	22 056 604,26	22 056 604,26	22 056 604,26
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	22 056 604,26	22 056 604,26	22 056 604,26	22 056 604,26
Arvonkorotusrahasto 1.1.	586 275,95	586 172,04	265 749,54	265 749,54
Lisäykset		103,91		
Vähennykset	-302,94			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	585 973,01	586 275,95	265 749,54	265 749,54
Muut omat rahastot 1.1.	355 967,80	366 196,53	33 487,12	33 487,12
Siirrot rahastoon	9 204,96			
Siirrot rahastosta		-10 228,73		
Muut omat rahastot 31.12.	365 172,76	355 967,80	33 487,12	33 487,12
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	25 173 531,35	22 170 885,42	26 340 872,02	26 339 323,50
Oikaisu edellisen tilikauden tulokseen	135 566,22	621 973,90		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	25 309 097,57	22 792 859,32	26 340 872,02	26 339 323,50
Tilikauden ylijäämä	1 396 918	2 380 672,03	6 780,10	1 548,52
Oma pääoma yhteensä	49 713 765,60	48 172 379,36	48 703 493,04	48 696 712,94

Edellisten tilikausien ylijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kunta	
	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	26 340 872,02	26 339 323,50
Tilikauden yli-/alijäämä	6 780,10	1 548,52
Investointivaraukset 31.12.	3 843 000	2 173 000
Kertynyt ylijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	30 190 652,12	28 513 872,02

26) Erittely poistoerosta

Ei ilmoitettavaa

27) Erittely pitkäaikaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Kunta	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	950 000	1 550 000
Pitkäaikaiset velat yhteensä	950 000	1 550 000

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista: alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat

	Kunta	
	2024	2023
Kuntarahoitus Oyj	1 000 000	3 000 000
korko-%	3,61	4,07
Nordea Pankki Suomi Oyj	0	1 000 000
korko-%	0	4,15
OP Yrityspankki Oy	0	2 000 000
korko-%	0	4,1
Kuntatodistustulot yhteensä	1 000 000	6 000 000

29) Pakolliset varaukset

Ei ilmoitettavaa

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille

	Kunta			
	pitkäaikainen	lyhytaikainen	pitkäaikainen	lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		37 118,30		28 490,30
Yhteensä	0	37 118,30	0	28 490,30
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat		0		3 746,00
Yhteensä	0	0	0	3 746,00
Vieras pääoma yhteensä	0	37 118,30	0	32 236,30

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti ja sitä käyttämättä oleva määrä

Ei ilmoitettavaa

32) Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Ei ilmoitettavaa.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 491 863,99	1 303 814,50	1 491 863,99	1 260 754,88
Korkojaksotukset	30 744,16	126 707,43	30 744,16	53 386,76
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 522 608,15	1 430 521,93	1 522 608,15	1 314 141,64

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi kaupunki on antanut omaisuuttaan
Ei ilmoitettavaa

35) Vakuudet, jotka kaupunki on muuten antanut puolestaan
Ei ilmoitettavaa

36) Vakuudet, jotka kaupunki on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
Ei ilmoitettavaa

37) Yhteenlaskettu arvo kaupungin antamista muista kuin kohdissa 34-36 tarkoitetuista vakuuksista
Ei ilmoitettavaa

38) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut			23 058,49	puuttuu
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut			388 524,27	41 644,41
Maa-alueiden vuokravastuut				
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	411 582,76	41 644,41	411 582,76	41 644,41
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus			126 654,16	19 487
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

39) Kaupungin antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Kunta	
	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	18 393 665	18 393 665
Jäljellä oleva pääoma	9 625 037	10 246 168

40) Muut kaupungin antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

	Kunta	
	2024	2023
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 649 843	1 634 636
Jäljellä oleva pääoma	959 843	944 636,49
Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	54 505	39 298

41) Muut kaupunkia koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Kunta	
	2024	2023
Arvonlisäveron mahdollinen palautusvastuu	418 208,66	114 173,08

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

	Kunta	
	2024	2023
Hallintopalvelut	6	5
Elinvoimapalvelut	22	26
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	172	171
Elinympäristön ja asumisen palvelut	48	48
Ympäristöpalvelut	36	33
Yhteensä	284	283

43) Taseen aktivoidut henkilöstömenot

	Kunta	
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mkaan	14 484 414,55	13 708 929,23
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	69 190,15
Henkilöstökulut yhteensä	14 484 414,55	13 778 119,38

44) Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2024	2023
Suomen Keskustapuolue	4 356,01	4 314,75
Kokoomuspuolue	456,00	442,00
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	4 063,13	4 602,00
Suomen Vasemmistoliitto	938,50	923,00
Perussuomalaiset	1 431,13	1 100,25
Suomen Kristillisdemokraatit	313,00	452,00
Pihtiputaan parhaaksi	0,00	192,00
Luottamushenkilömaksut yhteensä	11 557,77	12 026,00

45) Tilintarkastusyhteisölle suoritettut palkkiot eriteltynä

	Kunta	
	2024	2023
Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy	25 659,82	19 867,49
Project-Top Solutions Oy	1 205,28	1 311,77
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	26 865,10	21 179,26

46) Tiedot kaupungin ja sen intressitahon kuuluvien välisistä liiketoimista

Ei ilmoitettavaa

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Viitasaarella 31.3.2025

Pirjo Grönholm-Paananen
puheenjohtaja

Hilma Vepsäläinen
varapuheenjohtaja

Jussi Kananen
jäsen

Seppo Kauppinen
jäsen

Ilpo Manninen
jäsen

Risto Rossi
jäsen

Teuvo Ruuhi
jäsen

Tuija Tuikkanen
jäsen

Outi Vornanen
jäsen

Helena Vuopionperä-Kovanen
kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta erillisen kertomuksen.

Viitasaarella __ / __ 2025

TALVEA Julkishallinnon palvelut Oy, tilintarkastusyhteisö

Jukka Vuorio, tilintarkastaja JHT, HT

6 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Kirjanpito-asiakirjat

Tasekirja	Käyttöomaisuuskirjanpito
Tase-erittelyt	Palkkaluettelot
Päiväkirjat	Laskutuspäiväkirjat
Pääkirja	

Tositelajit

002	Muistiotositteet
006	Tilinavaussaldot
107	Lähitapiola sijoitussalkku
101	Ostoreskontran suoritukset
151	Myyntireskontran suoritukset
201	Pankkitositteet
301	Palkat
401	Ostolaskut taloustoimisto
405	Kierrätettävät ostolaskut
602	Tekninen osasto
608	Maa-alueiden vuokrat
609	Yleishallinnon laskut
611	Teollisuus- ym. tilojen vuokrat
612	Ympäristölautakunnan laskutus
613	Vuokralaskut tekninen
615	Taloustoimiston laskut
616	Musiikkiopiston laskut
624	Sivistystoimen laskut
625	Iltapäivähoito
629	Venepaikkamaksut
624	Kauppahintasaamisten laskut
685	Kuljetuspalvelun omavastuu
691	Jätelaskut
693	Puutarhapalstojen laskut
695	Rakennusvalvontamaksut
698	Käyttöomaisuus
999	Tilinpäätössimulointi

Luettelo käytetyistä tilikirjoista

Tasekirja sidottuna
Päiväkirja tulosteena
Pääkirja sidottuna